

دو عامل پیروزی

صبح صادق

ولادت حضرت ابوالفضل (ع) و روز جانباز؛ ولادت امام سجاد (ع)
و فرارسیدن سالروز ولادت منجی عالم بشریت، حضرت مهدی (عج) مبارک باد

هفته‌نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیست و یکم | شماره ۱۰۴۰ | دوشنبه ۱۶ اسفند ۱۴۰۰ | ۴ شعبان ۱۴۴۳ | ۷ مارس ۲۰۲۲ | ۱۶ صفحه

امیرحسین مزینی
مدیریت درآمدهای نفتی

۶
بازار

حنیف غفاری

۳
دیدگاه

دکتریدالله جوانی

۲
سرمقاله

۲
نگاه

صبح صادق چرایی لجن‌پراکنی رسانه‌های معاند علیه پاسداران انقلاب اسلامی را واکاوی می‌کند

مردان میدان

۱۵
سپاه

معاون هماهنگ‌کننده قرارگاه مرکزی
جهاد سازندگی و محرومیت‌زدایی سپاه تأکید کرد

خدمت به مردم رسالت سپاه

۵
جهان

بازخوانی دشمنی تاریخی آمریکا با ملت ایران
در گفت‌وگوی صبح صادق با دکتر جواد منصوری

ایستادن در برابر زیاده‌خواهی

۱- حدود سه ماه پیش «کاترین شکدم» خبرنگاری که در سال‌های اخیر در مطالب و مصاحبه‌هایش علیه رژیم صهیونیستی و آل سعود موضع‌گیری‌های متعددی داشته، مطلبی در وبلاگش منتشر کرد و در اظهاراتی مملو از تناقض مدعی شد، به عنوان یک عنصر نفوذی به ایران رفت و آمده داشته است. موضوعی که معمولاً به این شکل از طرف یک جاسوس و نفوذی بیان نمی‌شود و نشانه‌شناسی ادبیات این فرد مبین این است که او در نهایت فردی تغییر یافته یا دنبال شهرت و حتی درآمد باشد. شاید به همین دلایل آن موقع این اظهارات با بی‌اعتنایی همراه شد و هیچ سازمانی هم ادعای او را تأیید نکرد، حتی موساد که در چنین مواقعی برای نشان دادن قدرت امنیتی خود سریع وارد میدان می‌شود تا از این نمک کلاهسی برای خود بپاورد، این بار فهمید که نمی‌توان روی این گزینه سرمایه‌گذاری کرد.

۲- پس از گذشت سه ماه از این موضوع، مرحله جدیدی از یک سناریوی رسانه‌ای رخ می‌نماید و بسا کاربرد از عنصر یا عناصری در داخل کشور که با یک نام کاربری که غیر واقعی بودنش هم خیلی زود افشامی شود، خیالی‌بافی‌های ناشیانه‌ای به نام مصاحبه و پرسش و پاسخ با کاترین شکدم به صورت توییت منتشر می‌شود که ادعاهای واهی را مطرح می‌کند! ادعاهایی که کمترین دقت در آنها نشان می‌دهد، بیش از اینکه نشانی از واقعیت داشته باشد، ساخته و پرداخته ذهن بیماری است که یک اظهار نظر را بهانه و فرصت مناسبی برای تخریب یافته است. ادعای اینکه کاترین شکدم از طریق سردار جوانی، معاون سیاسی سپاه و مدیر مسئول صبح صادق به افراد ذی‌نفوذ و مسئولان کشور معرفی شده و به اعتبار این سردار سپاه توانسته با تعداد زیادی از مسئولان گفت‌وگو کند و با آنها ارتباط بگیرد!

۳- در پی انتشار این مطلب در شبکه‌های اجتماعی و فضای مجازی، سردار جوانی در پاسخ به پرسش یکی از رسانه‌ها در این باره گفت: «ادعای مطرح شده توسط برخی افراد در فضای مجازی مبنی بر ارتباط نامبرده با این جانب از طریق خبرنگار تهران تایمز یا هر طریق دیگر و سپس معرفی وی به برخی سایت‌ها و رسانه‌ها کذب و دروغ محض است. با صراحت اعلام می‌کنم اساساً بنده نه ایشان را می‌شناسم و نه دیده‌ام، لذا مطالب منتشر شده در این خصوص را قویاً تکذیب می‌کنم.» تأملی در این فرآیند نشان می‌دهد، این‌گونه ادعاها آن هم برای تخریب چهره سردار جوانی که به دلیل سال‌ها مجاهدت در سنگر بصیرت‌افزایی در فهرست تحریم‌های اتحادیه اروپا و لیست ترور منافقین قرار گرفته است را باید در جورچین دشمنان برای بی‌اعتبارسازی سرمایه‌های فکری و سیاسی نهاد مقدس سپاه ارزیابی کرد؛ همانگونه که در فتنه ۸۸ نیز به دلیل مواضع تأثیرگذارش، کتابی علیه او با نام «یدالله جوانی» در آمریکا چاپ شد!

۴- شواهد و قرائن اولیه نشان می‌دهد، اظهارات این نویسنده و روزنامه‌نگار درباره نفوذ در ایران صرفاً برای جلب حمایت و کسب کمک‌های مالی از سوی برخی شبکه‌ها و حامیان آنها بوده، اما جریان رسانه‌ای دیگری این موضوع را مستمسکی برای تخریب چهره سردار جوانی و مسئولان نظام قرار داده و تلاش می‌کند تا از آب گل آلود ماهی خود را صید کند.

دکتر یکتا جوانی

مدیر مسئول

نام سپاه و عنوان پاسداران با انقلاب اسلامی گره خورده و این سه‌گانه پر معنا تا ابد پیوندی ناگسستنی دارند. سپاه مولود انقلاب اسلامی و پاسدارانش، فرزندان انقلابی ملت ایران و پرورش‌یافتگان اسلام در مکتب حضرت امام خمینی (ره) و خلف صالح آن عزیز سفر کرده هستند. این متن در شرایطی نگارش می‌شود که جبهه استکبار با همه ابزارها و امکانات تبلیغاتی‌اش و با استفاده از تمامی شیوه‌ها و روش‌های نوین جنگ شناختی، افکار عمومی در ایران را مورد تهاجم قرار داده است. نقطه هدف در این تهاجم سنگین تبلیغاتی و رسانه‌ای، تصویرسازی غلط و منفی بر اساس روایت‌های دروغ، از تمامی حقایق و واقعیت‌های مرتبط با جوانان ایران زمین است. سپاه به عنوان یک نهاد انقلابی مولود انقلاب با رسالت پاسداری از انقلاب اسلامی تحت هر شرایط، به صورت ویژه در کانون تهاجم و جنگ شناختی دشمن قرار دارد. بدین‌ساز و بی‌اعتبارسازی سپاه در اذهان مردم، اصلی‌ترین هدف تعریف شده از سوی دشمن در این تهاجم است و پرسش اصلی آن است که چرا دشمن به دنبال بی‌اعتبارسازی سپاه

هویت پاسداران چیست؟

پاسداران در افکار عمومی ملت ایران است؟ چرا دشمن می‌خواهد با جنگ رسانه‌ای، ذهن و دل جوانان ایران را نسبت به این مولود انقلاب و فرزندان انقلابی ملت بدبین کند؟ پاسخ این پرسش، به دلایل و عوامل ماندگاری انقلاب اسلامی برمی‌گردد. کیست که نداند جبهه تمامی امکانات و توانش، در صحنه مقابله با ملت ایران، برای نابودی انقلاب اسلامی و ساقط کردن جمهوری اسلامی و بازپایی سلطه‌اش بر ایران، حضوری مستمر داشت؛ اما نتیجه این مقابله برعکس شد! انقلاب اسلامی ماندگار، جمهوری اسلامی مقتدر و در مسیر پیشرفت و تمدن‌سازی، آمریکا و متحدانش در مسیر افول. اگر بپذیریم این واقعیت را (حقاً و انصافاً واقعیت دارد) که سپاه سهم بسالا و تعیین‌کننده‌ای در سرنوشت این دیوارویی ۴۳ ساله بین ملت ایران و جبهه استکبار با این نتیجه طلایی و معجزه‌آسا داشته، آنگاه راز دشمنی مستکبران با سپاه آشکار می‌شود. دشمن به این نتیجه رسیده که سپاه را باید بزند؛ اما چگونه؟ نظر به اینکه مردم در ۴۳ سال گذشته یکی از اصلی‌ترین تکیه‌گاه‌های سپاه برای تولید قدرت و حفظ انقلاب و خنثی‌سازی توطئه‌های دشمن بوده، هم اکنون تمرکز دشمن بر گرفتن و فروپختن این تکیه‌گاه سپاه از طریق جنگ شناختی است. در این شرایط که دشمنان اسلام و انقلاب و ملت ایران، این‌گونه نقشه‌های شیطانی را با هدف گمراه‌سازی یک ملت و به ویژه گمراه

کردن جوانان، از طریق جنگ تبلیغاتی با انواع اقسام دروغ‌ها، تهمت‌ها و سیاه‌نمایی‌ها طراحی و اجرا می‌کنند، راهبرد اصلی مقابله با این توطئه شیطانی، «جهاد تبیین و جهاد روایت» است. هدف در این جهاد روایت، تصویرسازی واقعی و درست از ماهیت سپاه و هویت پاسداران و کارکردهای این نهاد انقلابی در ۴۳ سال گذشته است. این «جهاد تبیین» در زمان کنونی، اصلی‌ترین جهاد برای عموم و به ویژه مسئولان کشور و نخبگان جامعه است. جهاد تبیین برای روایت درست از سپاه، به خود سپاه و پاسداران اختصاص ندارد و برای همه فرضیه‌های قطعی و فوری ست. تهاجم به سپاه در واقع، تهاجم به ملت با یک طرفد و نقشه شیطانی، با هدف فریب و گمراه کردن عمومی انجام می‌شود.

«هفته پاسدار» به مناسبت سوم شعبان سالروز ولادت حضرت اباعبدالله الحسین (ع)، فرصت مغتنمی برای این جهاد تبیین و روایت درست از سپاه است. نسل جوان جامعه را، باید با هویت سپاه و هویت پاسداران از طریق روایت درست، آنگونه که هست، آشنا کرد. جوان امروز در محاصره تبلیغاتی دشمن گرفتار شده و دشمن با روایت‌های نادرست از سپاه، به دنبال بدبین‌سازی ذهن جوانان نسبت به پاسداران است. در این جنگ شناختی، دشمنان با سرپوش گذاشتن یا کم ارزش قلمداد کردن دستاوردهای شگرف انقلاب اسلامی در این ۴۳ سال گذشته از یکسو، و با بزرگنمایی و برجسته‌سازی مشکلات

کشور از دیگر سو، به دنبال القای این ذهنیت هستند که «سپاه از عوامل اصلی این مشکلات است!» اما واقعیت چیست؟ سپاه و پاسداران چه ماهیت، هویت و کارکردی دارند؟ عملکرد سپاه در این ۴۳ سال گذشته چه بوده است؟ در پاسخ به این پرسش‌ها کتاب‌ها می‌توان نوشت؛ اما به اختصار می‌توان هویت پاسداران را در سه عبارت کوتاه خلاصه کرد:

- ۱- پاسداران اسلام؛ سپاه و پاسداران در ۴۳ سال گذشته از اسلام سیاسی، اسلام انقلابی، اسلام عدالت‌محور و اسلام استکبارستیز و ظلم‌ستیز، اسلام طرفدار محرومان و مستضعفان و در یک کلام از اسلام ناب محمدی (ص) در مقابل اسلام آمریکایی پاسداری کرده است.
- ۲- سربازان ولایت؛ پاسداران به معنای واقعی کلمه، هویت سربازی برای ولایت و امام جمعه دارند. از نظر سپاه و تمامی پاسداران، شهید سلیمانی پاسدار مطلوب، الگو و تراز انقلاب اسلامی است؛ هم او که وصیت کرد بر روی قیرم بنویسد: «سرباز قاسم سلیمانی»
- ۳- فداییان ملت؛ در ۴۳ سال گذشته، پاسداران با عمل خود ثابت کردند که فداییان ملت بزرگوار، انقلابی و همیشه در صحنه ایران هستند. نگاه پاسداران به مردم، همان نگاه حاج قاسم سلیمانی است که در وصیت‌نامه‌اش نوشت: «... مردم پرافتخار و سربلند که جان من و امثال من، هزاران بار فدای شما باد...»

صبح صادق چرایی لجن‌پراکنی رسانه‌های معاند علیه پاسداران انقلاب اسلامی را واکاوی می‌کند

مردان میدان

علی حیدری

سردبیر

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به صورت غیررسمی از ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ و به صورت رسمی در ۲ اردیبهشت ۱۳۵۸، یعنی ۷۰ روز پس از پیروزی انقلاب اسلامی تأسیس می‌شود. در تهیه و تصویب قانون اساسی جمهوری اسلامی قید می‌شود که «سپاه پاسداران انقلاب اسلامی که در نخستین روزهای پیروزی این انقلاب تشکیل شده برای ادامه نقش خود در نگهداری از انقلاب و دستاوردهای آن پا برجا می‌ماند.» در ماده اول اساسنامه سپاه هم هدف سپاه «نگهبانی از انقلاب اسلامی ایران و دستاوردهای آن و کوشش مستمر در راه تحقق آرمان‌های الهی و گسترش حاکمیت قانون خدا طبق قوانین جمهوری اسلامی ایران و...» بیان می‌شود.

از همین ابتدا معلوم می‌شود رهبران مبارزه به درستی دریافته‌اند که برای حفظ و تداوم انقلاب اسلامی ملت ایران که حاصل جانفشانی مردم مسلمان ایران است، به نهادی برخاسته از دل مردم نیاز است که باور قلبی و اراده قوی برای پاسداری از ثمره خون‌های پاک بر زمین ریخته شده داشته باشد و تا پای جان برای این مهم ایستادگی کند. همین تفکر باعث می‌شود تا از همان روزهای

دولت‌ها وارونه جلوه کند. تمام بلندگوهای دشمن روشن می‌شود تا از جان‌گذشتگی پاسداران تحت فرماندهی سردار دل‌ها در دفاع از حرم و مقابله با تروریست‌های تکفیری تحت عناوین ساختگی و ادعاهای پوچ تخریب و بی‌ارزش شود. اما وقتی این شیوه‌های نخ‌نما کارگر نمی‌افتد، موضوع تحریم سپاه و قرار دادن نام این نهاد در بین گروه‌های تروریستی مطرح می‌شود. اقدامی که نه تنها موقعیت سپاه را در بین افکار عمومی دچار خدشه نمی‌کند، بلکه منزلت اجتماعی آن را تقویت هم می‌کند و سبیل عظیمی از عشق و ارادت آحاد جامعه به پاسداران بروز و ظهور می‌یابد؛ زیرا دشمنان حقیقت بین شاهد هستند که پاسداران از فدا کردن زندگی و جان شیرین خود برای آرامش و امنیت مردم دریغ نمی‌کنند.

اما همه‌ها علیه سپاه به کلیت این نهاد مقدس محدود نمی‌ماند و خط تخریب و ترور شخصیت فرماندهان و افراد مؤثر در سپاه نیز در طول سالیان متمادی جزء گزینیه‌های همیشه‌روی میز برای جنگ روانی و رسانه‌ای علیه انقلاب اسلامی و بازوی قدرتمند و مؤثر آن، یعنی سپاه است. نوک پیکان دشمن در این عرصه یک روز حاج قاسم سلیمانی بزرگ، فرمانده سرفراز جبهه مقاومت را هدف قرار می‌دهد و یک روز سردار حاجی‌زاده، فرمانده شجاع نیروی هوافضای سپاه را و یک روز هم سردار سلامی، فرمانده مقتدر و باتدبیر سپاه را و در این میان خود را محدود نمی‌دانند و هر کسسی که منشأ

آغازین عمر پربرکت نظام اسلامی، مأموریت سپاه و پاسداران انقلاب آغاز شود و تا به امروز که در چهل و چهارمین سال پیروزی انقلاب هستیم، به جرت می‌توان ادعا کرد، حتی یک روز نبوده که این نهاد مردمی به معنای واقعی کلمه تعطیل یا فارغ از مأموریت و مسئولیتی خطیر باشد؛ از میدان‌های تأمین امنیت و دفاع از وطن و حرم گرفته تا عرصه‌های جنگ نرم فرهنگی و اقتصادی و از مردم‌پاری در حوادث و بلاها تا محرومیت‌زدایی در مناطق دورافتاده و کمتر برخوردار و در یک جمله به واسطه اقبال‌نوس بیکران بسیج در نقطه به نقطه و جای جای میهن اسلامی حضور مؤثری داشته است و اینجا جمله ماندگار حضرت روح‌الله (ره) با دل و جان درک می‌شود که «اگر سپاه نبود کشور هم نبود.»

این حضور به واسطه باور قلبی و انگیزه‌های معنوی فرزندان این مرز و بوم در سپاه همواره منشأ اثر بوده و استحکام، عمق‌بخشی داخلی و پویایی و نوشوندگی را به همراه داشته و موجبات نگرانی دشمنان اسلام و انقلاب را فراهم کرده است؛ همین موضوع سبب شده تا سپاه پاسداران انقلاب اسلامی همواره هدف تیرهای مسموم دشمنان انقلاب و ملت ایران قرار بگیرد و موضوع سپاه‌هراسی در کنار دیگر سیاست‌های تبلیغی و رسانه‌ای همواره مدنظر باشد. در این میان، همه توان رسانه‌ای دشمن به میدان می‌آید تا اقدامات ماندگار سپاه در عرصه سازندگی کشور و کمک به

دو عامل پیروزی

جانشین فرمانده کل سپاه با بیان اینکه آمریکا و همه کسانی که به دنبال او در خصوصت ۴۳ ساله بر علیه جبهه حق انقلاب اسلامی هستند، اعتراف می‌کنند که دو عامل اساسی موجب شد حتی یک مورد پیروزی نداشته باشند؛ تصریح کرد: اولین عامل ولایت فقیه و دومین دلیل سپاه است. خداوند این اعترافات را به زبان آنها می‌آورد که همه دنیا از زبان دشمنان موفقیت‌های انقلاب اسلامی را ببینند و بفهمند. وی بیان داشت: یک مقام آمریکایی گفته «ما در هرجای دنیا و منطقه حاضر شدیم، قبل از ما سپاه آنجا بود» و این بدان دلیل است که پاسداری از انقلاب اسلامی نه جغرافیا می‌شناسد و نه موضوع.

دفاع بدون محدودیت

فرمانده نیروی هوافضای سپاه در آیین رونمایی از دو پایگاه جدید موشکی و پهپادی سپاه اظهار کرد: «ما بیان حضرت آقا را مبنی بر اینکه باید قوی شویم؛ به عنوان یک تکلیف الهی و یک فرمان با جدیت دنبال کردیم. هم اکنون در این پایگاه در لحظه می‌توانیم ۶۰ فروند پهپاد را به پرواز درآوریم، محدودیتی نداریم و هر هدف متخاصمی را می‌توانیم مورد اصابت قرار دهیم.» سردار حاجی‌زاده با تأکید بر اینکه قدرت ما به صورت لگاریتمی افزایش پیدا کرده است، گفت: «قدرت شلیک‌های هم‌زمان ما بیش از شش تا هفت برابر شده است.»

دستان پر سپاه

فرمانده کل سپاه در آیین رونمایی از دو پایگاه جدید موشکی و پهپادی سپاه با تقدیر از اقدامات تحولی و هوشمندانه با نگاه به آینده فناوری از سوی نیروی هوافضای سپاه در پیشبرد راهبرد بازدارندگی دفاعی ایران اسلامی، گفت: «زمانی از دست‌های خالی صحبت می‌کردیم و جنگیدیم، در همان مقطع هم بر جبهه دشمنان پیروز شدیم، اما امروز همان ایمان را داریم، همان امام و فرمانده را داریم، همان ملت و آرمان را داریم؛ اما به فضل الهی دست‌های مان پر است.» سردار سلامی افزود: «ریشه این قدرت در باورها، اعتقادات و قلب و ذهن انسان‌هاست.»

چرا گروسی به تهران سفر کرد؟

حنیف غفاری

کارشناس روابط بین‌الملل

رافائل گروسی، مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در بحبوحه مذاکرات ایران و اعضای ۴+۱ وارد تهران شد تا درباره یکی از مهم‌ترین مسائل اختلافی باقی‌مانده، یعنی موضوعات ادعایی آژانس با مقامات سازمان انرژی اتمی و وزارت خارجه کشورمان رایزنی کند. در ابتدا، گروسی مدعی شده بود، بررسی حقوقی موارد ادعایی در زمینه فعالیت‌های هسته‌ای صلح‌آمیز کشورمان را فدای یک توافق سیاسی (برجام) نخواهد کرد! در رد ادعای اولیه گروسی همین بس که اساساً بازخوانی پرونده‌هایی که در جریان بررسی پرونده موسوم به PMD و در سال ۲۰۱۵ مختومه شده، مصداق بارز نگاه سیاسی و ابزار آژانس در این معادله است. به عبارت بهتر، اساساً بازتولید ادعاهای غیر حقوقی در خصوص فعالیت‌های هسته‌ای کشورمان در گذشته، خود مصداق یک سیاسی کاری آشکار از سوی مدیر کل آژانس و هم‌اانش به شمار می‌آید. در شرایطی که آژانس بر این نگاه و رویکرد سیاسی اصرار می‌ورزید، چاره‌ای جز مواجهه حقوقی و فنی با موارد ادعایی آژانس و تعیین تکلیف آنها قبل از احیای توافق هسته‌ای باقی نمانده بود.

محمد اسلامی، رئیس سازمان انرژی اتمی ایران در پایان ملاقات با گروسی اظهار داشته است: «امروز با آقای گروسی مسائل باقی‌مانده در سفرهای

گذشته ایشان و سفر همکارانمان را مرور کردیم و به یک جمع‌بندی رسیدیم و بنا شد تا آخر خرداد مدارکی که لازم است، بین ایران و آژانس تبادل شود.»

همان گونه که از سخنان رئیس سازمان انرژی اتمی کشورمان بر می‌آید، پرونده‌ای به نام «موارد ادعایی» باید قبل از «انگاز تعهدات حقوقی و اقدامات عملیاتی ایران در پرورسه احیای توافق هسته‌ای» بسته شود. در صورتی که آژانس بخواهد در مسیر ترسیم شده و حل و فصل موارد ادعایی باقی‌مانده تردید کرده یا ابعاد حقوقی و واقعی ماجرا را فدای القانات سیاسی پشت پرده و آشکار غرب کند، اساساً خبری از آغاز توافق و اجرایی شدن آن نخواهد بود.

موضوع دیگر، به گزارش اخیر آژانس در آستانه برگزاری نشست شورای حکام مربوط می‌شود. واقعیت امر این است که با خروج دولت ترامپ از توافق هسته‌ای در سال ۲۰۱۸ و بازگشت تحریم‌ها، ایران نیز گام به گام تعهدات برجامی خود را کاهش داد. در حال حاضر، تهران اورانیوم را با خلوص ۶۰ درصد غنی‌سازی می‌کند که بسیار فراتر از سقف ۳/۶۷ درصدی برجام است. ذخایر اورانیوم غنی شده کشورمان نیز افزایش یافته است. بر اساس گزارش جدید آژانس، ذخایر اورانیوم غنی شده ایران ۱۵ برابر بیش از حد توافق شده در برجام بوده و تخمین زده می‌شود ایران تا نیمه ماه فوریه (حدود ۲۰ روز پیش) میزان هگزافلوراید اورانیوم (UF۶) خود را به حدود ۳۱۹۷ کیلوگرم رسانده باشد. این در حالی است که جمهوری اسلامی ایران حدود سه ماه قبل، تنها ۲۴۸۹ کیلوگرم از این ماده را ذخیره

کرده بود.

ارائه این گزارش نشان می‌دهد، تعلل غرب و آژانس در به رسمیت شناختن خطوط قرمز و خواسته‌های برحق کشورمان در فرآیند رفع تحریم‌ها، با مصالحه یا انفعال جمهوری اسلامی ایران همراه نخواهد شد. بدون شک در این معادله، سیاسی‌کاری آژانس و شورای حکام می‌تواند حکم پاشنه آشیل مذاکرات را داشته باشد، چنانچه بازگشت آژانس به وجهه حقوقی و فنی خود و پرهیز این نهاد از بازی در زمین واشنگتن و ترونیکی‌های اروپایی نیز می‌تواند نقش کاتالیزور و عامل تسریع‌کننده رسیدن به توافق در وین را ایفا کند. در این میان، انتخاب با گروسی و آژانس خواهد بود!

مسئله نهایی، به جایگاه و وزن مذاکرات اخیر ایران و آژانس در توافق نهایی باز می‌گردد. حل و فصل موارد ادعایی مطروحه از سوی آژانس، «شرط لازم» برای احیای توافق هسته‌ای به شمار می‌آید نه «شرط کافی». در کنار این موضوع، موارد دیگری از جمله ارائه تضمین‌های اعتباری در قبال شرکت‌ها و مؤسسات تجاری (که قصد همکاری با ایران پس از احیای برجام را دارند) و همچنین لزوم رفع تحریم‌هایی که پس از خروج ترامپ از توافق هسته‌ای از سوی دولت آمریکا وضع شده‌اند باید تحقق پیدا کنند. جمهوری اسلامی ایران بارها تأکید کرده است که تا زمان حل و فصل نشدن تمامی موارد اختلافی، عملاً بر سر هیچ چیز توافق نشده است.

نکته پایانی، به رویکرد غرب در روزها و شاید ساعات پایانی مذاکرات وین مربوط شود. واشنگتن

و ترونیکی‌های اروپایی هر دو تلاش می‌کنند «اصرار ایران بر خطوط قرمز» را به مثابه «طرح مطالبات جدید» در اذهان و افکار عمومی دنیا مطرح کرده و این بازی جدید را با چاشنی «کمبود زمان» در انعقاد توافق نهایی توأم کنند. سیاست‌مداران و رسانه‌های غربی در این مسیر با یکدیگر همراه هستند. برای نمونه، خبرگزاری «رویترز» به بازوی رسانه‌ای سران کاخ سفید و سه کشور اروپایی در وین تبدیل شده و «ایجاد التهاب در فضای عمومی مذاکرات» را به مثابه یک تاکتیک روانی پیگیری و اجرا می‌کند.

بدون شک، بهترین گزینه دستگاه دیپلماسی و سیاست خارجی کشورمان در مواجهه با این رویکرد، اصرار بر خطوط قرمز و تمرکز بر همین موارد است. اگر تمرکز تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای کشورمان بر روی خطوط قرمز از بین نرود، شانتاژهای تبلیغاتی غرب با استناد به مؤلفه‌هایی، مانند «کمبود زمان» و... قطعاً نمی‌تواند به تحقق خواسته‌ها و مطالبات نامشروع طرف مقابل منتج شود. بازی در دقیقه ۹۰ مذاکرات هسته‌ای، به مراتب حساس، سرنوشت‌ساز و تعیین‌کننده است، به ویژه اینکه موارد حل شده در ادوار قبلی یا دور فعلی مذاکرات نیز به ترتیب نیازمند «ثبیت» هستند. غرب در جریان مذاکرات سال ۲۰۱۵ میلادی نیز با وجود حل شدن برخی موارد در مذاکرات، در مرحله «ثبیت» (مکتوب و امضا کردن آنها) عقب‌نشینی کرد. بنابراین تا زمانی که تمامی موارد مورد توافق و ثبیت نهایی قرار نگرفته است، نمی‌توان از دستیابی به توافق در مذاکرات ایران و اعضای ۴+۱ خبر داد.

ا پرتو

اسلام دین سیاسی

مهم‌ترین فرازهای سخنان امام خاتمی به مناسبت میبخت

بعضت نبی مکرم (ص) هدیه به همه بشریت هم هست. اگر ما در میان ارزش‌های فراوان اسلام، فقط دوازده «گسترش عقلانیت» و «پروورش اخلاق» را در نظر بگیریم که اسلام نسبت به آنها چه تأکیدی کرده، تصدیق خواهیم کرد که اسلام عالی‌ترین هدیه و وسیله سعادت را به بشریت عطا کرده.

بر خلاف نظر آن کسانی که دین را جدای از سیاست معرفی می‌کنند، نقطه اوج نهضت نبوی تشکیل حکومت بود که مقدمات آن را و زمینه‌سازی آن را خود پیغمبر به وجود آورد و به این هم اکتفا نکردند که حالا یک حکومت تشکیل بدهند؛ نه، شروع کردند به مقابله همه‌جانبه با دشمنان. اینکه حالا بعضی می‌گویند جنگ‌های پیغمبر صرفاً دفاعی است، نه، بعضی دفاعی بود، بعضی هجومی بود؛ شرایط مختلف بود. بعد هم پایگاه شرک را فتح کردند؛ پایگاه شرک مکه بود؛ آنجا را فتح کردند و بیت‌الله در اختیار اسلام و در اختیار مسلمین قرار گرفت؛ حکومت اسلامی را تثبیت کردند. این شورانگیزترین بخش نهضت اسلامی است. چطور آن کسانی که این تلاش را می‌کنند می‌خواهند اسلام را، دین را از حکومت جدا کنند؟

یکی از مهم‌ترین جهت‌گیری‌های پیامبر اکرم در بعثت، مقابله با جاهلیت بود. این جاهلیت چیست؟ مراد از این جاهلیت صرفاً بی‌سوادی نیست، نادانی نیست؛ البته بی‌سوادی هم در آن هست، لکن این جاهلیت معنای وسیع‌تری دارد. رفتارهای دهنشانه مردم: آدمکش‌شان، زدی‌شان، تجاوزشان، حق‌کشی‌شان، ضعیف‌کشی‌شان که همه اینها رایج بود در بین مردم جزیره‌العرب، اینها جزء همان جاهلیت است. پیغمبر با جاهلیت به مبارزه پرداخت. این جاهلیت، امروز هم هست. اگر کسی تمدن غربی امروز را «جاهلیت مدرن» بخواند، حق دارد.

امروز مظهر جاهلیت مدرن، مظهر تبعیض، مظهر ظلم، مظهر بحران‌سازی در دنیا آمریکاست. اساساً رژیم ایالات متحده آمریکا، یک رژیم بحران‌ساز و بحران‌زیست است؛ از بحران تغذیه می‌کند، ارتزاق می‌کند؛ از بحران‌های گوناگون در اطراف عالم ارتزاق می‌کند. [در آنجا] یک حرکتی این چنینی هست.

ما با جنگ و تخریب در هر جای دنیا مخالفیم؛ این حرف ثابت ماست. ما با کشته شدن مردم، با تخریب زیربنای ملت‌ها [مخالفیم]

علاج هر بحرانی صرفاً در صورتی ممکن است که ریشه بحران شناخته بشود. ریشه بحران در اوکراین سیاست‌های آمریکاست، سیاست‌های غربی‌هاست؛ اینها ریشه بحران است؛ اینها را باید شناخت و بر اساس اینها قضات کرد، داوری کرد و اگر اهل اقدام بودیم، اقدام کرد.

عبرت‌هایی هم در این قضیه اوکراین وجود دارد. یکی این است که پشتیبانی قدرت‌های غربی از کشورها و دولت‌هایی که دست‌نشانده آنها هستند، یک سراب است، ببینند وضع امروز اوکراین و دیروز افغانستان را. عبرت دوم اینکه مردم، مهم‌ترین پشتوانه دولت‌ها هستند. اگر مردم در اوکراین وارد میدان می‌شدند، وضع دولت اوکراین و مردم اوکراین این جور نمی‌شد.

دریچه

غرب خلع سلاح می‌شود؟

گروه گزارش

صبح صادق

بحران اوکراین پیامدها و ابعاد گوناگونی دارد که سبب شده است این جنگ از جنبه‌های گوناگون بررسی شود. مسائل امنیتی، اقتصادی، سیاسی و... از جمله آن پیامدهاست. با توجه به محدودیت نوشتاری تنها بعد اقتصادی آن بررسی می‌شود. در این زمینه واکنش کشورهای غرب به رفتار روسیه، تحریم این کشور و تلاش برای بستن سوئیفت و محدودیت دسترسی بانک‌های این کشور به

شبکه پولی جهان است. بنابراین اصلی‌ترین راه شناخته شده غرب برای برخورد استفاده از ابزار تحریم‌های اقتصادی است و بی‌تردید می‌توان گفت امروز تحریم‌های اقتصادی پرکاربردترین سلاح آمریکاست. موضوعی که شاید رئیس‌جمهور غرب‌گرای اوکراین متوجه نشد و بیشتر دلخوش همراهی غرب از طریق بعد نظامی اوکراین در مقابل روسیه بود. طی چند روز آمریکا و اروپا، شدیدترین تحریم‌های خود را متوجه روس‌ها کردند. حال این سؤال مطرح می‌شود که آیا اروپا و آمریکا که یک بار به اذعان خودشان در به کارگیری سلاح تحریم علیه

ملت ایران شکست خوردند، به چه امیدی دوباره از این سلاح استفاده می‌کنند؟ آیا غرب توان بستن سوئیفت برای روسیه را دارد یا نه؟ میزان موفقیت تحریم‌های ضدروسی چقدر خواهد بود؟ بررسی‌ها نشان می‌دهد، غرب بر خلاف حجم بالای تبلیغات در رسانه‌های خود تا الان چند بانک نسبتاً کم‌اهمیت روسی را تحت تحریم‌های سوئیفت قرار دادند. کارشناسان معتقدند، «غربی‌ها به خصوص اروپا به دلیل وابستگی به واردات نفت و گاز روسیه به سادگی نمی‌توانند نظام بانکی این کشور را تحریم کنند.» به نظر

می‌رسد، مهم‌ترین دلیل ناتوانی غرب در تحریم موفقیت‌آمیز روسیه این باشد که بخش زیادی از گاز و نفت بسیاری از کشورهای اروپای مرکزی از طریق روسیه تأمین می‌شود. هر گونه تحریم نظام بانکی روسیه، پرداخت‌های اروپا بابت خرید نفت و گاز را با مشکل مواجه می‌کند، از این روی می‌توان گفت تحریم سوئیفت روسیه ناموفق خواهد بود. ناتوانی کشورهای غربی در تحریم روسیه می‌تواند ناکارآمدی سیستم تحریمی غرب را به جهان مخابره کند و این موضوع می‌تواند باعث شکست نامرئی دیگر برای آمریکا باشد.

عکس و مکت

عاقبت بی‌قانونی! اقدامات عملی قوه قضاییه در حفظ حقوق و مینت از بیت‌المال مبنی بر رفع تصرف و آزادسازی اراضی رودخانه کرچ به نفع عامه، با تخریب ابر ویلای حاشیه رودخانه کرچ ادامه پیدا کرد. آزادسازی منابع طبیعی، درخواست همه مردم ایران است.

اسلام‌زدایی از سرزمین و سی! خالی کردن بار مشروبات الکلی به صورت علنی در ریاض، پایتخت عربستان؛ از زمان روی کار آمدن بن سلمان، وی تلاش بسیاری برای تغییر چهره عربستان و غربی‌سازی و انحطاط اخلاق در این کشور کرده است!

دقت موشک ایرانی! کاربران شبکه‌های اجتماعی با مقایسه دقت موشک اسکندر روسی و فاتح ۳۱۳ ایرانی، بیان کردند که اگر دقت زیاد لازم دارید، به سراغ ایرانی‌ها بروید. فاتح ۳۱۳ قیمتی به مراتب کمتر از اسکندر ۳ میلیون دلاری دارد و در عین حال، دقت بالاتری هم ارائه می‌دهد.

آدم فضایی‌ها حمله کردند؟! شبکه خبری رژیم صهیونیستی در خلال پخش تصاویر جنگ اوکراین، تصاویری از فیلم سینمایی جنگ ستارگان و آدم فضایی‌ها پخش کرده و گویا فضایی‌ها به زمین آمده‌اند و ما خبر نداریم! شاید هم بهار از بی‌بسی فارتسی به تل‌آویو برگشته!

پایگاه جدید موشکی سپاه/ در آستانه فرا رسیدن روز پاسدار، دو پایگاه موشکی و پهبادی نیروی هوافضای سپاه با حضور فرمانده کل سپاه رونمایی و وارد چرخه عملیاتی شد. این اولین بار است که نیروی هوافضای سپاه از یک پایگاه زیرزمینی پهبادی رونمایی می‌کند.

الکی مثلاً داریم دعا می‌کنیم! اشغالگران فلسطین در حالی دست به دعا برای اوکراین برداشته‌اند که خود سال‌هاست مردم را به خاک و خون می‌کشند. البته شاید در ظاهر برای مردم اوکراین دعا می‌کنند؛ اما احتمالاً بیشتر از مردم اوکراین، نگران گسترش جنگ و رسیدن آن به شهرک‌هایشان هستند!

رصد

وحشت تل آویو از پرواز

پهپادهای مقاومت

تغییر موازنه با پهپاد

روزنامه عبری معاریو: خطر اصلی که در این عملیات پهپادی نهفته است، به ایجاد یک تهدید هوایی بسا ویژگی های جدید که به تهدید موشک های نطنزه می پیوندد، مربوط است. تهدید جدید ویژگی های زیادی دارد. به جای سکوهای هوایی سنتی از سکوهای هوایی کوچک استفاده می شود که ردیابی آن دشوار است. هوایما در ارتفاع کم پرواز می کند و قابلیت استفاده از سرعت پایین و بالا را دارد، ارزان و به آسانی قابل استفاده است. حمایت لجستیکی اندکی نیاز دارد، به آسانی جابه جا و پنهان می شود و عملاً به سلاح هوایی جدید کشورها و سازمان های مختلف تبدیل شده است.

نقشه شوم

ویسگاه المعلومه: نشانه ها حاکی از تحرکات آمریکایی ها برای بازسازی شاکله تروریست های داعش پیش از تشکیل دولت جدید عراق است و سناریوی پیش رو به نوع جهت گیری دولت آتی بستگی دارد که آیا در کنار سیاست های آمریکا یا علیه آن خواهد ایستاد. در حال حاضر، نظامیان آمریکایی در جنوب شرق سوریه و همچنین در استان الحسکه در شمال شرق سوریه و نقاطی در استان دیر الزور مستقر هستند.

کارت های روسیه

رأی البوم: تا این لحظه، رهبری روسیه کارت های مهمی را برای مقابله با تحریم های غربی رو نکرده است، اما گام های ابتدایی را برداشته که برجسته ترین آنها، جلوگیری از حواله های مالی سرمایه گذاران داخلی روسیه به خارج آن، اجبار شرکت های صادرکننده انرژی به تبدیل ۸۰ درصد درآمد خود از ارزهای خارجی به «روبل» روسیه و افزایش نرخ سود از ۱۰ درصد به ۲۰ درصد برای توقف کاهش ارزش آن است.

ایران، برنده اصلی

رویترز: به دنبال حمله روسیه به اوکراین که موجب بروز بحران انرژی شدیدی در اروپا می شود، اروپایی ها در اندیشه جدی برای یافتن جایگزینی برای تأمین انرژی مورد نیاز خود هستند که احتمالاً ایران است. تلاش های دیپلماتیک برای حل بحران یمن هم ادامه دارد و ایران، بازیگر اصلی در این زمینه است.

امارات به دنبال اندیشه رهبری

العرب: دولت امارات موفق شده است عنصر جذابی برای شرکت های جهانی در عرصه اقتصادی و نظامی باشد، همانطور که مسئولان بین المللی در سفر به امارات، به توافق های بزرگی دست یافته اند. راهبرد به سفر رساندن مشکلاتی که ابوظبی برای حل اختلافات منطقه ای بسا ترکیه، قطر و ایران به آن اتکا کرد، به امارات این امکان را می دهد تا بتواند در دیگر پرونده ها نیز نقش واسطه را ایفا کرده و از روابط برجسته خود با قدرت های بزرگ استفاده کند.

آینده اوکراین

دیلی میل: چه اتفاقی در آینده برای اوکراین رخ خواهد داد؟ به نظر می رسد ارتش اوکراین غافلگیر و مبهوت شده است؛ اما روسی ها قطعاً ظرف چند روز آینده کنترل کی یف را به دست خواهند گرفت. دوم: اتحادیه اروپا و آمریکا به نظر می رسد تحریم هایی را علیه روسیه اعمال کنند تا هزینه کمتری برای خودشان داشته باشد و در نهایت به پوتین آسیب بزنند.

عیسی مولوی

پژوهشگر تاریخ معاصر ایران

در تبیین دشمن شناسی روی چه مؤلفه هایی باید تأکید کرد؟

معمولاً ما وقتی درباره دشمن صحبت می کنیم، به معلول ها توجه داریم، اما به طور عمیق ریشه یابی نکرده ایم که این استعمار چه ویژگی ها و مختصاتی دارد. اینکه گفته می شود در انگلیس، آمریکا و فرانسه مهم نیست چه دولتی سر کار می آید، برای این است که یک مشترکاتی دارند؛ هر چند ممکن است در روش ها متفاوت باشند؛ اما اصول آنها ثابت است که باید این مسئله را در مقاطع گوناگون برای نسل جدید محور آموزش قرار داد.

باید مطرح شود که ما وقتی «مرگ بر آمریکا» می گوئیم، به چه علت است. اگر امروزه پرسیده شود چرا «مرگ بر آمریکا» گفته می شود، می گویند به دلیل اینکه آمریکایی ها آمدند در کشور ما جنایت کردند و رفتند؛ اما کسی نمی گوید آمریکا به دلیل توسعه طلبی تا بی نهایت منفور ملت ایران است؛ همان گونه که حضرت امام (ره) مطرح کردند اگر تمام کره زمین را به آنها بدهید، می خواهند بروند کرات دیگر را هم بگیرند. بسیاری توجه ندارند آمریکایی ها به دلیل آنکه برای دیگران هیچ ارزشی قائل نیستند، به هیچ قانونی نیز پایبند نخواهند بود و این نظام اساساً بقایش در کشتن، استثمار و چپاول دیگران است.

چرا ایران با آمریکا مانند دیگر کشورها ارتباط برقرار نمی کند؟

شما نگاه کنید آمریکا بر روی نقشه در کجا قرار دارد و با این منطقه چقدر فاصله دارد؛ اما در فکر این هستند که چگونه نفت منطقه و بازار آن را چپاول کنند و هیچ محدودیتی هم در چپاول قائل نیستند. البته برخی معتقدند، آمریکا مانند ترکیه است و همان طور که ایران با ترکیه تعامل دارد با آمریکا هم می تواند رابطه داشت؛ چون ترکیه روحیه استکباری به آن معنای آمریکایی اش ندارد و با پاکستان می توان کنار آمد؛ اما با آمریکا نمی توان کنار آمد.

آمریکایی ها هیچ زمانی نمی گویند سیاست خارجی آمریکا، بلکه می گویند سیاست جهانی آمریکا یعنی ما آقای همه دنیا هستیم! حالا اینکه چه سیاستی باید برای این آقای مان داشته باشیم، مسئله ای است که همیشه مطرح می کنند؛ بنابراین آمریکا با تمام دنیا، نه تنها ایران دشمن است.

آیا تنها این خصلت از آن آمریکایی هاست؟

نظام سلطه این گونه است؛ برای نمونه، الجزایر در زمان استقلالش از فرانسه هزینه سنگینی را پرداخت. فرانسوی ها حدود یک میلیون از نه میلیون نفر مردم

الجزایر را کشتند؛ چون الجزایر نفت داشت و در کنار دریا قرار گرفته بود. فرانسوی ها می گفتند ما باید اینجا بمانیم. پس از آنکه تمام دنیا به فرانسه اعتراض کرد و فرانسوی ها از کشتن مردم الجزایر خسته شدند، این کشور را رها کردند. هیچ نظام استکباری در دنیا نیست که از تسلط بر ایران دست بردارد؛ یعنی از الجزایر دست برداشتند، اما از ایران دست بر نمی دارند؛ چون ایران موقعیتی دارد که به هیچ وجه برای استکبار قابل چشم پوشی نیست.

جریان روشنفکری مطرح می کند که پس از انقلاب اسلامی یک جریان رادیکال و عمل گرا، سیاست خارجی کشور را مهندسی کرد که مسیر متضادی را در عرصه بین الملل پیمود. منتقدان این نوع نگرش معتقدند، ایران به سمت تفکر پان اسلامی گام برداشت و عملاً به منافع ملی بی توجهی شد. در این ادبیات و اندیشه مفاهیم دولت - ملت بی معنا شد؛ در نتیجه این اندیشه با داعیه ایجاد اتحاد میان ملت های مسلمان به مرزهای ملی قائل نیستند و از این نظر توده مردم خسارت بسیار دیدند. نظر شما چیست؟

از ابتدای انقلاب، ایران گفته است می خواهیم با تمام دولت ها رابطه داشته باشیم، تعامل داشته و دوست باشیم؛ اما به شرط عمل متقابل، یعنی آنها هم با ما طبق قانون تعامل داشته باشند و علیه ما توطئه نکنند. امام خمینی (ره) در سال ۱۳۶۲ در جلسه ای که خدمت شان بودیم، بیان داشتند ما می خواهیم با تمام دنیا دوست باشیم؛ حتی با آمریکا هم می خواهیم دوست باشیم اگر آدم شود؛ یعنی از سلطه و زورگویی و قانون شکنی دست بردارد. گفتنی است، سال ۱۳۵۹ ایران قراردادی را با وساطت الجزایر با آمریکا امضا کرد که معروف به «بیانیه الجزایر» شد. در آخر متن این قرارداد یک بند وجود دارد که آمریکا متعهد می شود مواردی را اجرا کند: ۱- آمریکا در امور داخلی ایران دیگر دخالت نخواهد کرد. ۲- آمریکا بر اساس قواعد بین الملل و احترام متقابل با ایران تعامل خواهد کرد. ...؛ اما آمریکایی ها به هیچ یک عمل نکردند. به تازگی یکی از روزنامه های خود آمریکا نوشته است، ما به هیچ یک از تعهدات مان در دنیا با دیگران عمل نکردیم. شواهد بسیاری از تعامل ایران و بی تعهدی آمریکایی ها وجود دارد. در سال ۱۳۶۸ وقتی آقای هاشمی رفسنجانی رئیس جمهور شد، آمریکایی ها با ایران تماس گرفتند و خواهش کردند گروگان ها را از لیبانی ها بگیرید و به ما تحویل دهید، هر چه بخواهید به شما می دهیم. ایران چند شرط گذاشت:

۱- چهار گروگان دیپلمات ایرانی آزاد شود. ۲- تحریم ها لغو شود و ۳- پول های بلوکه شده آزاد شود. در آن زمان رهبر معظم انقلاب فرمودند، اینها دروغ می گویند و هیچ گامی بر نمی دارند؛ اما دولت وقت این کار را کرد و هیچ اتفاقی نیفتاد؛ پس از مدتی «خاویر پرز دکونیار» رئیس سازمان ملل آمد ایران و با آقای هاشمی ملاقات کرد؛ آقای هاشمی رفسنجانی گفتند مگر شما واسطه بین ما و آمریکا نشدید؟ ایشان گفتند در این خصوص با من صحبت نکنید! یعنی موضوع تمام شده است. از این نمونه ها در تاریخ پس از انقلاب بسیار است.

آمریکایی ها معتقدند برای برقراری روابط با ایران، برژنسنکی را به الجزایر می فرستند تا با رئیس جمهور ایران گفت و گو کند، آنها به دنبال این هستند که این شبیه را طرح کنند که از جانب ایران دشمنی شکل گرفته است؟

پیش از فرستادن برژنسنکی کنگره آمریکا به دلیل نقض حقوق بشر در ایران رسماً قطعنامه ای علیه ایران تصویب می کند. در حالی که آمریکا تعهد داده بود در امور ایران دخالت نکند. همچنین در حالی که با ایران مذاکره می کرد، به کردستان و خوزستان برای تجزیه ایران کمک می کند. در حالی که ایران کاملاً قانون مدارانه رفتار می کرد. سیاست خارجه ایران از اول انقلاب بر این بود که با هیچ کشوری درگیر نشود. حتی ابتدای انقلاب که فدائیان خلق به سفارت آمریکا حمله کردند، این ایران بود که سینه سپر کرد و سفارت را آزاد کرد، ایران نگذاشت به سفارت انگلیس و سایر سفارت های غربی حمله ای صورت گیرد؛ اما رفتار آمریکایی ها به گونه ای شد که اشغال سفارت در ۱۳ آبان رخ داد.

پس بدعهدی ها و نقض تعهدات از سوی آمریکا رخ داده است؟

خود کارتر در خاطراتش نوشته است، ۴۸ میلیارد دلار که در آمریکا بلوکه شده بود، قرار بود به ایران تحویل داده شود؛ اما فقط حدود ۸ میلیون بیشتر به ایران ندادیم؛ بنابراین تا آمریکا آدم نشود، امکان تعامل با آن نیست. دسیسه تجزیه طلبی، کمک به ضدانقلاب، تبلیغات عجیب تحت عنوان تروریسم یا بنیادگرایی اسلامی، مطرح کردن ایران به عنوان مخالف حقوق بشر، کودتای نقاب، جریان طیس و جنگ عراق هجمه هایی است که آمریکایی ها علیه ایران اقدام کردند. درباره جنگ تحمیلی باید بدانید آمریکایی ها آمدند با عراق مذاکره کردند و اول مهر شعله های جنگ زبانه کشید. قرار بود ظرف یکی دو هفته کار ایران تمام شود. ۱۵ آبان ۱۳۵۹ انتخابات ریاست جمهوری آمریکا بود که کارتر می خواست از پیروزی عراق در مقابل ایران به عنوان برگ برنده در انتخابات بهره ببرد. یکی از اصول انقلاب «نه شرقی نه غربی» است. برخی مطرح می کنند، امروزه نبود توازن بر خورد ایران با غرب و شرق مشاهده می شود، یعنی «نه غربی» شدیداً وجود دارد، اما «نه شرقی» نیست. عملاً ایران در دامن شرق، یعنی روسیه و چین افتاده است. اگر قرار است یک پایه این اصل زمین گذاشته شود، چرا غرب که به لحاظ توسعه هم پیشرفته تر است، مدنظر قرار نگیرد که کشور ایران نیز نفع بیشتری ببرد.

بازخوانی دشمنی تاریخی آمریکا با ملت ایران در گفت و گوی صبح صادق با دکتر جواد منصوری

ایستادن در برابر زیاده خواهی

یکی از موضوعاتی که از ابتدای نظام جمهوری اسلامی تاکنون همواره سوالاتی را در ذهن آحاد جامعه ایجاد کرده است، مسئله چرایی دشمنی با آمریکاست. شگرد تبلیغاتی غرب سبب شده است برای نسل کنونی این ابهام ایجاد شود که دشمنی از جانب ایران است و عملاً جای جلا و شهید تغییر یابد، به همین دلیل هم زمان با ورود به چهل و چهارمین سال از عمر پرپرکت نظام اسلامی در راستای جهاد تبیین بر آن شدیم تا در گفت و گویی با دکتر جواد منصوری، از بنیان گذاران سپاه پاسداران که در تصرف سفارت آمریکا نقش اساسی داشته و سال ها است در حوزه تاریخ معاصر به پژوهش مشغول است، به گفت و گو بنشینیم و ریشه های عناد آمریکا با جمهوری اسلامی را کاوش کنیم.

کدام حرف روسیه یا چین را پذیرفتیم؟
بنده خودم سال ها وزارت خارجه بودم. ما با روسیه روابط و تعامل داریم و بر اساس قانون رفتار می کنیم و بر سر مواضع معامله می کنیم و تسامحی هم وجود ندارد. برای نمونه، درباره مسئله اوکراین به هیچ وجه از موضع روسیه دفاع نکردیم. برای اینکه ما با اشغال و تجزیه موافق نیستیم، روس ها آمدند و کریمه را گرفتند. دنیا هم این اصل ایران را می داند و البته در مورد تبیین آن سکوت می کند در چین هم در مورد ایالت سین کیانگ بارها با چینی ها صحبت کردیم و به رفتار آنها با مسلمانان سین کیانگ اعتراض کردیم. ببینید تا زمانی که روسیه به مسائل خاورمیانه ورود نکرده بود، روابط با روسیه عادی بود؛ ولی وقتی وارد عرصه شد و حمایت کرد، روابط با روسیه تقویت شد. این عناد آمریکا با ملت ایران است یا با تفکر اسلامی؟

وزیر دفاع آمریکا، واینبرگر رسماً گفت: «ما باید ریشه ملت ایران را بزنیم؛ زیرا همه مسائل ما از ملت ایران است.» خانم رایس در دورانی که وزیر خارجه بود، جلسه ای با شارون، نخست وزیر رژیم صهیونیستی دارد. شارون مطرح می کند که ببینید همه نیروهای مان را جمع کرده و مسئله ایران را تمام کنیم. خودمان را در عراق، افغانستان، یمن و... معطل نکنیم، جرح بوش (پسر) تقریباً قانع شده بود که خانم رایس می گوید آقای شارون فقط بگویید ما اگر جنگ با ایران را شروع کنیم، بعدش چه اتفاقی رخ خواهد داد. شارون سکوت می کند. خانم رایس مطرح می کند که من می دانم چه می شود؛ خاورمیانه از کنترل خارج می شود بعد خانم رایس مطرح می کند بر فرض ما ده تا بعب اتن هم در ایران بزنیم و ده میلیون آدم هم بکشیم همان بلایی که سر ژاپن آوردیم، بر سر ایران بیاوریم. آیا انسان های باقی مانده بعد از بمباران تسلیح ما خواهند بود؟ جرح بوش می گوید فکر نکنم. شارون هم می گوید اینها فرهنگ شیعه دارند و تسلیم نمی شوند؛ یعنی همان حرف واینبرگر که باید ریشه این ملت را زد، در رأس سیاست های آمریکا هست؛ البته پیگیری هم کردند. امروزه با کنترل نسل، ریشه ملت ایران را نابود می کنند. الان محاسبه کرده اند و گفته اند ایران در سال ۱۴۵۰ دیگر نیرویی ندارد و باید از کشورهای همسایه آدم بیاورد؛ یا اینکه اهل سنت ایران به اکثریت می رسند. پایین ترین میزان زاد ولد در دنیا در ایران است و این برنامه ای است که غربی ها در ایران پیاده کردند.

به عنوان کلام آخر چشم انداز ایران و آمریکا را چطور ارزیابی می کنید؟

به نظرم آمریکا یا باید سقوط کند یا از سیاست هایش دست بردارد و یک دولت عادی شود؛ وگرنه تضاد آشتی ناپذیر همچنان وجود خواهد داشت.

امروزه بسیاری از کشورها از سیاست های تحریمی آمریکا گلایه مندند و در حال چشم پوشی از تحریم ها و گام برداشتن به سمت ایران هستند. کره جنوبی می گوید ما در بازار ایران منافع زیادی داریم و به رابطه با ایران علاقه مندیم. ژاپنی ها، هندی ها، آلمانی ها، فرانسوی ها و ایتالیایی ها که در اتحادیه اروپا ضعیف ترین اقتصاد را دارند، به شدت از روابط اقتصادی با ایران استقبال می کنند؛ اما آمریکا با تهدید تاکنون اینها را نگه داشته است. حتی چین که حدود ۱۵۰۰ هزار میلیارد دلار سالانه با آمریکا روابط اقتصادی دارد و با ایران تنها ۲۰ میلیارد دلار مبادله اقتصادی دارد، با وجود این، به شدت علاقه مند به رابطه با ایران است. نخست وزیر ژاپنی ها ایران آمد و به صراحت گفت شما یک مقدار کوتاه بیاید تا ما بتوانیم با شما ارتباط برقرار کنیم؛ اما باید دانست زیاده خواهی های غرب محدودیت ندارد؛ حتی دوره پهلوی هم همین گونه است و در یادداشت های علم هم به آن اشاره شده است. علم می گوید شاه گفت این آمریکایی ها چه از جان ما می خواهند؟ گفتم اعلی حضرت شیشه عمر ما دست آمریکایی هاست؛ بعد شاه گفت هر چه می گویند شما گوش کنید!

قمار سیاسی

نگاهی به سیاست اردوغان در بحران اوکراین

نشانه اکوان

دبیر گروه بین‌الملل

از ابتدای شکل‌گیری بحران در اوکراین، به‌نظر می‌رسید دنیا باید در انتظار زمانی باشد که پوتین مانند جرج دبلیو بوش در سال ۲۰۰۱ به دنیا اعلام کند: «یا با ما هستی، یا علیه ما». با این حال، ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه ترجیح داد تهنایی به مصاف آمریکا و متحدان غربی‌اش رفته و خط‌قرمزهای خود در حوزة امنیت را برای آنها شرح دهد. در این میان، کشورهای مختلف با اصرار آمریکا و متحدانش در حال موضع‌گیری درباره اقدامات اخیر روسیه و حمله نظامی به اوکراین هستند. برخی از کشورها از این مسئله حمایت کرده و برخی کشورهای دیگر به‌شدت با آن مخالفت کرده و در عین حال اعلام کردند از تحریم‌های غربی علیه روسیه نیز حمایت می‌کنند. ترکیه به منزله کشوری که هم عضو ناتوست و هم خواهان دریافت سلاح‌های روسی، در این موقعیت در بدترین وضعیت برای تصمیم‌گیری قرار دارد.

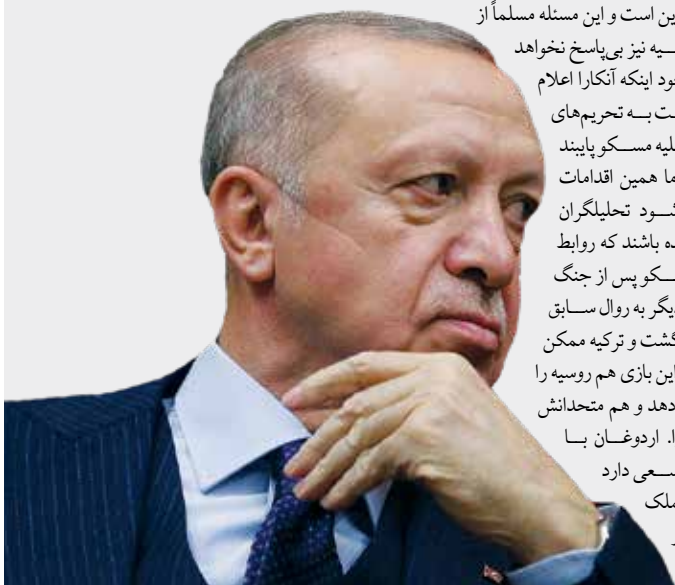
نگاهی به سیاست‌های ترکیه در قبال بحران اوکراین نشان می‌دهد، این کشور بیش از هر زمان دیگری در تصمیم‌گیری‌های خود درگیر مسائل سیاسی و اندیشیدن به خط‌قرمزهای امنیتی در منطقه است. آنکارا با وجود اینکه سال‌ها منتظر دریافت

سامانه دفاع موشکی اس ۴۰۰ از روسیه بوده است، نتوانسته در شرایط به وجود آمده در این بحران، طرف یکی از کشورهای درگیر در این جنگ را گرفته و موضعی ثابت از خود نشان دهد. با وجود اینکه خبرگزاری‌ها می‌گفتند ترکیه راه‌های ارتباطی روسیه در دریا را بسته و اجازه عبور کشتی‌های روسی از تنگه بوسفوروس را نمی‌دهد، این اخبار هم اشتباه از آب درآمد. با این حال، رویکرد ترکیه حمایت از روسیه نیز نبوده است و اردوغان با فروش پهپادهای مدل تیپ ۲ از شرکت «بایراکتار» به دنبال تأثیرگذاری بر فضای نظامی موجود در اوکراین بوده است. رجب طیب اردوغان از همان روزهای ابتدای شکل‌گیری بحران، بارها حمله روسیه به خاک اوکراین را محکوم کرد؛ اما چون همچنان در انتظار دریافت سلاح‌های روسی برای مقابله با زیاده‌خواهی‌های آمریکا در منطقه است، در مصاف با آمریکا نیز قرار دارد. ترکیه با وجود اینکه قراردادهای میلیون‌دلاری با ایالات متحده برای دریافت هواپیماهای جنگنده اف ۳۵ داشت، تردیدش در دوراهی انتخاب بین قدرت غربی و شرقی، باعث شد نه بتواند از روسیه سلاح بخرد و نه از آمریکا جنگنده.

ترکیه تلاش دارد از بحران به‌وجود آمده در اوکراین برای نزدیک شدن هرچه بیشتر به ناتو و متحدان آمریکایی خود استفاده کند. بر همین اساس، در شرایطی که همه دنیا نگاه‌های خود را به اوکراین دوخته‌اند تا پیش‌بینی کنند چه اتفاقی در این کشور می‌افتد، اردوغان از دنیا می‌خواهد به‌جای توجه به

اوکراین، به ترکیه توجه کنند و با درخواست‌های او برای خرید سلاح از ناتو موافقت کنند. تمایل نداشتن آمریکا برای فروش جنگنده‌های اف ۳۵ تنها به دلیل نزدیکی اردوغان و پوتین نیست و موقعیت جغرافیایی ترکیه و جایگاه بی‌ثبات اردوغان در صحنه سیاسی این کشور، سبب شده است آمریکا تمایلی برای ریسک کردن در این مسئله و فروش جنگنده‌های اف ۳۵ به آنکارا نداشته باشد.

وارد شدن پهپادهای ترکیه به جنگ اوکراین، در واقع نشان‌دهنده رویارویی نظامی ترکیه با روسیه در خاک اوکراین است و این مسئله مسلماً از جانب روسیه نیز بی‌پاسخ نخواهد ماند؛ با وجود اینکه آنکارا اعلام کرده است به تحریم‌های آمریکایی علیه مسکو پایبند نیست؛ اما همین اقدامات باعث می‌شود تحلیلگران بر این عقیده باشند که روابط آنکارا و مسکو پس از جنگ اوکراین دیگر به روال سابق برنخواهد گشت و ترکیه ممکن است در این بازی هم روسیه را از دست دهد و هم متحدانش در ناتو را. اردوغان با این حال سعی دارد تمام مایملک خود را در

جهان

شماره ۱۰۴۰ | دوشنبه ۱۶ اسفند ۱۴۰۰

صداقت

پیشخوان

ورود پناهجویان ممنوع

رژیم صهیونیستی پناهجویان اوکراینی را نپذیرفته و از آنها درخواست کرده است چند هزار شکیل پول برای تضمین خروج‌شان از سرزمین‌های اشغالی بپردازند. به گزارش روزنامه صهیونیستی «جرورالیم پست»، سفیر اوکراین در نشست مطبوعاتی در تل‌آویو گفت: «ما امروز از تصمیم آبلت شاکد، وزیر داخلی که گفت اجازه نخواهد داد آوارگان اوکراینی به اسرائیل بیایند، ناامید شدیم.» تعداد زیادی از اوکراینی‌هایی که از جنگ گریخته‌اند، فاقد وضعیت قانونی در سرزمین‌های اشغالی هستند. این افراد در فرودگاه «بن‌گوریون» بازداشت شده‌اند. به گفته «کوریچوک» و یک وکیل مدافع پناهندگان، آنها به سرزمین‌های اشغالی آمده‌اند تا در کنار خانواده‌ای که داشتند بمانند، اما تل‌آویو قبلاً از اجازه ورود به آنها، درخواست ضمانتی به ارزش چند هزار شکیل کرده است.

خروج فوری

هند می‌گوید یکی از شهروندانش که یک دانشجوی اوکراین بود، در جریان گلوله‌باران اوکراین جان باخت. این دانشجوی اوکراین در شهر خارکیف اوکراین هنگامی که برای خرید غذا به بیرون رفته بود، بر اثر گلوله باران روسیه کشته شد. به گزارش ایندی تایمز، دولت هند از شهروندان خود خواسته است تا به سرعت اوکراین را به هر طریق ممکن ترک کنند. «فارت هند» در کی‌یف در توصیه‌ای اعلام کرد، همه اتباع هند باید از قطارهای موجود استفاده کنند. به آنها توصیه کرد که آرامش خود را حفظ کنند و منتظر صف‌های طولانی باشند. در دهلی، نخست‌وزیر، نارندرا مودی به نیروی هوایی هند دستور داد تا هواپیماهای ویژه‌ای را برای تسریع تخلیه شهروندان این کشور در اوکراین به کار گیرند. هنوز بیش از ۱۶ هزار هندی، عمدتاً دانشجوی، در اوکراین هستند. پدر قربانی ادعا کرد، هیچ کس از سفارت هند به دانشجویان هندی سرگردان در خارکیف اوکراین مراجعه نکرده است. عمومی او نیز ادعا کرد، نوین شکاراگودا زمانی که از پناهگاه خود خارج شد تا ارز مبادله کند و مقداری غذا بیابد، کشته شد. محل سکونت شکاراگودا در چالاگری با دریافت خبر کشته شدن فرزندشان در کشور دور دست اروپایی در تیرگی فرورفت و تعداد زیادی از مردم برای دلجویی از خانواده داغدار در خانه جمع شدند.

تحلیل

پُر هیاهو و کم اثر

روسیه چطور با تحریم‌های اقتصادی کنار می‌آید؟

و سرماه‌گذاران روسی قرار گیرد و آنها از این مسئله منافع بسیاری نصیب‌شان می‌شود.

رسانه‌های آمریکایی حالا بیان کرده‌اند ثروت افراد حلقه نزدیک به پوتین به‌قدری پرکنده و در کشورهای مختلف دنیاست که ردیابی آنها برای هر دولتی چه بریتانیا و چه آمریکا به‌شدت سخت و دشوار است. آنها از طریق کمپانی‌های چندملیتی و شرکت‌های حقوقی برون‌مرزی، در بخش املاک و مستغلات و بخش‌های اقتصادی کشورهای مختلف دنیا سرمایه‌گذاری کرده و سود حاصل از آن را به صورت‌های غیرمستقیم در حساب‌های مختلف خود دریافت می‌کنند. با این کار مدت‌زمان بسیار زیادی لازم است که کشورهای اروپایی و آمریکا بتوانند منابع مالی این افراد را ردگیری کرده و آن را تحریم کنند؛ از همین روست که بسیاری از تحلیلگران تحریم در آمریکا معتقدند، تحریم‌های همه‌جانبه اروپایی و آمریکایی علیه پوتین و سیاستمداران روس، به این زودی‌ها نمی‌تواند تأثیر خود را بر سیاست‌های کرملین در اوکراین نشان دهد.

سوی ایالات متحده یا اتحادیه اروپا تحریم شده بودند. بهانه آنها نقش این افراد در جدایی کریمه از اوکراین و همچنین هدف قرار دادن بونینگ مالزیایی بر سر اوکراین بود. برخی از آنها نیز به بهانه دست داشتن در مسموم کردن سرگنی اسکرپال و دخترش در لندن و همچنین بازداشت کردن الکسی نوالنی، یکی از معروف‌ترین افراد اپوزیسیون دولت پوتین، تحریم شده بودند.

در واقع اولین دور از تحریم‌هایی که علیه اشخاص در روسیه اعمال می‌شد و شامل ممنوعیت سفر و بلوکه کردن اموال در بانک‌های غربی بود، سال‌ها پیش و در سال ۲۰۰۹ آغاز شده بود. برخی از تحلیلگران با اشاره به این تحریم‌ها اعلام کرده‌اند اگر قرار بود تحریم‌های اعمال‌شده علیه اشخاص بر روی تصمیمات گرفته شده در کرملین تأثیر داشته باشد، ما نباید شاهد جدایی کریمه از اوکراین یا حمله روسیه به اوکراین می‌بودیم. برخی از فعالان اقتصادی در عین حال معتقدند، تحریم پروژه‌های مشترک بین‌المللی روسیه باعث می‌شود این پروژه‌ها با قیمتی بسیار پایین در دست ترومندان

از سال ۲۰۱۴ به بعد علیه اشخاص و شخصیت‌های روسی از سوی آمریکا اعمال شده است، نشان می‌دهد بسیاری از آنها از مدت‌ها قبل در فهرست تحریم‌های آمریکا قرار داشته‌اند و از تحریم‌ها به‌عنوان نمادی از وطن‌پرستی و افتخار به کشورشان یاد می‌کنند. سران دوم، مجلس قانون‌گذاری روسیه، زمانی که آمریکا و متحدانش اعلام کردند همه آنها تحت تحریم‌های آمریکایی قرار گرفته‌اند، با خنده از یکدیگر می‌پرسیدند مگر تا به حال تحریم نشده بودید؟ آنها بر این عقیده بودند کسی که تا به حال از سوی آمریکا و متحدانش تحریم نشده، «یک وطن‌پرست واقعی» نیست.

تحریم‌ها از سال ۲۰۱۴ و اشغال کریمه آغاز شده و در سال ۲۰۱۹ به اوج خود رسیده بود. تحریم شدن افراد نزدیک به پوتین تا سیاستمداران این کشور حالا دیگر در داخل مسکو به یک جوک تبدیل شده است. پیش از اعلامیه جانسون در طول سال‌های گذشته، صدها نفر از نمایندگان پارلمان روسیه، ژنرال‌ها و مقامات اطلاعاتی و امنیتی این کشور از

اعمال سریع و شدید تحریم‌های اقتصادی علیه روسیه، شخص ولادیمیر پوتین و همچنین نمایندگان سیاستمداران روسی، این گمانه را در بین افکار عمومی دنیا ایجاد کرده است که این نوع تحریم‌ها می‌تواند مانع از ادامه فعالیت و حملات نظامی روسیه در اوکراین شوند. نگاهی به تحریم‌هایی که پیش از این علیه مسکو، پوتین و متحدانش در روسیه اعمال شده بود، نشان می‌دهد تحریم‌ها نمی‌تواند برای مقابله با جنگ چندان کارایی داشته باشند.

هفته گذشته «بوریس جانسون» اعلام کرد، افزون بر تحریم‌های اقتصادی علیه برخی از پروژه‌های گازی و نفتی روسیه، تحریم‌های شخصی را نیز علیه ولادیمیر پوتین و وزیر خارجه‌اش، سرگنی لاوروف اعمال می‌کنند. انگلستان متعهد شد فهرستی از افراد حلقه نزدیک پوتین برای تحریم‌های آینده ایجاد کند. آن‌طور که لیز تراس، وزیر خارجه انگلستان بیان کرده، این تحریم‌ها قرار است به‌قدری گسترش یابند که حتی شامل میلیاردرهای روسی که اقتصاد این کشور را در دست دارند نیز بشود. نگاهی به تحریم‌هایی که

استعفای جمعی

همزمان با اینکه صدراعظم پیشین آلمان و از دوستان پوتین با قطع رابطه با کرملین مخالف است، کارکنان دفترش در اعتراض به کناره‌گیری نکردن او از شرکت‌های گاز روسی استعفا داده‌اند. «گرهارد شرودر» پس از ترک سمت خود در سال ۲۰۰۵، چندین سمت در شرکت‌های انرژی روسیه کسب کرد و تعدادی دیگر از سیاستمداران حزب سوسیال دموکرات آلمان به دلیل «لایبی» کردن برای شرکت‌های روسی، «تحت نظارت فزاینده‌ای» قرار گرفته‌اند. گفنتی است، رهبران حزب سوسیال دموکرات آلمان از شرودر خواستند تا همانند سایر سیاستمداران اروپایی از سمت‌هایی در روسیه دست بکشند؛ اما شرودر در برابر فشارها مقاومت کرده است.

تحریم علیه همه!

همزمان با اینکه انگلیس و متحدان، روسیه را به دلیل حمله به اوکراین با اعمال تحریم‌هایی مجازات کرده‌اند، وزیر خارجه انگلیس هشدار داد که تحریم علیه همه چیز و همه کس روی میز است. «لیز تراس» وزیر خارجه انگلیس در شورای حقوق بشر سازمان ملل در ژنو گفت: «ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه مسئول تلفات غیرنظامی و فرار بیش از ۵۰۰ هزار نفر از اوکراین است؛ آماری که به سرعت در حال افزایش است.» تراس گفت: «ما از وزن جمعی مان که نمی‌ای اقتصاد جهان را تشکیل می‌دهیم، استفاده می‌کنیم تا تأمین بودجه از ماشین جنگی پوتین را قطع کنیم.»

اوکراین کجاست؟

مشاور امنیت ملی سابق آمریکا این ایده را که رفتار رئیس‌جمهور سابق این کشور (آن هنگام که در کاخ سفید بود) روسیه را از حمله نظامی دلسرد کرد، رد کرد و گفت: «صحیح نیست که بگویم رفتار ترامپ به نوعی مانع حمله نظامی روسیه شده بود زیرا او اصلاً نمی‌دانست اوکراین در کجای دنیا قرار دارد!» «جان پلوتون» در مصاحبه‌ای با پایگاه «نیوزمکس» ضمن آنکه مدعی شد ترامپ اصلاً نمی‌دانست اوکراین کجای نقشه جهان است، گفت: «به نظر من روسیه در دوران ریاست جمهوری ترامپ هیچ اقدام نظامی انجام نداد؛ چرا که احساس می‌کرد ارتشش آماده نیست.»

یادداشت

مدیریت درآمدهای نفتی

در جست‌وجوی راهکارهایی برای تحقق ایران بدون نفت باید به این موضوع توجه داشته باشیم که در مباحث اقتصادی، بهتر است حرف‌های احساسی زده نشود. از این رو به نظر می‌رسد اقتصاد بدون نفت اگر به معنای عدم فروش نفت باشد، عبارتی منطقی و اقتصادی نیست. به نحوی که امروز در کشوری، مانند نروژ به عنوان یک کشور نفتی عبارتی تحت عنوان اقتصاد بدون نفت معنا ندارد؛ زیرا نفت نعمتی خدادادی است که باید از آن استفاده کرد، مسئله اصلی نحوه استفاده از درآمدهای نفتی است.

به طور کلی، درآمدهای نفتی در کشور به دو صورت مصرف می‌شود. در وضعیت عادی بخش عمده آن صرف بودجه سالانه شده و بخش مازاد نیز به حساب یاسندوق خاصی، مانند حساب ذخیره ارزی یا صندوق توسعه ملی واریز می‌شود. از آن جایی که ما در مدیریت بخش اول دچار مشکل هستیم، نمی‌توانیم بخش دوم را نیز مدیریت کنیم. بنابراین، وقتی سخن از اقتصاد بدون نفت و مدیریت درآمدهای نفتی است، باید هر دو حوزه در نظر گرفته شود. به نظر می‌رسد، به عنوان شرط لازم، اول باید مدیریت بخش اصلی درآمدهای نفتی در قالب بودجه سنواری صورت گرفته و مدیریت مازاد آن در قالب صندوق ارزی یا حساب ارزی به عنوان شرط کافی در نظر گرفته شود که این موضوع یک بحث بلندمدت است. موارد اصلی برای مدیریت درآمدهای نفتی را می‌توانیم در سه گروه راهکارهای سیاسی، ساختاری و عملکردی به شرح زیر طبقه‌بندی کنیم: راهکارهای سیاستی: کارا کردن سیاست‌های حمایتی دولت در شبکه بانکی، حرکت به طرف نرخ ارز و نرخ بهره تعادلی، هدف‌گذاری سهم کاهنده درآمدهای نفتی در بودجه دولت، سیاست هدف‌گذاری تورم و تعادل در تراز تجاری (بدون نفت).

راهکارهای ساختاری: باز تعریف در سازوکار صندوق توسعه ملی، افزایش سهم بازار سرمایه تأمین مالی اقتصاد، افزایش استقلال بانک مرکزی (قطع ارتباط جریان درآمدهای نفتی با سیاست‌های پولی و ارزی)، کاهش سهم دولت در اقتصاد ملی و افزایش شفافیت عملکردی آن و متنوع‌سازی درآمدهای ارزی.

راهکارهای عملکردی: افزایش التزام دولت به سیاست‌ها و برنامه‌های مصوب، حرکت به طرف بودجه متوازن، کاهش پدیده سرکوب مالی، مدیریت منابع صندوق و سرمایه‌گذاری در بازارهای بین‌المللی، تعادل در قیمت‌های نسبی و حداقل‌سازی ماهیت بودجه‌ای بدهی دولت به بانک مرکزی. لذا به نظر اقتصاد بدون نفت، در میان‌مدت امکان‌پذیر نخواهد بود و تحقق آن حتماً به افقی بلندمدت حداقل دو برنامه پنج ساله نیازمند است. در ارتباط با سیاست‌های پیشنهادی فوق، برای نمونه می‌توان به سیاست‌های پولی و ارزی اشاره کرد که به نظر ام‌الفساد اقتصاد ایران است. واقعیت این است که ما در این حوزه تعارف داریم و نمی‌دانیم با ارز یا میزان استقلال بانک مرکزی چکار کنیم. طبیعتاً دولتی که نتواند تورم را کنترل کند، توانایی کنترل نرخ ارز را نیز نخواهد داشت.

هدف تحریم‌ها فشار بر معیشت مردم است

شده در طول تاریخ بشریت دانست؛ به گونه‌ای که دشمن علاوه بر تحریم افراد، بنگاه‌ها، شرکت‌ها و... روی دو موضوع اساسی تأکید داشت:

۱- تحریم خرید مقداری نفت ایران تا زمانی که صادرات نفت ایران به صفر برسد، یکی از دو تحریم مهم اقتصادی علیه ایران بود. این تحریم از این جهت حائز اهمیت بود که بودجه ایران همواره طی دهه‌های گذشته وابستگی قابل توجهی به درآمدهای نفتی داشته و طبیعتاً کاهش شدید یا قطع درآمدهای نفتی می‌توانست کشور را با کسری بودجه‌های شدید و به تبع آن تورم و... مواجه کند. این در حالی بود که ایران به جز مقاطع کوتاهی در سال‌های دفاع مقدس هرگز با چنین تحریمی مواجه نشده بود.

۲- تحریم دوم که از همان ابتدای دهه ۹۰ اعمال و به نوعی در راستای تکمیل تحریم اول و حتی فراتر از آن بود، تحریم سونیت و مبادلات پولی و بانکی ایران بود. بر این اساس، دشمن می‌خواست حتی اگر ایران موفق به فروش نفت از طریق دور زدن تحریم‌ها شود، نقل و انتقال این پول به داخل ایران ممکن نباشد. این تحریم‌ها در کنار بسیاری از تحریم‌های جانبی (به جز فروش نفت) نه تنها تا سال اجرای توافق برجام، بلکه پس از آن نیز تقریباً پابرجا بوده و تداوم داشت؛ چرا که حتی بعد از اجرای توافق برجام نیز عملاً تحریم‌های بانکی برداشته نشد و همچنان بسیاری از بانک‌های دنیا مراداتی با ایران نداشتند.

تأثیرات تحریم‌ها

اگر چه مباحث و موضوعات داخلی در اقتصاد ایران، سهم و نقش بسیار پررنگ‌تری نسبت به مسائل بیرونی دارد؛ اما نمی‌توان منکر تأثیر ۲۰ تا ۳۰ درصدی تحریم‌ها بر اقتصاد کشور شد. از طرفی زمانی می‌توان آثار آسیب‌زای تحریم‌ها را به حداقل ممکن رساند که به اصطلاح تحریم‌های داخلی لغو و اقتصاد کشور از طریق افزایش بهره‌وری و بازدهی هزینه‌های وارد شده از سوی اعمال تحریم‌ها خنثی شود؛ اما به هر حال اعمال تحریم‌ها در یک دهه اخیر مشکلاتی را برای اقتصاد ایران ایجاد کرد که در بسیاری از موارد آثار

تورم ساختاری در اقتصاد ایران منجر به کاهش شدید قدرت خرید مردم شده است.

چه باید کرد؟

شکی نیست که بهترین روش مقابله با تحریم‌ها بی‌اثر کردن تحریم‌ها یا به عبارتی انجام اقداماتی است که براساس آن، تحریم‌ها کارکرد خود را از دست داده و کشور تحریم‌کننده انگیزه‌ای برای تداوم تحریم‌ها نداشته باشد؛ از این رو دولت برای بی‌اثر کردن فشارهای اقتصادی دشمن باید چند اقدام را در دستور کار قرار داد:

۱- کاهش وابستگی بودجه به درآمدهای نفتی را می‌توان یکی از اقدامات مهم دولت‌ها در راستای تحریم‌ناپذیری اقتصاد ایران دانست. درآمدهای نفتی درآمدهایی ناپایدار و پرنوسان است که دولت ایران هیچ نقشی در تعیین قیمت و حتی میزان صادرات آن ندارد؛ چرا که میزان صادرات از سوی مجموعه‌ای از کشورهای صادرکننده و قیمت آن بر اساس عرضه و تقاضا تعیین می‌شود. بنابراین، ما صاحب درآمدهایی هستیم که نقشی در تعیین قیمت آن نداریم. علاوه بر این موضوع، تجربه تاریخی نشان داده است، میزان نوسان قیمت نفت به شدت بالا بوده و برای نمونه قیمت هر بشکه نفت طی بازه زمانی کوتاهی ۱۰۰ درصد کاهش یا افزایش داشته است؛ از این رو وابستگی به درآمدهای نفتی را می‌توان پاشنه آشیل اقتصاد ایران دانست. موضوعی که دشمن با استفاده از این ضعف مشکلات زیادی را طی سال‌های اخیر برای اقتصاد ایران ایجاد کرده است.

۲- افزایش مرادوات تجاری با کشورهای همسایه یکی دیگر از اقداماتی است که می‌تواند اقتصاد ایران را تحریم‌ناپذیر کند. ایران به دلیل هم مرز بودن با ۱۵ کشور همسایه خود می‌تواند بسیاری از تحریم‌های تجاری، از جمله ممنوعیت‌های مربوط به مبادلات تجاری یا انتقال پول را دور زده و عملاً بسیاری از تحریم‌های موجود را ناکارآمد کند. افزایش مرادوات و مبادلات اقتصادی با کشورهای همسایه، به این دلیل حائز اهمیت است که به واسطه هم مرز بودن ایران با این کشورها، شبکه حمل‌ونقل و رصد مبادلات تجاری برای دشمنان غیر ممکن بوده و می‌توان از طریق روش‌هایی چون تهاتر کالایی یا انتقال پول از روش‌هایی جز انتقال از طریق شبکه بانکی این دادوستدها را با سهولت انجام داد. ضمن اینکه یکی از مهم‌ترین هزینه‌ها در امر صادرات، فاصله جغرافیایی دو کشور صادرکننده و واردکننده از یکدیگر است، نزدیکی و هم مرز بودن ایران با این کشورها این امتیاز را برای طرفین ایجاد می‌کند که بدون اینکه مورد رصد قرار بگیرند، در کمترین زمان و با کمترین هزینه با یکدیگر تجارت داشته باشند.

۳- باید زمینه‌های خارج شدن اقتصاد ایران از سلطه دلار در تجارت و معاملات بین‌المللی فراهم شود؛ یعنی در تعامل و ارتباط بیشتر با دیگر کشورها از طریق انعقاد توافق‌نامه‌های پولی دو یا چند جانبه بتوانیم از پول‌های ملی به جز دلار استفاده کنیم.

شاخص

جبران ریزش روبل

به گزارش رویترز، در حالی که روبل طی روزهای ابتدایی آغاز جنگ میان اوکراین و روسیه حدود ۳۰ درصد سقوط کرده و از ۹۱ روبل در برابر دلار به ۱۱۸ روبل در برابر دلار رسیده بود؛ اما در هفته گذشته بخش قابل توجهی از این ضررها را جبران کرده و به حدود ۹۷ روبل در برابر دلار رسید.

کشورهای غربی و متحدان‌شان تحریم‌هایی را علیه بانک مرکزی روسیه اعمال کردند و همین مسئله موجب شد تا شاهد ریزش روبل باشیم. شایان ذکر است، بانک مرکزی روسیه برای تقویت روبل نرخ بهره را دو برابر کرد.

منهای نفت

استفاده از فرصت‌ها

اتخاذ سیاست اقتصاد مقاومتی به مفهوم یک مدیریت استراتژیک منسجم خودباور، با شناسایی و تشخیص حوزه‌های فشار و تهدیدهای فراو و اهتمام در استفاده حداکثری از تمامی فرصت‌ها و توانمندی‌های بالقوه و بالفعل با حداکثر بهره‌وری و اصلاح ضعف‌هاست که منجر به کاهش آسیب‌پذیری ناشی از تحریم‌ها می‌شود و رشد اقتصادی حاصل از بهره‌گیری از فرصت‌های ناخواسته پیش آمده ناشی از آن را نیز سبب خواهد شد. به عبارت دیگر، یک نظام اقتصادی با ویژگی اقتصاد مقاومتی تلاش می‌کند نقش تأثیرگذاری در اقتصاد جهانی ایفا کند تا اعمال هرگونه تحریم امنیت اقتصاد جهانی را با مخاطره مواجه کند.

افزوده

اینکوترمز چیست؟

هر کالایی از بدو تولید تا رسیدن به دست خریدار مراحل گوناگونی را طی کرده و ممکن است به صورت‌های مختلفی به دست خریدار برسد. اصطلاح «اینکوترمز» به صورت بین‌المللی بوده و دربرگیرنده حالت‌های مختلف رسیدن کالا از تولیدکننده به خریدار است؛ به صورتی که در هر یک از این حالت‌ها، مسئولیت‌ها و هزینه‌ها را برای طرفین مشخص کرده است. در حالات مختلف تحویل کالا ممکن است دو طرف خریدار و فروشنده متقبل مسئولیت‌ها و هزینه‌های گوناگون شوند. اینکوترمز برای هر یک از این حالات، واژگان و اصطلاحات مختلف را در نظر گرفته است.

مرد استقامت در برابر جنگ‌های روانی

گفتاری از حجت‌الاسلام مسعود عالی به مناسبت میلاد حضرت علی اکبر (ع)

دارد به صورت مخالفت با امیر المؤمنین (ع) شکل می‌گیرد، حتی در کوفه.

خب حالا عنایت بفرمایید علی اکبر (ع) بزرگوار در این دوره سخت و سنگین تقوای خودش را حفظ کرد. در این دوره سخت و سنگین تهاجم فرهنگی توانست خودش را حفظ کند از جهت بصیرتش، شد اشبه الناس برسول الله خلقا و خلقا و منطقاً؛ معاویه در جمع اطرافانش یک مرتبه سؤال کرد که شایسته‌ترین فرد برای خلافت کیست؟ این چاپلوس‌هایی که اطرافش بودند گفتند: شما! معاویه گفت: نخیر، شایسته‌ترین فرد برای خلافت علی بن الحسین (ع) است که هم شجاعت هاشمی در اوست و هم سخاوت اموی در او هست (از خودش هم یک تعریفی کرد) هم شکوه و وقار ثقفی (طایفه مادری حضرت علی اکبر). شایسته‌ترین فرد برای خلافت اوست. نگویید خب حاج آقا معلوم است دیگر! حضرت علی اکبر (ع) باید هم حتی در همان

دوران رشد و شکوفایی و نوجوانی و جوانی حضرت علی اکبر می‌داند کی بود؟ از سال ۴۰ هجری که امیر المؤمنین (ع) شهید شد تا سال ۶۱ که واقعه کربلا بود این ۲۰ یا ۲۱ سال بود. این مدت را شما می‌دانید چه برهه‌ای از تاریخ است؟ این ۲۰ سال برهه‌ای است که معاویه به شدت با یک هجوم فرهنگی سنگین، با یک فضای مسمومی که درست کرد، علی زدایی، امیر المؤمنین زدایی و شیعه‌زدایی را در دستور کارش داشت. در بیست سال معاویه دستور داده بود که در سراسر بلاد اسلامی آن زمان در منابر و مساجد به امیر المؤمنین (ع) دشنام بدهند و سب کنند. در مکتب‌خانه‌هایی که درس قرآن به بچه‌ها یاد می‌دادند، امیر المؤمنین (ع) را سب می‌کردند. این دوران دورانی بود که یوآش یوآش هویت جامعه دارد عوض می‌شود. یعنی جوان‌هایی که در این بیست سال رشد کردند با دشمنی امیر المؤمنین (ع) رشد می‌کردند. هویت جامعه

جو مسموم فرهنگی این تقوا و این بزرگی و این عظمت را پیدا کند، چون فرزند سیدالشهدا (ع) است. این را نگویید. برای خوب بودن صرف فرزند امام بودن کافی نیست. برای خوب بودن خودت باید خوب باشی. ما داشتیم فرزندان بعضی از ائمه (ع) را که خوب نبودند. درسی که می‌گیریم، این است که کسی که کسی در این هجوم سنگین فرهنگی که در زمان ما هست در این جنگ‌روانی سنگینی که در زمان ما هست که حمله‌ور شدند به تمام اصول و فروع دین، اگر کسی در این فضای فرهنگی و جو جنگ روانی که سیاه‌نمایی می‌کند همه چیز را، اگر کسی بتواند عفت و حیای خودش را حفظ کند و دچار تردید نشود، کسی از رهبر الهی قطع نشود و کوتاه نیاید، با ولایت زاویه پیدا نکند، آن وقت علی اکبر (ع) هست. در این فضای سنگین بتواند خودش را حفظ کند این پیرو حضرت علی اکبر (ع) است.

توسعه مساجد توسعه تقوای الهی

سید مرتضی رضایی

کارشناس علوم اسلامی

انسان زندگی اجتماعی دارد؛ زیرا بسیاری از نیازهای خود را از طریق دیگران تأمین می‌کند. در کنار نیازهای مادی برخی نیازهای معنوی هم باید به کمک دیگران انجام پذیرد. انسان برای تأمین مایحتاج زندگی مادی بازارچه‌ها، برای تحصیلات علمی دانشگاه‌ها و برای ارتقای معنویت افراد مکان‌های مذهبی را طرح کرده و در آن هر یک از نیازها را برآورده می‌کند. خداوند برای بندگانش مسجد را قرار داد. اولین مسجد را حضرت آدم (ع) بنا کرد که همان کعبه بود. پس از اسلام پیامبر (ص) اولین مسجد را که مکان عبادت و آموزش مسائل دینی بود، بنا فرمود. خداوند مسجدی را که بر پایه تقوا بنا شده است، مورد تأیید قرار می‌دهد، کسانی را که در آن برای تقوای الهی جمع می‌شوند، دوست دارد، کسانی که اهل تقوا نیستند و مسجدی را برای توسعه بی‌تقوایی بنا می‌کنند، مطرود می‌داند و می‌فرماید: «لَمَسْجِدَ أُنَسِ عَلَيَّ التَّقْوَى مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ، فِيهِ رَجَلٌ يَخْبُؤُنُ أَنْ يُنْفَخُوا وَاللَّهُ يُجِيبُ الْمُطْوِرِينَ»؛ قطعاً مسجدی که از نخستین روز بر پایه تقوا بنا شده شایسته‌تر است که در آن [به نماز و عبادت] بایستی، در آن مردانی هستند که خواهان پاکیزگی [و طهارت جسم و جان] هستند و خدا پاکیزگان را دوست دارد. (توبه/۱۰۸) کعبه، مسجد حدود ۲۸ بار در قرآن ذکر شده، ۲۲ بار به صورت مفرد (مسجد) و ۶ بار به صورت جمع (مساجد). آن ۲۲ موردی که مفرد آمده، ۱۵ موردش مقید به قید (الحرام) است که مراد از همه آنها همان مسجد مخصوص و معروف و مقدس مسجد الحرام در مکه است و یک مورد هم مقید به قید (الاقصى) که مراد از آن اولین قبله‌گاه مسلمانان مسجد الاقصی در بیت المقدس است. آیات و روایات متعددی در خصوص ساخت مسجد وجود دارد؛ آیات و روایاتی که تجهیز و آباد کردن آن را هم دارای ارزش دانسته‌اند. پیامبر (ص) می‌فرماید: «کسی که چراغی در مسجدی برافروزد، فرشتگان و حاملان عرش الهی مادام که نور آن چراغ در مسجد می‌تابد، برای او استغفار می‌کنند.» (محاسن، ص ۵۷) اما تأکید بر ساخت مسجد در دو بعد مادی و معنوی باید دیده شود. ساخت مسجد یعنی گسترش تقوای الهی. یعنی هر جا که سفارش شد مسجد ساخته شود، منظور اصلی آن ساخت جامعه‌ای اهل تقوا و دین‌دار است نه فقط ساخت دیوارها، سقف و تجهیزات مادی. برای نمونه، در جریان مسجد ضرار اصلاً ساختمان مسجد موضوعیت ندارد؛ به همین دلیل بود که پیامبر (ص) آن را خراب کرد. بنابراین مسجدی که در آن حرکتی برای رشد تقوا صورت نمی‌گیرد، به نوعی مسجد ضرار است و وجودش باعث ضرر به دین است. خداوند در آیه ۱۷ سوره توبه می‌فرماید: «مشرکان حق ندارند مساجد خدا را آباد کنند، در حالی که کفر خویش گواهی می‌دهند.» اگر بخواهیم عمیق‌تر به این آیه نگاه کنیم، باید بگوییم خداوند نمی‌خواهد مشرکان عهده‌دار مسائل تربیتی مسلمانان شوند. کسانی که به کفر خود اعتراف می‌کنند، نمی‌توانند به رشد تقوا در جامعه دست بزنند. پس مسلمانان باید این موضوع مهم را در نظر بگیرند؛ زیرا کافران قطعاً در صدد انحراف و جلوگیری از رشد مسلمانان هستند. مکان عبادت نیز برای خداوند از اهمیت بالایی برخوردار است. پس باید از هر آلودگی دور باشد، چه از خود مشرکان و کافران؛ چه از فکر آنها و چه از منافعشان.

اهمیت دوران جوانی در دین‌داری

سیدحسین
خاتمی خوانساری

دبیر گروه معارف

حسرت می‌خورند. در هر صورت، یکی از توصیه‌های کسانی که سن‌وسال بالایی دارند، این است که از «فرصت جوانی» استفاده کنید و آن را به بطلالت نگذرانید.

در اینجا یک سؤال مهم پیش می‌آید که یک جوان بهتر است کدام وجه از وجوه خود را تقویت کند تا در پیری بتواند استفاده بهتری از آن ببرد؟ پاسخ دین اسلام این است که در کنار تقویت وجوه مادی، باید وجوه معنوی‌مان در دوران جوانی را هم تقویت کنیم، البته نه با افراط. زیرا قدرت در معنویات قدرت در مادیات را هم ممکن می‌کند.

البته قدرت در مادیات، یعنی بهترین استفاده از آن؛ وقتی در آیات و روایات تکالیف در نظر گرفته شده برای دوران جوانی را بررسی می‌کنیم، می‌بینیم مهم‌ترین وظیفه ما در این دوران تقویت معنویات است. تقویتی که در طول زندگی ما را از آسیب‌های گوناگون دور می‌کند و سبب می‌شود مادیات‌مان هم حفظ شود.

خداوند در یک حدیث قدسی می‌فرماید: «سهم خود را از دنیا فراموش مکن»؛ یعنی سلامتی، توان، فرصت، جوانی، شادابی و دارایی‌ات را فراموش مکن تا با آنها آخرت را به دست آوری. (معانی‌الآخیر، ص ۳۲۵) جوانی بهترین فرصت برای مهارت پیدا کردن در تشخیص حق و باطل است؛ مهارتی که می‌تواند در ادامه زندگی بهترین کمک‌ها را به انسان داشته باشد.

هنگامی که امیر المؤمنین (ع) می‌فرمایند: «رَأَى السَّيِّحَ أَحَبَّ إِلَيَّ مِنْ جَلْدِ الْعَلَامِ»؛ اندیشه پیر را از چابکی و نیرومندی جوان بیشتر دوست دارم. (نهج‌البلاغه، حکمت ۸۳) اینجا منظور رأی پیری است که قدرت استدلال بیشتری دارد. این قدرت چه‌زمانی به‌دست آمده است؟ ایام جوانی؛ انسان باید در دوران جوانی که قدرت بدنی خوبی دارد، برای شناخت خود و محیط اطراف خود و وظایف و تکالیف وقت بگذارد، زحمت بکشد و توشه مناسب جمع کند و آن را برای دوران پیری و ناتوانی به‌کار بگیرد و اگر هم بخواهد راهبردهای خود را در اختیار جوانان نسل بعدی خود قرار بدهد، باید با قدرت کافی باشد. تنها در این صورت است که می‌تواند مفید فایده باشد.

در ادراک معنویت جوانان مؤثر و مفید باشد. جوانی دوره‌ای است که در آن حرص‌ها و طمع‌ها کمتر دیده می‌شود و حقیقت‌به‌تر پذیرفته می‌شود، پس اگر در این دوره حقیقت در دل انسان‌ها جای گرفت، می‌تواند بماند و تقویت شود.

رسول خدا (ص) می‌فرماید: «به شماها درباره جوانان به نیکی سفارش می‌کنم که آنها دلی رقیق‌تر و قلبی فضیلت‌پذیرتر دارند. خداوند مرا به پیامبری برانگیخت تا مردم را به رحمت الهی بشارت دهم و از عذاب‌ها بترسانم. جوانان سخنانم را پذیرفتند و با من پیمان محبت بستند؛ ولی پیران از قبول دعوتم سر باز زدند و به مخالفتم برخاستند.» (سفینة البحار، ج ۲، ص ۱۷۶) پیامبر (ص) در ادامه این حدیث دلیل مخالفت

کهن سالان را هم فرمودند که مساوت قلب بوده است. «فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ»؛ دوره‌ای طولانی بر آنها گذشت و دل‌هایشان زنگار مساوت گرفت. جوان برای پذیرش فکرهای مختلف آمادگی دارد؛ پس اولاً باید با دقت به سمت فکرها و جریان‌های فکری برود و ثانیاً باید در صدد شناخت راه درست و حقیقت محض باشد. به همین دلیل می‌گوییم کسانی که در سنین بالاتری هستند، باید قدرت‌مند باشند تا بتوانند نسل بعد خود را قدرتمند کنند.

امام علی (ع) در وصیت به فرزندش امام حسن (ع) می‌فرماید: «به راستی که قلب جوان، همچون زمینی است که گیاهی در آن روییده باشد. هر زمان که بذری در آن افکنده شود، می‌پذیرد، پس به آگاهانیدن تو اقدام کردم، پیش از اینکه دلت سخت و عقلت سرگرم شود.» (نهج‌البلاغه، نامه ۳۱) جذب جوانان نیز هنر خاص خود را لازم دارد؛ زیرا به محض یک اشتباه و اکتش نشان داده و از مسیری معین دور می‌شود.

امیر المؤمنین (ع) می‌فرماید: «هرگاه جوانی را سرزنش کردی، بخشی از خطاهای وی را نادیده بگیر تا سرزنش تو، وی را به لجباجت نکشاند.» (شرح نهج‌البلاغه، ابن ابی‌الحدید، ج ۲، ص ۳۳۳) به همتان میزان که جوان زود به سمت حق می‌آید اگر نگاهش عوض شود و دچار لجباجت شود، خیلی دیر حق را می‌پذیرد. بنابراین باید از بهترین روش‌ها برای جلب توجه او استفاده کرد.

معامله رمزارزها

حجت‌الاسلام حسین بنیادی: هیچ دولتی در دنیا ظاهرًا به جز یکی دو کشور-ضامن مالیت این رمزارزها نیستند. در این باره بحث معاملات غرری پیش می‌آید؛ این یعنی رمزارزها در مسئله پول بودنشان و اعتبارشان مشکل وجود دارد و گرنه ارزش پول، نکته‌ای است که در همه جا مشخص است. لذا ارزش پول در جهان نسبت به کشورها در آمار اعلامی تمام بانک‌های مرکزی جهان مشخص است. زمانی که موضوع از جهات عدیده دارای ابهام است، مکلفان باید در مبادلات‌شان با رمزارزها نوعی احتیاط آن هم از نوع عقلانی پیش بگیرند. چون بحث شرعی فعلاً در مرحله پژوهش خود موضوع رمزارزهاست.

خمس داری

پرسش: چند سال قبل اقدام به محاسبه اموالم و تعیین سال خمسی برای خود کردم، در آن زمان نود و هشت رأس گوسفند که خمس آنها داده شده بود و همچنین مقداری پول نقد و یک موتورسیکلت داشتم.

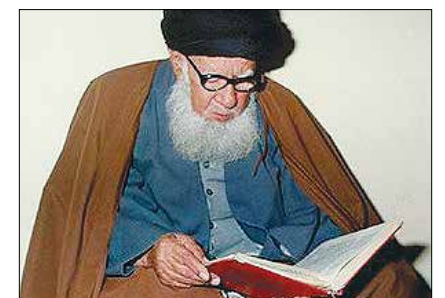
چند سال است که گوسفندان من بر اثر فروش تدریجی آنها کم شده، ولی پول نقد زیاد شده است. در حال حاضر شصت رأس گوسفند و مقداری پول نقد دارم، آیا پرداخت خمس این پول بر من واجب است یا اینکه فقط باید خمس مقدار زیادی آن را بدهم؟

پاسخ: اگر مجموع قیمت گوسفندهای موجود با اموال نقدی که دارید، بیشتر از مجموع قیمت نود و هشت رأس گوسفند با پول نقدی باشد (البته با احتساب تورم) که قبلاً خمس آن را پرداخت کرده‌اید، مقدار زائد خمس دارد.

(اجوبه‌الاستفتائات، ص ۹۴۸)

باز شدن گردها

آیت‌الله سیدرضا بهاء‌الدینی: اگر در زندگی مادی یا معنوی شما گره‌هایی افتاد که نمی‌دانید به چه دلیل ایجاد شده است، چهار کار انجام دهید؛ اول صدقه دهید، دوم رد مظالم دهید که اگر احیاناً به کسی ظلم کردید و نفرین یا آهی پشت سرتان است و به زندگی تا گره انداخته، بدین وسیله اصلاح شود. سوم حدیث کساء بخوانید اگر چه یک نفر باشید و اگر توانستید چند نفر را دور خود جمع کنید و با هم بخوانید و در انتهای دعا، به حضرت زهر (س) توسل کنید؛ چرا که محور حدیث کساء ایشان است و چهارم اگر امکان داشت، قربانی کنید.

مسیر پیشرفت

نگاهی به منطق نامگذاری سال‌ها از سوی رهبر معظم انقلاب

پیش درآمد

گفتمان‌سازی

اکبر معصومی

دبیر گروه پرونده

موضوع نامگذاری و انتخاب شعار سال مدت‌هاست که از سوی رهبر معظم انقلاب پایه‌گذاری شده است. در واقع، رهبری با درایت و با آگاهی کاملی که از وضعیت کشور دارند، شعار سال را انتخاب می‌کنند که این امر در بررسی فلسفه انتخاب عنوان سال‌ها به خوبی خود را نشان می‌دهد. بنابراین نام‌هایی که در سال‌های اخیر انتخاب شدند، نیاز روز کشور است و در بلندمدت نیز فرهنگ‌سازی عمومی آن سبب بروز رفتار و تفکری می‌شود که لازمه توسعه و پیشرفت کشور است؛ ولی عمل به منویات رهبری دقیقاً در راستای پیشرفت و ارتقای جایگاه کشور در همه حوزه‌هاست. در فضاهای گوناگون ملاحظه شده است که بی‌توجهی به سیاست‌ها و رویکردهای رهبری، مشکلات متعددی را برای کشور ایجاد کرده است. در قضیه برجام اگر به شروط نه‌گانه ایشان عمل می‌شد، هیچ‌گاه آمریکایی‌توانست از برجام سوء برداشت کند. از چند سال پیش، رهبری معظم انقلاب مباحث اقتصادی به ویژه تولید و اشتغال را به منزله شعار سال انتخاب می‌کنند؛ سیاستی که دقیقاً در مقابل سیاست‌های آمریکا بوده است و به نوعی اثرگذاری تحریم و روایت‌سازی دروغین رسانه‌های وابسته به آمریکا مبنی بر ناتوانی جمهوری اسلامی ایران را کاملاً خنثی می‌کند.

فراموش نشود که رویکرد رهبری تأثیر بسزایی در رشد و توسعه کشور می‌گذارد. در واقع نامگذاری سال‌ها هم هدف و راهبرد را تعیین می‌کند و هم باعث انسجام ملی برای رسیدن به پیشرفت و تعالی می‌شود. بنابراین رهبر معظم انقلاب همواره در این سال‌ها با رصد دقیق مسائل کشور و نیازسنجی خاصی که دارند، راهنمای دولت و ملت هستند. گفتمان‌سازی یکی از اهداف اصلی نامگذاری‌ها در این چند سال بوده است. رهبر معظم انقلاب همواره بر مسئله گفتمان‌سازی تأکید داشته‌اند. گفتمان‌سازی از این حیث اهمیت دارد که زمینه حرکت جامعه به سمت هدف مورد نظر را فراهم می‌کند؛ یعنی تا جامعه در زمینه مسئله‌ای احساس نیاز نکند و انگیزه و دغدغه در آحاد مختلف جامعه و مسئولان ایجاد نشود، نمی‌توان انتظار داشت که جامعه به سمت موضوع مورد نظر حرکت کند؛ از همین رو مسئله نامگذاری سال‌ها اهمیت بسزایی دارد. مردم و مسئولان در دو مخاطب اصلی در نامگذاری سال است و لازمه موفقیت آن نیز همکاری تمام جامعه است. مردم باید حمایت مطالبه‌جویی و حمایت قاطع از دولت در این حوزه داشته باشند تا طعم عمل به شعار سال را بچشند.

هدف نام‌گذاری سال چیست؟

ملیحه زرین‌پور

خبرنگار

هر ساله با نزدیک شدن به ایام پایانی سال و ورود به سال جدید زمره‌های نام‌گذاری سال جدید از سوی رهبر معظم انقلاب به ویژه در میان اهالی رسانه بالا می‌گیرد و عده‌ای فراتر از حرف و سخن در اندیشه علل این نام‌گذاری به دنبال میزان تحقق نام یا بهتر بگوییم پیام، دستورالعمل و شاید هم چراغ راه سال گذشته، میزان تحقق آن را بررسی می‌کنند. نام‌گذاری‌هایی که اگر به زرفای آن بنگرید، دغدغه‌هایی بس عظیم می‌یابید که رهبری با آینده‌نگری خود آن را ترسیم کرده‌اند تا مسئولان و دست‌اندرکاران بدانند اگر قرار است کاری انجام دهند یا برنامه‌ای در فلان نهاد رسمی کشور برای مسیر یک ساله خود تنظیم کنند، چه امر مهمی را دست‌انویز این مسیری یک ساله قرار دهند تا ضمن کسب موفقیت، کشور را در مسیر توسعه و پیشرفت و عبور از بحران‌های سهمگینی که مولود چنین نام و پیامی شده، به جلو برانند.

نام‌هایی پر از دغدغه

نام‌هایی که یک سال از تلاش در مسیر تولید و سال دیگر کاهش موانع تولید خبر می‌دهد، یک سال از صرفه‌جویی و پرهیز از اسراف‌ها و تجملات اداری خبر می‌دهد و سالی دیگر عدالت اجتماعی را سرلوحه و فلسفه وجود خود کرده است. با این حال، مهم این است که هر یک از

این نام‌گذاری‌ها پیشینه‌ای پر از حرف و حدیث و دغدغه دارد، دغدغه‌هایی که رهبری بارها و بارها در سخنرانی‌های خود آن را گوشزد کرده‌اند و حالا برای تأکید مؤکد بر آن سال جدید را به همان دغدغه اختصاص می‌دهند تا مسئولان و دست‌اندرکاران توجه بیشتری در مسیر تحقق آن داشته باشند. اما این نام‌گذاری‌ها از کی و کجا آغاز شد و اصلاً علت نام‌گذاری‌ها از سوی رهبر معظم انقلاب چیست؟ با نگاهی به نوروزهای گذشته باید گفت، اولین نام‌گذاری نوروزی در سال ۱۳۷۸ از سوی رهبری انجام شده و پس از آن این امر به سنتی هر ساله از سوی رهبر فرزانه انقلاب مبدل شد. فلسفه این کار هم از سوی برخی، جلب توجه مردم به یک ارزش خاص و همین‌طور در نقطه مقابل آن به یک مشکل عنوان شده است؛ یعنی مردم بدانند برای نمونه «تولید» در کشوری که ارزش ملی و نمادی برای توسعه و آبادانی است که در مسیر تحقق با مشکلات بسیاری دست و پنجه نرم می‌کند و حالا به عنوان مسیری یک ساله ترسیم می‌شود تا همگان هر آنچه در چننه دارند، در مسیر اجرای آن به کار ببندند.

یک ارزش و یک مشکل!

برخی هم فلسفه این نام‌گذاری‌ها را توجه مردم به یک ارزش و در نقطه مقابل یک مشکل عنوان کرده‌اند. چنانچه رهبری با اطلاعات و گزارش‌هایی که از سراسر کشور دریافت می‌کنند، و بررسی برخی پارامترهای اجتماعی، دینی و فرهنگی دیگر، مردم را به یک موضوع خاص و مهم توجه می‌دهند.

هر چند نام‌گذاری‌ها از سال ۱۳۷۸ آغاز شده است، اما این سنت، سال‌های بعد در مسیر مشخص‌تری و در ارتباط مستقیم‌تری با دولت قرار می‌گیرد تا نقشه راهی شود در مسیر خدمت به مردم و در یک سالی که در پیش است. در واقع این نام‌گذاری بر سطح توقعات مردم از دولت می‌افزاید و وظیفه دولت را در مسیر و رویکردی خاص سنگین‌تر می‌کند. بر اساس قانون اساسی کشور، ترسیم و ابلاغ سیاست‌های کلی نظام و جهت‌گیری کشور بر عهده رهبری نظام است. این وظیفه از طرق مختلف به اجرا در می‌آید. سخنرانی‌ها، ابلاغ‌ها، نامه‌ها، دستور و در پاره‌ای موارد حکم حکومتی! اما یکی از روش‌ها و شیوه‌های ترسیم جهت‌گیری کلی نظام و مسئولان یا به عبارتی ترسیم نقشه راه که رهبر معظم انقلاب آن را مطرح و دنبال کرده‌اند، همین انتخاب شعار و نام‌گذاری سال‌های مختلف بوده است.

جمع‌بندی سالانه

مشاور عالی رهبر معظم انقلاب درباره این سؤال که «چرا عالی‌ترین مقام نظام اسلامی نام‌گذاری سال‌ها را بی می‌گیرند؟» گفته است: «نوروز لحظه‌ای عزیز برای ایرانی‌هاست. همه مردم ما با هر سلیقه‌ای تحویل سال و نوروز را مهم می‌دانند. در تاریخ ایران همیشه بالاترین مقامات کشور هم نوروز را جشن می‌گرفته‌اند. در انقلاب اسلامی نیز نوروز با پیام رهبری نظام آغاز می‌شود؛ چه در زمان حضرت امام رحمه‌الله و چه امروز در دوران رهبری آقا.» «غلامعلی حدادعادل» عنوان کرده است: «ایشان بیشتر سال‌ها را با یک نامی مشخص

کرده‌اند که به نظر می‌رسد فلسفه این کار جلب توجه مردم به یک ارزش و همین‌طور در نقطه مقابل آن به یک مشکل است. بر این اساس رهبری با اطلاعات و گزارش‌هایی که از سراسر کشور دریافت می‌کنند، مطالعات و تجربه‌ای که دارند، درک و دریافتی که از معارف اسلامی و قرآنی و مفاهیم انسانی دارند و نیز اشرافی که به مسائل کشور دارند، هر سال ملت را به یک موضوع توجه می‌دهند.» وی در پاسخ به این پرسش که «رهبر معظم انقلاب چه عناصر و مؤلفه‌هایی را در انتخاب نام سال لحاظ می‌کنند؟» عنوان کرده است: «در واقع نوعی جمع‌بندی مجموع عوامل است؛ از جمله آسیب‌هایی اجتماعی که باید برطرف گردد. جوانه‌های نویی که در جامعه رویده است. گاهی نیز ممکن است شرایط بین‌المللی یا اقتضانات داخلی هم اثرگذار باشد.»

بهره سخن

با این حال، توجه به این نکته حائز اهمیت بسیاری است که اگر رهبری سالی را به نامی خاص مزین می‌کنند، نه برای این است که تنها مسئولان امر به آن توجه داشته باشند که اگر قرار بود تنها مسئولان بشنوند و بدانند در عرصه‌ای به آن مهمی و سنتی بدین ارزشمندی آن را مطرح نمی‌کردند؟ لذا مشخص است که این دستورالعمل برای همه آحاد جامعه است، منتهی وظیفه مسئولان و دست‌اندرکاران آن در مقام مجری و خدمت‌گزار مردم در این امر و تحقق این نقشه راه، سنگین‌تر و سایر مردم به عنوان خدمت‌گیر و مطالبه‌گر سبک‌تر است.

رهبر معظم انقلاب هر ساله در اولین روز سال، راهبرد یک ساله کشور را تعیین می‌کنند و به اعتقاد بسیاری از نخبگان، سیاست‌های کلان کشور در اولین روز سال با سخنرانی ایشان مشخص می‌شود. برخی دیگر نیز معتقدند، چون برخی از دولت‌ها برای تحقق شعار سال برنامه‌ریزی دقیقی ندارند، لازمه تعیین شعار سال چیست؟ رهبر معظم انقلاب در این خصوص در سال ۱۳۹۷ می‌فرمایند: «بعضی‌ها می‌گویند «شما شعار سال معین می‌کنید، فایده‌ای ندارد؛ عمل که نمی‌کنند، چرابی خودی شعار سال معین می‌کنید؟»؛ بنده قبول ندارم این حرف را. شعار سال با دو منظور مطرح می‌شود: یکی جهت دادن به سیاست‌های اجرایی و عملکرد مسئولین دولتی و مسئولین حکومتی است، یکی توجه افکار عمومی است؛ یعنی افکار عمومی توجه پیدا کنند به اینکه چه مسئله‌ای امروز برای کشور مهم است؛ امروز برای کشور مسئله کالای ایرانی یک مسئله مهمی است. دولتی‌ها هم البته ممکن است در سال‌های مختلف، بعضی‌های‌شان این شعارهایی را که ما هر سال معین می‌کنیم قبول نداشته باشند، اما آنهایی که قبول دارند تلاش می‌کنند، عمل می‌کنند، به قدر توان خودشان کار می‌کنند؛ البته اگر کار، بهتر و جامع‌تر انجام بگیرد، نتایج بیشتری به دست می‌آید. بنابراین، این جور نیست که این شعارهایی فایده باشد؛ نخیر، شعارها اتفاقاً با فایده است.» بررسی انتخاب شعار سال دو دهه اخیر نشان می‌دهد، رهبری معظم انقلاب با یک منطق و با جامعیت کامل نسبت به وضعیت کشور، اقدام به انتخاب شعار سال کرده‌اند تا کمبودهای کشور در حوزه‌های گوناگون خنثی شود.

ردیف	سال	چرایی	شعار سال
۱	۱۳۸۰	اقدامات خصمانه و توسعه‌طلبانه جهان استکبار به سرکردگی آمریکا در منطقه غرب آسیا و همچنین ضرورت توجه مسئولان به امر اشتغال‌زایی و کارآفرینی در کشور	اقتدار ملی و اشتغال‌آفرینی
۲	۱۳۸۱	مقارن با ایام عزاداری سرور و سالار شهیدان با آغاز سال شمسی	عزت و افتخار حسینی
۳	۱۳۸۲		خدمت‌گزاری
۴	۱۳۸۳	با توجه به اینکه سال آخر تصدی‌گری دولت هشتم بود و ضرورت داشت دستگاه‌های دولتی گزارشی از عملکرد خود را تقدیم مردم کنند	پاسخگویی
۵	۱۳۸۴	در پیش بودن انتخابات ریاست‌جمهوری نهم و همچنین افزایش حجم تبلیغات منفی و غوغا سالاری غربی‌ها پیرامون برنامه صلح آمیز هسته‌ای کشورمان و ضرورت احتراز فعالان و کششگران سیاسی و رسانه‌ای داخلی از مناقشات حزبی و جناحی	همبستگی ملی و مشارکت عمومی
۶	۱۳۸۵	توهین برخی نشریات غربی به ساحت مقدس نبی اکرم (ص) و غلیان احساسات دینی مسلمانان سراسر جهان و انزجار آنها از هتک حرمت‌کنندگان به ساحت مقدس نبوی	پیامبر اعظم (ص)
۷	۱۳۸۶	تلاش همه‌جانبه و مذبح‌حانه دنیای استکبار برای ایجاد تفرقه در میان امت اسلام و ملت ایران	اتحاد ملی، انسجام اسلامی
۸	۱۳۸۷		نوآوری و شکوفایی
۹	۱۳۸۸	بالا بودن سرانه بالای مصرف انرژی در کشور	اصلاح الگوی مصرف
۱۰	۱۳۸۹	کشوریک سال بحرانی را به واسطه فتنه‌گری‌ها و زیاده‌خواهی‌های برخی مردودان سیاسی سپری کرده بود و به نوعی اهداف کلان توسعه‌ای کشور مغفول مانده بود	همت مضاعف و کار مضاعف
۱۱	۱۳۹۰	فزونی یافتن اقدامات خصمانه غربی‌ها در تحریم کشور	جهاد اقتصادی
۱۲	۱۳۹۱	تحریم‌های اعمال شده لجام‌گسیخته از جانب غرب و همچنین برخی سوء مدیریت‌ها از جانب مسئولان در عرصه اقتصادی	تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی
۱۳	۱۳۹۲	در پیش بودن انتخابات ریاست‌جمهوری یازدهم و همچنین ضرورت عزم راسخ مسئولان برای عبور از معضلات اقتصادی	حماسه سیاسی و حماسه اقتصادی
۱۴	۱۳۹۳	همچون سه سال گذشته، مقوله اقتصاد در نام‌گذاری سالیانه جای داشت؛ البته در این سال مقوله فرهنگ نیز مورد توجه قرار گرفت	اقتصاد و فرهنگ با عزم ملی و مدیریت جهادی
۱۵	۱۳۹۴		دولت و ملت، همدلی و هم‌زبانی
۱۶	۱۳۹۵	بیست و نهم بهمن سال ۱۳۹۲، رهبر معظم انقلاب سیاست‌های کلی «اقتصاد مقاومتی» را ابلاغ کردند. این سیاست‌ها که ۲۴ بند دارد، بر اساس بند یک اصل ۱۱۰ قانون اساسی پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام، از سوی معظم‌له تعیین و ابلاغ شد.	اقتصاد مقاومتی؛ اقدام و عمل
۱۷	۱۳۹۶	با توجه به نیاز کشور به اقتصاد مولد و درون‌زا و دندان‌تیز کردن‌های دشمن در جنگ تحمیلی اقتصادی	اقتصاد مقاومتی؛ تولید-اشتغال
۱۸	۱۳۹۷	این نام‌گذاری نشان از اولویت اهمیت به کار و سرمایه و فعالیت اقتصادی و ذهن و ابتکار ایرانی دارد	حمایت از کالای ایرانی
۱۹	۱۳۹۸	با توجه به اینکه اولویت و مسئله فوری و جدی کشور، مسئله اقتصاد است و کلید حل همه مشکلات اقتصادی، «توسعه تولید ملی» است.	رونق تولید

ساحل عباسی

خبرنگار

حمایت از تولید، رونق و جهش تولید و پشتیبانی از تولید، از جمله محورهایی است که بارها طی سال‌های گذشته از زبان رهبر معظم انقلاب شنیده‌ایم. موضوع تولید در رشد اقتصاد کشورها بسیار حائز اهمیت است، به همین دلیل رهبر معظم انقلاب بر این موضوع تأکید دارند و به مناسبت‌های گوناگون، به ویژه عید نوروز تلاش می‌کنند مسئولان و مردم را به این سمت دعوت کنند. کارشناس و تحلیلگر مسائل اقتصادی در گفت‌وگو با صبح صادق نگاهی دارد به عواملی که مانع تحقق شعار سال و رسیدن به نقطه مطلوب حمایت از تولید برای رشد واقعی تولید شده است.

وحید شقاقی شهری، استاد و تحلیلگر اقتصاد در گفت‌وگو با صبح صادق در پاسخ به این پرسش که به نظر شما موانع پیش روی تحقق شعار سال را به چند دسته می‌توان تقسیم کرد، گفت: «با اینکه رهبر معظم انقلاب سال‌هاست بر مسئله رشد و حمایت از تولید به شدت تأکید می‌کنند، اما متأسفانه این موضوع از جانب دولت‌های گوناگون به طور کامل و دلخواه به منصفه ظهور نرسیده است. به بیان بهتر، می‌توان گفت پیگیری دولت‌ها در مسائل مربوط به رشد و پشتیبانی از تولید، بسیار حداقلی بوده است؛ در حالی که براساس اهمیت موضوع تولید، باید انتظارات را به صورت حداکثری برآورده می‌کردند.»

وی در ادامه خاطر نشان کرد: «این موضوع بسیار حائز اهمیت است، چرا که رهبر فرزانه انقلاب

سال‌های سال است بر حمایت از تولید تأکید دارند؛ به همین دلیل و به علت تأثیری که رونق و حمایت و پشتیبانی از تولید روی رشد اقتصادی می‌گذارد، لازم است دولت‌ها ورود جدی‌تری به این بحث داشته باشند.»

استاد و تحلیلگر مسائل اقتصادی در پاسخ به این پرسش که عواملی که مانع تحقق شعار سال و شعارهای مبتنی بر رشد و رونق تولید شده از نظر شما چیست، گفت: «برای رشد تولید و حمایت‌های درست و اصولی از تولید، نیازمند اصلاحات ساختاری و جراحی‌های عمیق در اقتصاد هستیم. خوشبختانه به عنوان اولین گام، وزارت اقتصاد در راستای بهبود محیط کسب‌وکار وزارت با تسهیل صدور مجوزها به دنبال رفع برخی موانع از پیش‌روست.»

وی در این باره تصریح کرد: «دولت تلاش می‌کند تا در این مسیر و برای حمایت و پشتیبانی از تولید حرکت کند، اما با این حال، موفقیت مورد نظر حاصل نشده است، چرا که همچنان تولید در اقتصاد ایران صرفه اقتصادی ندارد.»

عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی در این باره بیان داشت: «فقدان ثبات اقتصادی، تولید را از صرفه انداخته است. متأسفانه در دولت‌های گذشته و دولت فعلی شاهد ناهماهنگی‌هایی در تصمیم‌گیری‌های مدیریتی و عدم ثبات در رویه‌هایی هستیم که تولید و محورهای مهم اقتصادی را متزلزل می‌کند. تغییر مکرر سیاست‌های اقتصادی، نه تنها حمایت و پشتیبانی از تولید به شمار نمی‌آید، بلکه به شدت ثبات و امنیت اقتصادی را که لازمه رشد و رونق تولید

وحید شقاقی شهری عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی در گفت‌وگو با صبح صادق

راهنمای پیشرفت

است، به خطر می‌اندازد.»

وی در ادامه توضیح داد: «بی‌ثباتی در تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌گذاری‌های اقتصادی، اقتصاد را پیش‌بینی‌ناپذیر می‌کنند. این موضوع نااطمینانی به سودآوری تولید و ریسک‌های تولید را افزایش می‌دهد. در چنین شرایطی کارآفرین و سرمایه‌گذار تمایلی برای هدایت سرمایه و ایده خود به سمت تولید و بازار کار ندارد.»

وحید شقاقی شهری، استاد اقتصاد درخصوص مؤلفه‌های مهمی که حمایت و پشتیبانی جدی از تولید به شمار می‌رود، گفت: «مبارزه با فساد اقتصادی و از بین بردن هر گونه انحصار در بخش‌های گوناگون اقتصادی، از جمله اقداماتی است که تضمین‌کننده سود و رشد تولید است. تا زمانی که این اصلاحات در اقتصاد به صورت جدی صورت نگیرد،

نمی‌توان به رشد و رونق تولید امیدوار بود.»

شقاقی شهری در این باره توضیح داد: «فساد و رانت، فضای غیر رقابتی ایجاد می‌کند که با عدم اطمینانی که به دنبال دارد، مانع هر گونه سرمایه‌گذاری و فعالیت در بخش‌های مولد می‌شود.»

عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی در خصوص لزوم اصلاحات بانکی برای حمایت‌های جدی از تولید گفت: «انتظار می‌رود دولت سیزدهم برای تحقق شعارهای مبتنی بر رشد تولید، نظام بانکی کشور را حامی تولید کند. به این دلیل که نظام بانکی کشور، همچنان تمایلی به حمایت از تولید ندارد. اصلاح نظام بانکی و رفع عیوبی که در نظام بانکی وجود دارد، بسیار حائز اهمیت است. با توجه به اینکه نظام بانکی تمایلی به ارائه تسهیلات، مشارکت در تولید یا حمایت از تولید ندارد، ورود دولت و مجلس برای این موضوع می‌تواند به تحقق شعارهای مبتنی بر رشد تولید کمک کند.»

استاد اقتصاد تصحیح برخی قوانین را در حمایت از تولید مؤثر دانست و در این باره گفت: «بسیاری از قوانین مسا موانع بازارنده‌ای پیش روی تولید ایجاد می‌کنند که مانع حمایت‌های جدی از تولید می‌شود. هر چند برای بهبود فضای کسب‌وکار و صدور مجوزها قدم‌هایی برداشته شده، اما همچنان با مسائل مختلفی از جمله عدم الکترونیکی شدن کارهای اداری رویه‌رو هستیم که قانون‌گذار برای رفع این موانع باید به کمک تولید بیاید.»

شقاقی شهری خاطر نشان کرد:

بیژن عبدی کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با صبح صادق مطرح کرد

شعارهای سال و مدیرانی که باور به تولید ملی ندارند

احمد رجایی

خبرنگار

سال ۱۴۰۰ سال حمایت و پشتیبانی از تولید نام گرفت. موضوعی که نه فقط در سال جاری، بلکه در سال‌های گذشته نیز رهبر معظم انقلاب بر تحقق آن بسیار تأکید داشتند و در وهله اول مسئولان و مردم را به حمایت از تولید توصیه و تأکید می‌کنند. صبح صادق در گفت‌وگو با کارشناسان اقتصادی این موضوع را بررسی کرده که شعار سال تا چه اندازه محقق شده و نقش دولت‌ها در این موضوع به چه میزانی بوده است؟ بیژن عبدی، استاد دانشگاه در گفت‌وگو با صبح صادق به چرایی محقق نشدن کامل شعار سال در بخش پشتیبانی و مانع‌زدایی از تولید پرداخت و به نقش دولت آقای روحانی در این موضوع اشاره کرد و گفت: «قطعاً در حال حاضر به دلیل در دسترس نبودن آمار و ارقام به صورت صد درصدی در این موضوع نمی‌توان اظهار نظر کرد و یا تحلیلی داد، چرا که باید به استناد آمارهای دولتی نسبت به تحقق بودجه و تفریغ بودجه و آمارهای ارائه شده گفت، آیا شعار سال محقق شده است؟! در غیر این صورت آنچه بیان می‌شود تحلیلی است که از برآیند آنچه در ظاهر در جامعه می‌بینیم.»

وی در ادامه خاطر نشان کرد: «در سال ۱۴۰۰ در دولت دوازدهم، دولت آقای روحانی پس از هشت سال مدیریت کشور

دولت جدید، نه تنها خزانه خالی، بلکه بدهکار نیز بود؛ به گونه‌ای که قرار بود تا پایان سال ۹ میلیارد دلار ارز ۴۲۰۰ تومانی به واردات مواد اولیه تخصیص داده شود که این مبلغ هزینه شده و تمام شده بود.»

بیژن عبدی نقش سیاست‌گذاری‌های دولت آقای روحانی را در محقق نشدن شعار سال توضیح داد و گفت: «متأسفانه دولت گذشته به تولید ملی اعتقادی نداشت؛ چرا که همه تخم‌مرغ‌هایش را در سبد برجام گذاشت و منتظر بود از طریق توافق و مذاکره با غرب گشایشی پیش

روی اقتصاد کشور ایجاد شود. نه تنها این موضوع محقق نشد، بلکه قرارداد ضعیف برجام چالش‌های جدیدی برای اقتصاد کشور ایجاد کرد، همان خسارت‌هایی که رهبر معظم انقلاب بارها مسئولان دولت قبل را نسبت به آن تذکر داده بودند که نباید در دام غرب افتاد.»

استاد اقتصاد با اشاره به چرایی عدم تغییرات اساسی در اقتصاد ایران بعد از پایان دولت آقای روحانی نیز گفت: «وقتی بسیاری از مدیران کنونی، مدیران دولت قبلی با همان خط و مشی‌های هشت سال گذشته هستند، قطعاً سیاست‌های گذشته نیز تداوم دارد. سیاست‌هایی مانند بالا بردن نرخ ارز با توجیه از بین بردن رانت، قطعاً به برقراری عدالت در جامعه کمکی نمی‌کند. هر چه قدر در بودجه‌های سنواتی ارز را گران‌تر کنیم، به این معناست که هزینه بیشتری به جامعه تحمیل کرده‌ایم، بنابراین راهکارها برای توسعه اقتصاد و حمایت از تولید باید تغییر کند.»

بیژن عبدی در زمینه راه‌های حمایت از تولید گفت: «یکی از ابزارهای حمایتی، نظارت دولت است. متأسفانه دولت آقای روحانی، اعتقادی به نظارت نداشت و تلاشی برای ایجاد ساختارهای نظارتی نکرد، بلکه بازار را به حال خود رها کرد و با تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی نه تنها قادر به کنترل قیمت‌ها و حمایت از تولید نشد، بلکه کالاهای اساسی با قیمت ۲۸ هزار تومان به دست مصرف‌کننده رسید. سیاست غلطی که متأسفانه در بودجه سال آینده باز هم اعمال شده است؛ زیرا دولت فکر می‌کند با محاسبه ارز ۲۴ هزار تومانی یا نیمایی درآمد مضاعفی خواهد داشت؛ در حالی که این برداشتی کاملاً اشتباه است، هر چند ممکن است دولت درآمدی داشته باشد؛ اما این موضوع به شدت هزینه‌های تولید، واردات و شبکه توزیع را افزایش می‌دهد.»

بیژن عبدی در ادامه درباره چرایی محقق نشدن شعار سال در بخش تولید گفت: «مشکل ما در مسئله محقق نشدن شعار سال و حمایت از تولید به بی‌ثباتی

اقتصاد و قیمت‌ها بازمی‌گردد. در فضای اقتصاد ملتهب و بی‌ثبات تولیدکننده نمی‌داند با چه مسائلی رویه‌رو می‌شود. قیمت ارز چقدر است؟ تا چه حد به وام دسترسی خواهد داشت و چه رقمی برای سود بانکی باید بردازد؟ به چه میزان از بانک تسهیلات می‌گیرد و کدام بازارها را در اختیار خواهد داشت؟ دولت به کدام یک از وعده‌های حمایتی خود عمل می‌کند. وقتی این موارد مشخص نیست و دولت تلاشی برای راه‌اندازی پنجره واحد تجارت نمی‌کند، وقتی دولت تلاشی برای شفاف‌سازی درآمد شرکت‌های دولتی نمی‌کند، وقتی سیستم مالیاتی کشور اصلاح نشده و دریافت‌کنندگان ارز ۴۲۰۰ تومانی مالیات سنگینی نمی‌دهند، قطعاً نمی‌توان به جهش و رونق و پشتیبانی و حمایت از تولید امیدوار بود.»

بیژن عبدی در پایان گفت‌وگو خاطر نشان کرد: «زمانی می‌توان به توسعه و رشد تولید امیدوار بود که انحصارات شکسته شود؛ البته این موضوع نیازمند قانون‌گذاری است که متأسفانه دولت تا کنون برای شفاف‌سازی تعارضات منافع لایحه‌ای نداده است. تا زمانی که ضعف‌های اشاره شده حل نشود چون این شبکه به هم پیوسته است و اجزا از هم تأثیر می‌گیرند، ابهامات موجود مانع تحقق شعارهایی می‌شود که هدف نهایی آن توسعه و حمایت و پشتیبانی از تولید است.»

تقویم انقلاب

مرحله اول
انتخابات مجلسسید مهدی حسینی
مورخ و پژوهشگر

در تقویم تاریخی انقلاب اسلامی در اواخر سال ۱۳۵۸ بازار تبلیغات انتخاباتی نمایندگان اولین دوره مجلس شورای اسلامی داغ بود. شورای انقلاب مطابق مقررات برگزاری انتخابات را در دستور کار خود قرار داد. دولت موقت در مرحله اجرایی کردن آن ورود کرد، طبق هماهنگی‌ها روز ۲۳ اسفند سال ۱۳۵۸ روز رأی‌گیری اعلام شد، حضرت امام خمینی (ره) در آستانه برگزاری از دو موضوع در رنج بودند و ابراز نگرانی کردند. یکی اوج‌گیری تبلیغات و شایعه‌سازی‌ها و ترویج آن که موجب دل‌سردی مردم در مشارکت می‌شد و دیگر اینکه افرادی که به ارزش‌های انقلاب اسلامی و جمهوری اسلامی اعتقاد نداشتند، به مجلس راه یابند.

در نحوه برگزاری انتخابات هم دو نظر وجود داشت، برخی از اعضای شورای انقلاب بر دو مرحله‌ای شدن انتخابات تأکید داشتند و عده‌ای دیگر از همان نهاد انقلابی معتقد به یک مرحله‌ای بودن؛ یعنی در مرحله اول با توجه به ترتیب آرای هر کسی هر چقدر رأی آورد، نماینده مردم به شمار می‌آید. در نهایت شورای انقلاب دو مرحله‌ای شدن را به تصویب رساند و جریان رقابت تبلیغاتی در انتخابات به طور کلی تقریباً به شکل دو جبهه مقابل هم شکل گرفت؛ یکی با محوریت حزب جمهوری اسلامی و دیگری ائتلاف چند جریان و گروه‌های سیاسی نظیر جبهه ملی، نهضت آزادی، دفتر هماهنگی ریاست جمهوری، حزب ملت ایران و سازمان مجاهدین خلق معروف به منافقین که در مجموع جریان التقاطی نام دارد. در این رقابت حزب جمهوری اسلامی به همراه سایر گروه‌های همسوی خود موفق شدند در قالب «ائتلاف بزرگ» سازماندهی شوند.

جریان مقابل هم به اقدام مشابه دست زد و فضای رقابت انتخاباتی شدت گرفت، سرانجام در روز موعود اولین مرحله انتخابات در یک رقابت سالم برگزار شد. از بیست میلیون واجد شرایط آرا حدود ۱۱ میلیون نفر آرای خود را به صندوق‌ها ریختند (مشارکت بالای ۵۲ درصد) و از بین کاندیداها ۹۷ نماینده از سراسر کشور در مرحله اول با بیشترین آرا به مجلس راه یافتند و بقیه نمایندگان به مرحله دوم کشیده شد. حزب جمهوری اسلامی و گروه‌های همسوی او پیروز انتخابات شدند. به این صورت که از ۳۰ نفر حائز اکثریت آرا، ۱۱ نفر اول متعلق به فهرست نهضت آزادی، ۹ نفر به فهرست دفتر هماهنگی مردم رنیز جمهوری که بیشتر آنها نام‌زده‌های جامعه روحانیست مبارز و حزب جمهوری اسلامی مشترک بودند و بقیه کاندیداها منحصرأ از طرف جریانی که با حزب جمهوری اسلامی همسو با آرای مردم به مجلس راه پیدا کنند، جالب است در این انتخابات تنها فهرستی که هیچ‌گونه موفقیتی به دست نیاورد، فهرست ارائه شده از سوی سازمان مجاهدین خلق بود، مسعود رجوی رهبر این سازمان نتیجه‌ای بهتر از رتبه ۳۸ به دست نیاورد.

در شهرستان‌ها نیز به جز چند مورد، یعنی اصفهان احمد سلاتیان، بوشهر سیدمحمد مهدی جعفری، نیشابور آقای جلالی و احمد غضنفری‌پور و چند نفر دیگر، بقیه انتخاب‌شوندگان اولین دوره مجلس به طور کامل از چهره‌های مستقل یا همگر با جریان اسلامی یا حزب جمهوری اسلامی انتخاب شدند.

فتنه در بهشت زهرا!

انتخابات ریاست جمهوری دهم و صف‌آرایی جریان‌های سیاسی - ۲۲

به نحوی که در این زمان، ورودی بهشت زهرا با ترافیک شدیدی همراه است. برگزاری چنین مراسم سیاسی هم‌زمان با ساعات اوج شلوغی بهشت زهرا را می‌توان یکی دیگر از حربه‌های سوخته جریان فتنه برای بزرگ‌نمایی فتنه سبز و تجمع هواداران دانست.

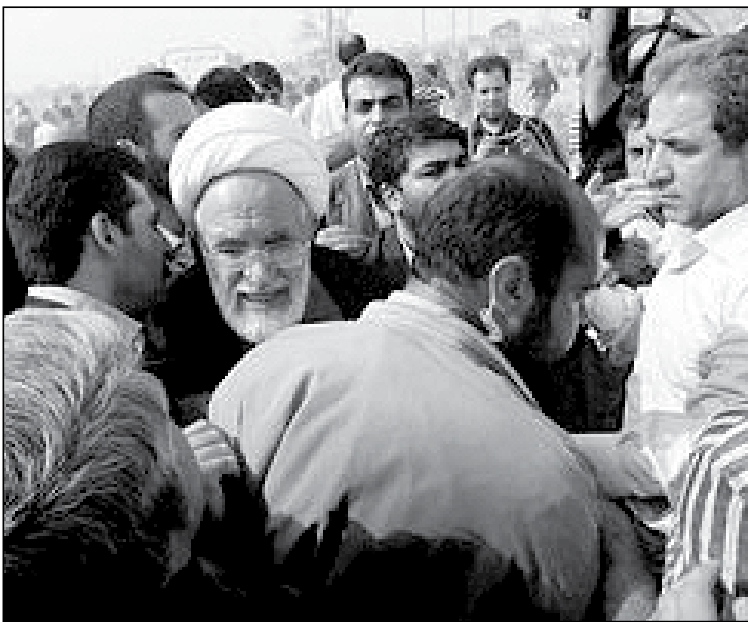
ترک بهشت زهرا از سوی موسوی، شایعه‌ای را خلق کرد که محتوای پیام آن حرکت میرحسین برای حضور در مصالای تهران بود. ساعتی پس از انتشار این شایعه، در محدوده مصالای تهران به ویژه خیابان شهید بهشتی، گروه‌های پراکنده چند نفری حاضر شدند و اقدام به شعار دادن، بستن خیابان و ایجاد آتش زدن چند سطل زباله و سنگ‌پرانی به سمت اتومبیل‌ها و نیروی انتظامی مستقر در محل، درگیری‌هایی را ایجاد کردند. این درگیری‌ها و بستن خیابان از سوی آنتویگران، منجر به ایجاد ترافیک شدید در خیابان‌های شهید بهشتی، شهید قنبرزاده، خرمشهر و سهروردی شمالی شد.

حضور برخی از افراد مسلح به سلاح‌های سرد و گرم به‌ویژه تفنگ ساچمه‌ای در میان تجمع‌کنندگان نیز در اختیار داشتن گاز اشک‌آور تویی از سوی آنها، قرینه‌هایی بود که سازمان یافته بودن تجمع عصر پنج‌شنبه را تأیید می‌کرد. از طرف دیگر براساس گزارش‌های دریافتی، تعدادی گاز اشک‌آور از سوی برخی از نیروهای سازماندهی شده به میان مردم و نیز نیروهای انتظامی شلیک شد که هدف آن در وهله اول متهم کردن پلیس به برخورد شدید و در وهله دوم، عصبانیت کردن مأموران جهت برخورد با تجمع‌کنندگان بود. همچنین شلیک با تفنگ ساچمه‌ای به مأموران نیز از جمله اقداماتی بود که سازمان‌یافته بودن تجمع و برنامه مزبور را تأیید می‌کند. اخبار ساخته شده از چنین حوادثی، چند روزی خوراک رسانه‌های بیگانه را تأمین و بعد فروکش می‌کرد، فتنه‌گران نیز تلاش می‌کردند برای اقدام خبرساز بعدی خود را آماده کنند. این در حالی بود که مردم به زندگی روزمره خود ادامه می‌دادند و آماده می‌شدند تا در مرداد ماه پیش رو حکم تنفیذ رئیس‌جمهور صادر شود و دولت دهم خود را آماده خدمت‌رسانی به مردم کند و مطالبات آنان را جامه عمل بپوشاند.

به گزارش پایگاه نوروز «جمعیتی بالغ بر چهل هزار نفر امروز در بهشت زهرا تهران گرد آمدند تا چهارمین روز شهادت شهدای درگیری‌های پس از انتخابات را پاس دارند. مهدی کروبی و هادی غفاری از جمله چهره‌های سیاسی بودند که با حضور بر سر مزار قربانیان به ایشان ادای احترام کردند؛ اما نیروهای امنیتی از نزدیک شدن میرحسین موسوی و زهرا رهنورد در محل دفن شهدای جنبش سبز ایران ممانعت کردند.»

در همین زمینه، شبکه خبری پرس‌تی‌وی، گزارش داد: «بین دو تا سه هزار نفر بر مزار ندا آقاسلطان تجمع کرده‌اند و پلیس برای متفرق کردن حاضران و جلوگیری از اغتشاشات احتمالی، در محل حضور پیدا کرده است.»

نکته قابل توجه، ارائه آمار ساختگی حضور چهل هزار نفری برای این مراسم از سوی پایگاه‌های وابسته به کودتاگران است. این آمار در حالی ارائه می‌شود که همواره بهشت زهرا تهران در شب جمعه، شلوغ‌ترین زمان خود را سپری می‌کند و اغلب خانواده‌ها طبق سنت‌های مذهبی، شب جمعه را برای زیارت اهل قبور انتخاب می‌کنند؛

را به محلی برای حضور اغتشاشگران تبدیل می‌کرد؛ از این‌رو سران فتنه سبز اعلام کردند روز پنج‌شنبه بر مزار کشته‌شدگان در بهشت زهرا حاضر خواهند شد. انتشار این خبر، این بار از ایجاد ناآرامی در بهشت زهرا تهران حکایت داشت. در سایت‌های وابسته به فتنه سبز خبر این مراسم چنین آمده بود: «مهندس میرحسین موسوی و حجت‌الاسلام‌المسلمین مهدی کروبی با حضور در مزار شهدای ۳۰ خرداد در چهارمین روز شهادت! آن عزیزان، یاد و خاطره‌شان را گرامی می‌دارند. این مراسم، عصر پنج‌شنبه (فردا) ساعت ۱۶ بر سر مزار ندا آقاسلطان واقع در قطعه ۲۵۷ بهشت زهرا آغاز می‌شود.»

برگزاری این مراسم با تبلیغات یک هفته‌ای و شبانه‌روزی صدای آمریکا، بی‌بی‌سی و شبکه‌های ماهواره‌ای و پایگاه‌های اینترنتی این جریان همراه بود. در این روز در بهشت زهرا و برخی خیابان‌های تهران تجمعاتی شکل گرفت که با حضور نیروهای پلیس و پراکنده شدن مردم همراه بود. شاهدان عینی از درگیری‌های پراکنده میان تجمع‌کنندگان و نیروهای پلیس خبر دادند.

دهلیز

قاچاقچیان دربار!

نگاهی به فساد در دربار دیکتاتوری پهلوی

گزارش شد، من هم به اطلاع محمدرضا رساندم. محمدرضا دستور داد که به او بگویند این کار را نکنند. همین! چه کسی بگوید، من؟ موقعی که محمدرضا هنوز نمی‌توانست یا نمی‌خواست جلوی اشرف را بگیرد، من که بودم و چگونه می‌توانستم؟ فسادهای دیگرش بهمانند...

در دوران محمدرضا، تبلیغات پر سر و صدایی علیه قاچاق مواد مخدر به راه افتاد و عده‌ای قاچاقچی خرده‌پا اعدام شدند. در همان حال افشاحات اشرف در زمینه مواد مخدر در مطبوعات خارجی چاپ می‌شد. علاوه بر اشرف سه نفر دیگر نیز از بزرگ‌ترین قاچاقچیان مواد مخدر بودند که همگی به دربار وصل بودند. دکتر فلیکس آقایان که نماینده ارمنه جنوب در مجلس شورا بود، قاچاقچی بین‌المللی محسوب می‌شد و از دوستان نزدیک محمدرضا بود که در اکثر ساعات فراغت او حضور داشت و هر شب تا یک و دو نیمه شب هم ورق بازی می‌کردند. او همیشه گارد محافظ مفصلی داشت و بزرگ‌ترین سازمان مخفی گانگستری را در ایران اداره می‌کرد که از کاباره‌های تهران و آبادان و خرمشهر و غیره حق حساب می‌گرفت. پس از او امیر هوشنگ دولوپود که به «سلطان خاویار ایران» شهرت داشت و دیگری غلامعلی اویسی. اویسی چند سالی که در ژاندارمری بود، حداقل ۵ میلیارد تومان زدید و همه را به دلار تبدیل کرد و به خارج برد.

وجود فساد در نظام‌های سیاسی و کارگزاران آن، به ویژه وقتی که به فساد نظام‌مند بدل شده باشد، عاملی است که دیر یا زود به سقوط حکومت منجر خواهد شد؛ سرنوشتی که برای خاندان پهلوی رقم خورد. کتاب «ظهور و سقوط سلطنت پهلوی» نوشته ارتشبد بازنشسته، حسین فردوست گنجینه‌ای از خاطرات دوران پهلوی به ویژه ۳۷ سال سلطنت محمدرضا شاه را شامل می‌شود که از بسیاری از ناگفته‌ها و ناشنیده‌ها پرده برمی‌دارد. او از کودکی نزدیک‌ترین دوست محمدرضا و محرم اسرار وی بود. تا جایی که شهادت در کتاب «مأموریت برای وطن» از او به عنوان تنها دوست خود نام می‌برد. فردوست در این اثر از فسادهای گوناگون خاندان پهلوی پرده بر می‌دارد و آشکار می‌کند که چرا این خاندان فاسد‌صلاحت حکمرانی بر این ملت و سرزمین را نداشتند. در بخشی از این اثر می‌خوانیم: «اشرف در مسائل مالی کارهای عجیبی می‌کرد. علناً و رسماً پول می‌گرفت و شغل می‌داد، از وکالت تا وزارت و سفارت و ابایی هم نداشت. یکی از منابع مهم درآمدش بلبلی‌های بخت‌آزمایی بود که ماهیانه ۴ تا ۵ میلیون تومان حق حساب می‌گرفت. اشرف قاچاقچی بین‌المللی بود و هر جا که می‌رفت در یکی از چمدان‌هایش هروئین حمل می‌کرد و کسی هم جرئت نداشت او را بازرسی کند. این مسئله توسط مأمورین به من

حافظه

اتهام به انقلابی‌ها

نگاهی به حضور استعمارگران در شبه قاره هند - ۱۲

یکی از حربه‌های کوبنده‌ای که دستگاه استعمار بر ضد جریان مبارز و انقلابی هند به کار می‌برد، متهم کردن آنان به وهابیت بود. در آن تاریخ وهابیان به دلیل ویران کردن بقعه‌های متبرک حجاز، در نظر عموم مسلمانان منفور و بدنام بودند و وارد آوردن این نهضت می‌توانست این نفرت عمومی را عیناً متوجه این جمعیت کند.

از آنجا که «سیداحمد عرفان» رهبر فکری این جمعیت از جهت پیشنهاد طرح‌های اصلاحی و دعوت مسلمانان به پیراستن اسلام از بدعت‌ها و خرافات به وهابیان که آنان نیز مدعی مبارزه با بدعت و بازگشت به آنچه اسلام خالص می‌نامیدند بودند ظاهراً شباهتی می‌داشت. این تهمت در همان اوایل، یعنی در دوران حیات عرفان به ثمر رسیده بود و انگلیسی‌ها و سیک‌ها توانسته بودند بدان وسیله بعضی از افراد بی‌اطلاع مسلمان را به خیانت وادار کرده، بر او بشورانند و با این تدبیر، او و مرید و همکارش شاه اسماعیل را در سال ۱۸۳۱ از بین ببرند.

یادآوری این مطلب لازم است که مسئله اصلاحات مذهبی و برطرف کردن خرافات که داعیه وهابیان است. هرگز از مرحله ادعا تجاوز نکرده و در نهضت وهابی‌گری کاری که بتوان آن را اصلاح نامید، صورت نگرفته است. تنها کاری که محمدبن عبدالوهاب (رهبر وهابیان) و پیروان خشک و خشن و جامد وی انجام دادند، این بود که به نام اصلاحات مذهبی، شکاف تازه‌ای میان مسلمانان ایجاد کرده و

به بهانه‌های کوچک اکثریت قاطع مسلمانان جهان را از دایره اسلام خارج کردند و جان و مال و ناموس آنان را مباح دانستند و به علاوه در محیط قدرت و حکومت خود آزادی فکر را که از ارکان اجتماعی آیین مقدس اسلام است، از بین بردند و با شعار «انا الوهابیه و اما السیف» (با وهابیت‌گری یا شمشیر) مسلک خود را به صورت یک اعتقاد اجباری در آوردند و خلاصه به نام مذهب و به عنوان اصلاحات، برادرکشی و جمود فکری را در یک قسمت از جامعه اسلامی ترویج کردند و از این راه کمکی بس ارزنده به پیشرفت هدف‌های استعمار غربی تقدیم داشتند.

بسیاری در دوران پس از انقلاب ۱۸۵۷ که پیروان عرفان سرسختانه با انگلیسی‌ها می‌جنگیدند این تهمت به صورت سلاح قاطعی در اختیار انگلیسی‌ها بود که در هر فرصت مناسب، از آن استفاده می‌کردند و از جمله علمایی را که در امور سیاسی دخالت ورزیده و مردم را به مبارزه با انگلیس دعوت می‌کردند، در نظر عوام منفور می‌کردند.

ولی پیروان عرفان، آن پاکبازان با اخلاص، از این سلاح برنده نیز نهراسیده و هرگز زیون حوادث و موانع نشدند و هر چه استعمار انگلیس بیشتر آنان را زیر فشار قرار می‌داد، گویی بر قدرت مقاومت‌شان می‌افزود؛ املاک و اموال‌شان مصادره می‌شد؛ خودشان دائماً تحت تعقیب و مورد شکنجه قرار می‌گرفتند؛ در دادگاه‌های انگلیسی محاکمه و به زندانی‌ها و تبعیدهای طولی‌مدت محکوم می‌شدند.

ثمرات ستمی

مادی گرایی

بسترهای ایدئولوژیک درگیری میان روسیه و اوکراین

حمزه عالمی

دکترای اندیشه سیاسی

حمله روسیه به اوکراین را می توان سخت‌ترین رویارویی کرملین با دنیای غرب پس از جنگ جهانی دوم دانست. روس‌ها بدون واژه‌ای از پیامدهای این جنگ و بی توجه به تحریم‌های سخت‌گیرانه غرب بازی بزرگی را آغاز کرده‌اند بسا آینده‌ای نامعلوم. چنین اقدامی هر چند به دلیل توسعه نفوذ ناتو به کشورهای همسایه روسیه آغاز شده است، اما ریشه‌های قوی‌تری از جنس ایدئولوژی دارد و به دلایل مختلف آگاهی از این ریشه‌ها اهمیت و ضرورت بسیار زیادی برای ما خواهد داشت. این نوشتار بر این فرض بنا شده که برخلاف ادعای متفکران آمریکایی همچون فوکویاما، دوران منازعات ایدئولوژیک پایان نیافته و اتفاقاً ایدئولوژی و حمایت یا رد آن، ماسکی بر چهره غرب است تا در پشت آن منافع خود را در عرصه قدرت سیاسی-اقتصادی دنبال کند و از آنجا که روسیه نیز در همین مسیر گام برمی‌دارد، درگیری کرملین و کی‌یف و پیروزی روس‌ها را نباید عجولانه به فال نیک گرفت. مطالعه بسترهای ایدئولوژیک این بحران بیشتر این مسئله را روشن می‌کند.

مسببیت ارتدوکس یا جانشینی ژم شرقی

دنیای غرب همواره یک قله داشته و آن جمهوری و سپس امپراتوری ژم بوده است. غربی‌ها حتی در دوران کنونی نیز تلاش می‌کنند خود را نماینده راستین ژم تلقی کنند و حتی آمریکا از آن سوی دنیا نیز با سرمایه‌گذاری در هالیوود سعی می‌کند دست‌کم در حوزه تصویر و خیال خود را مدعی

این اسطوره بنامد. انگلستان و به ویژه فرانسه و آلمان که جای خود دارد. وقتی دین مسیحیت با فریب کاری و تفسیرهای باطل پولس قدیس از هویت اصیل خود فاصله گرفت، به آیینی در خدمت قدرت درآمد و به توجیه قدرت امپراتور ژم و پذیرش ظلم و ستم از سوی مسیحیان، با وعده آسایش آخری آنان پرداخت و با مسلط شدن شدت بیشتری ادامه یافت. زمانی که امپراتوری ژم در سال ۳۹۵ م به شرقی و غربی تقسیم شد، مسیحیت شرقی با تشکیل کلیسای ارتدوکس تلاش کرد دین را مرکب سلفه بر تمامی مسیحیان قرار دهد و در مقابل کلیسای کاتولیک ژم که سال‌ها مرجع حکمرانی دینی و سیاسی بر دنیای مسیحی بود، نمی‌توانست این موضوع را بپذیرد و این رقابت سیاسی با وجود اشتراکات دینی فراوان میان ارتدوکس‌ها و کاتولیک‌ها همواره ادامه یافت. مسیحیت ارتدوکس برای روس‌ها اما، انتخابی در شرایط صلح و ثبات و با هدف تحکیم وحدت سیاسی در این کشور بوده است. بر این اساس، حمایت پوتین از گسترش آیین ارتدوکس در سرزمینش از چنین پیشینه‌ای برخوردار است. پشتیبانی شخص پوتین از گسترش ارتدوکس و حتی محدودسازی محیط‌های لهر و لعب غربی در شهرهای بزرگ روسیه، از این منظر که تلاشی در مقابل سبک زندگی غربی است، ارزش خاص خود را دارد و ایده‌های الکساندر دوگین برای ایجاد پیوند میان مسلمان و مسیحیان ارتدوکس و تقویت رویکرد پوتین نیز ارزشمند است. با این همه، توجه به سخنان رئیس جمهور روسیه در سخنرانی ۲۰۱۴ در دوما و در جمع بزرگی از اصحاب رسانه و استفاده از مفهوم «ژم سوم»، بازسازی اقتدار روسیه در سطح جهانی با استفاده از دین را نشان می‌دهد و دینی تحریف شده همچون مسیحیت ارتدوکس از حدود و شریعی برای تنظیم رفتار سیاسی مسکو در چارچوبی مشخص برخوردار نیست، همچنان که آیین کاتولیک نیز نتوانست

حد و حدودی پیش روی اقدامات ظالمانه کلیسا و درگیری‌های امرا و شاهان اروپایی قرار دهد.

ناسیونالیسم روسی و الیگارش‌ی سرمایه‌دار

«ژم سوم» چه به عنوان یک آرمان جدی و چه به عنوان یک توهم برای روس‌ها در هر حال با منافع الیگارش‌ی سرمایه‌دار روس هم‌پوشانی دارد و این دو موضوع از جانب ناسیونالیسم روسی تقویت می‌شوند. نخنگان سرمایه‌دار روس و تلاش آنها برای احیای قدرت و جایگاه تاریخی روسیه با دیدن در کوره ملی‌گرایی، ارکان قدرت و ثروت این کشور را پس از فروپاشی شوروی به دست گرفته‌اند و پیوند اقتصادی و سیاسی و نیز روابط شخصی و مستحکمی با پوتین دارند. پشتوانه ایدئولوژیک این جریان، «ایوان الکساندروویچ ایلین» است. اگر دوگین ناسیونالیسم روسی را با معنویت‌گرایی و الهیات ارتدوکس می‌آمیزد، ایوان ایلین چنین رویکردی ندارد و برای وی احیای قدرت و عظمت روسیه، و تعریف کشورش در مقام عامل وحدت بخش همه ملت‌های دنیا مهم است. در این میان، نزدیکی بیشتر ایلین به پوتین در مقایسه با دوگین تا آنجاست که به گفته یکی از استادان روابط بین‌الملل، رئیس‌جمهور روسیه پیش از حمله به کریمه در سال ۲۰۱۴، نسخه‌ای از کتاب ایلین، یعنی کتاب «وظیفه ما» را برای همه بوروکرات‌های عالی‌رتبه و فرمانداران محلی ارسال کرد. ایده‌های ایلین که از نگاه غربی‌ها نوعی فاشیسم روسی را نمایندگی می‌کند، با تقابل شدید وی در مقابل طبقه متوسط الیگارش‌ی سرمایه‌دار روسیه است تا قدرت و ثروت را بیشتر به انحصار درآورد و در پوشش نجات‌بخشی به سوی سلفه بر ملت‌های همسایه حرکت کند.

اوکراین

میدان صدور رادیکالیسم غربی

اگر گرایش‌های ایدئولوژیک روسیه بر خاسته

از متن فرهنگی این کشور بوده، این موضوع در اوکراین بسیار متفاوت و فاجعه‌بار است؛ فاجعه‌ای که عامل آن سردمداران لیبرال سرمایه‌داری غرب است. اوکراین برای غربی‌ها عرصه صدور تفکرات راست افراطی بوده تا با این اقدام سد نفوذی در مقابل روسیه ایجاد شود و در این میان، کانادا با چهره‌سازی حقوق بشری از خود نقش پررنگی داشته است و گفته می‌شود این کشور طی سال‌های اخیر ۷۰۰ میلیون دلار برای پشتیبانی نظامی و پلیسی از نیروهای امنیتی اوکراین هزینه کرده است؛ در حالی که بسیاری از این نیروها عضو گردان آژوف و دیگر سازمان‌های فاشیستی بوده‌اند. همچنین اسناد محرمانه جدید سازمان سیا نشان می‌دهند، مقامات آمریکایی از «مایکولا لید»، رهبر فاشیست‌های اوکراینی که به همدستی با نازی‌ها مشکوک بوده و بعد از جنگ جهانی دوم تحت تعقیب بود، طی سال‌های پس از جنگ محافظت کرده و او را در دفتری در نیویورک استخدام کرده بودند تا جنگ مخفیانه‌ای را علیه اتحاد جماهیر شوروی ترتیب دهد. به این ترتیب، غربی‌ها چشم خود را بر تمامی فجایعی که راست‌گرایان افراطی اوکراین که طی سال‌های جنگ جهانی دوم و بعد از آن مرتکب شدند، بسته‌اند و این نیروها را برای مقابله با روسیه لازم دارند. روس‌ها اما با ناسیونالیسم رادیکال و متکی به الیگارش‌ی سرمایه‌دار، چنان بی‌مهابا به تغییر خشونت‌آمیز صحنه سیاسی اوکراین دست زده‌اند که فرضیه مداخله آنان در سایر کشورهای این منطقه را تقویت می‌کند.

در مجموع صحنه نبرد روسیه و اوکراین، صحنه ظهور دوباره میوه‌های ستمی ایدئولوژی‌های مادی است و با شناخت عمیق‌تر بسترهای ایدئولوژیک این منطقه بهتر می‌توان احساس خود را در مقابل پیروزی روس‌ها یا شکست اوکراینی‌ها مدیریت کرد، مگر جان غیرنظامیان که از منظر کرامت ذاتی انسان، کشتار آنان همواره محکوم است.

آفاق

چهره پنهان سیاست - ۳۴

شبکه‌سازی زنانه در ایران

اصلاح طلب در دوره ششم مجلس شورای اسلامی است. وی در سال ۱۳۸۴ ایران را به مقصد آمریکا ترک می‌کند و بلافاصله در سال ۲۰۰۶-۲۰۰۵ جذب «مرکز مطالعات بین‌الملل دانشگاه ام‌آی‌تی» می‌شود و پس از آن در سمت پژوهشگر «مرکز زنان در سیاست و سیاست‌گذاری دانشگاه هاروارد» آغاز به کار می‌کند. پس از جذب برای او پروژه بلدا را با بودجه وزارت خزانه‌داری آمریکا راه‌اندازی می‌کند. او با شعار «ده زن، صد زن، هزار زن» به شبکه‌سازی زنانه در ایران مبادرت ورزید. افزون بر این، مؤسسه‌های متعددی در خارج از کشور برای شبکه‌سازی در حوزه زنان ایران فعال شدند. پول و جاذبه‌های جنسی با اهداف جعلی و دروغین مهم‌ترین ابزارهای جذب و شبکه‌سازی در این حوزه است. یکی از آنها «سازمان زنانی که طبق قوانین اسلامی زندگی می‌کنند» (ولوم) است. این سازمان که یکی از بنیان‌گذاران آن «هما هودفسر» ایرانی-کانادایی-ایرلندی است، در پوشش فعالیت‌های علمی-پژوهشی به مراکز داخلی، گروه‌ها و فعالان حوزه زنان در ایران نفوذ پیدا کرده بود. یکی دیگر از مؤسسه‌های بی‌ظاهر غیر دولتی، مؤسسه «هیفوس» است. هیفوس مانند ولوم از حامیان و مروجان جدی «زندگی مجردی»، «ازدواج سفید»، و «تسلط زنان بر بدن و جنسیت خود» در جهان و ایران است. هیفوس با همکاری وزارت خارجه هلند برای حمایت از همجنس‌بازی و همجنس‌بازان در ایران مبلغ ۱۸۰ هزار یورو در اواخر ۲۰۱۲ اختصاص داده بود و در سال ۲۰۱۴ بیش از دو میلیون یورو در ایران هزینه کرد.

سیامک باقری

دکترای علوم سیاسی

آفاق

پس از انقلاب، هدف دشمنان ایران و اسلام تغییرات فرهنگی-اجتماعی حوزه زنان ایرانی، زمینه‌سازی برای گذار سیاسی و براندازی نرم نظام اسلامی بود. پروژه نفوذ آمریکا در ایران از همان ابتدای پیروزی از طریق بنیادهای وابسته به آژانس توسعه ملی آمریکا با انگیزه شبکه‌سازی و مهندسی اجتماعی جوامع زنان کلید خورد و مدت‌ها در سایه غفلت مسئولان و متولیان امر آزادانه فعالیت خود را ادامه داد. بنیاد اعانه ملی برای دموکراسی در سال ۲۰۰۴ برنامه‌ای را با بودجه ۴۰۵۰۰ دلار تصویب کرد که هدف آن تسهیل ارتباط با زنان ایرانی، یافتن استعدادها و امکان گسترش شکل‌های مستعد همکاری با آمریکا و مهم‌تر از همه، برگزاری سمینار برای یافتن عواملی است که می‌توانند نقش رهبری را در میان زنان ایرانی بر عهده گیرند. (عبداله خانی، ۱۳۸۵: ۱۰۳) در همین راستا، مؤسسه رند در گزارش راهبردی خود در سال ۲۰۰۷ نگاه تکمیلی را به نقش زنان در ایجاد شبکه‌های میانه‌رو در جوامع اسلامی ارائه داد که بلافاصله مورد توجه تصمیم‌گیران دولتمردان آمریکا قرار گرفت. (مؤسسه رند، همان: ۱۰) در راستای برنامه فوق، افراد گوناگونی در داخل و خارج جذب شدند. یکی از نمونه‌ها، خانم حقیقت‌جو، عضو شورای مرکزی جبهه مشارکت ایران اسلامی و نماینده

ریزش‌ها

فراز و فرود حسن یوسفی اشکوری - ۶

نقد حکم ارداد!

در آمریکا و اروپا حضور داشتند. در همین حال، برخی از عناصر فراری نظیر رجب مزروعی، فاطمه حقیقت‌جو، یوسفی اشکوری، گرامی مقدم و احمد سلامتیان که خود را جمعی از نمایندگان ادوار مجلس خواندند، به شیوه بقیه از اپوزیسیون خواستند که به خیابان بیایند. در کارنامه حسن یوسفی اشکوری بر خلاف لاف روشنفکری، مخالفت با فیلم «قلاده‌های طلا» به کارگردانی ابوالقاسم طالبی نیز دیده می‌شود. واکنش وی به این فیلم که آن را «توصیه شده جمهوری اسلامی و هنرمندان آن را در خدمت دروغ» (!) توصیف کرده بود، در پایگاه‌های داخل و خارج بازتاب داشت. اشکوری با بغض عیان در مقاله‌ای درباره این فیلم نوشت: «داستان این فیلم و ماهیت و محتوا و اهداف چنین فیلمی به روشنی آفتاب است و نیازی به تحلیل و توضیح و حتی نقد ندارد تا همه شیرفهم شوند که چنین فیلمی به چه انگیزه و برای چه و به چه هدفی ساخته شده است. به ویژه که کارگردان (به روایت آقای نسوری‌زاد) از اعضای وزارت اطلاعات و احتمالاً هست و همین دستگاه (به گفته کارگردان و دیگر عوامل فیلم) اسناد و منابع لازم را برای نوشتن فیلمنامه در اختیار کارگردان نهاده است.» این در حالی است که اشکوری و هم‌فکران وابسته به غرب می‌دانند که مشاوری گرفتن در چنین فیلم‌هایی از نهادهای امنیتی در همه جای دنیا مرسوم و روش جاری هالیوود مطلوب این آقایان در آمریکا است؛ به گونه‌ای که هنرمندان آمریکا همواره به زیادی دخالت‌سپا در امور سینمایی هالیوود اعتراض داشته و دارند.

حسن یوسفی اشکوری به همراه افرادی، چون عبدالعلی بازرگان، محسن کدیور و صدیقه و ستمی که در حوادث پس از انتخابات سال ۱۳۸۸ تمام تلاش خود را در راستای براندازی نظام به کار گرفتند، در خردادماه ۱۳۹۱ نامه‌ای در حمایت از شاهین نجفی، خواننده و سازنده کلیپ موهن علیه امام هادی(ع)، خطاب به حضرات آیات سبحانی، مرحوم صافی گلپایگانی، علوی‌گرگانی، مکارم‌شیرازی، ملکوتی و نوری‌همدانی که حکم ارداد برای آن خواننده صادر کرده بودند، ارسال کردند. آنها در نامه خود، ضمن ادعای محکومیت توهین به باورهای دینی مسلمانان و شیعیان، با صراحت از خواننده هتاک حمایت کرده و مدعی شدند، مراجع محترم به جای محکومیت فرد هتاک به انمه، باید جمهوری اسلامی را محکوم کنند. در ادامه هم توصیه کردند که اگر مجازاتی هم در کار است، باید مطابق موازین بین‌المللی باشد. آنها در بخشی از این نامه به اسم پژوهش و تحقیق آورده بودند: «در حال حاضر بسیاری از عالمان و محققان مسلمان مشروعیت دینی مجازات حکم اعدام مرتد و سباب النبئ را مورد نقد و انکار قرار داده‌اند.»

مخالف‌خوانی اشکوری با هر آنچه به نظام اسلامی و ارزش‌های دینی ارتباط دارد، ادامه داشت. در بهمن ماه ۱۳۹۰، ۱۲ گروه فعال ضد انقلابی سبزه با انتشار بیانیه‌ای در پایگاه جرس اعلام کردند، در فراخوان پیاده‌روی در سکوت شرکت می‌کنند. جرس با انتشار این بیانیه خواستار شکستن حصر میرحسین موسوی و مهدی کروبی شد؛ اما نکته جالب اینجا بود که تمام این گروه‌ها

۱۱

خرد

شماره ۱۰۴۰ | دوشنبه ۱۶ اسفند ۱۴۰۰

صداقت

سیاست نامه

سیدمحمدکاظم یزدی - ۲۵

سیره سیاسی متمایز

فتح‌الله پریشان

دبیر گروه اندیشه

بدون تردید، علما و فقهای شیعه از پرنفوذترین طبقات اجتماعی عصر مشروطه بوده و نقش مهمی را ایفا کرده‌اند؛ اما به دلایل گوناگون، از جمله تفاوت در درک شرایط و چگونگی تطبیق آن با اصول و مصادیق با طیف گسترده‌ای از مواضع متفاوت در مواجهه با مشروطه در درون این طبقه مواجه هستیم. مروری بر سیره سیاسی آیت‌الله سیدمحمدکاظم یزدی بر اساس اسناد موجود از تمایز نگاه و عمل سیاسی وی حکایت دارد. همان‌گونه که آیت‌الله سیدمحمدکاظم یزدی بارها در نامه‌های خویش به افراد مختلف متذکر شده است، حضور فعال در امور اجتماعی و سیاسی، مبتنی بر تحصیل اطلاع دقیق و کامل از جوانب، آثار و پیامدهای حوادث و رویدادها از طریق افراد موثق، تأمل در صحیح‌ترین راه و بهترین نوع برخورد با آنها، و در نهایت تصمیم و اقدام قاطع از سر بصیرت و تدبیر به رد یا تأیید حوادث مزبور بوده است. صاحب عروه به جد معتقد بود، علما باید در امری دخالت و اقدام کنند که اصول و فروع آن بر آنان کاملاً روشن باشد و از مبدأ و مقصد آن به اندازه کافی مطلع و مطمئن باشند. در غیر این صورت، چه بسا همه دیگ فتنه انگیزان و بازیگران سیاسی داخلی و خارجی خواهند شد!

در حقیقت سید از سیاست دور نبود، اما در موضع‌گیری‌های خود(اعم از منفی یا مثبت) در قبال جریان‌ها و جنب‌وجوش‌های موجود و عوامل دست‌اندرکار آن، از اقدامات شتابزده، ناپخته و صرفاً احساساتی و تحت تأثیر جو و تبلیغات رایج، سخت پرهیز داشت و بنابراین، افرادی اعم از دشمن و دوست که او را در قبال حوادثی که بر جوامع اسلامی و جهان تشیع می‌گذشت، بی تفاوت و کناره‌گیر شمرده‌اند، سخت به خطا رفته‌اند، چگونگی می‌شود فردی نسبت به اوضاع و احوال زمانه خویش بی تفاوت و تماشاچی باشد، آن‌گاه خود را تاسر حد استقبال از مرگ سرخ، با مشروطه‌خواهان تندرو و سکولار درگیر کند و مهم‌تر از آن، در برهه حساسی چون جنگ جهانی اول، ده‌ها نامه و اعلامیه جهاد بر ضد متفقین صادر کند و حتی فرزند ارشد و نور چشم خویش را به خط مقدم جهاد بفرستد؟ در نهایت، به نظر می‌رسد آنچه در تبیین دلیل مخالفت و نحوه عملکرد ایشان در قبال نهضت مشروطه نقش مهم و اساسی را بازی می‌کنند، توجه به این مسئله است که ایشان در بحبوحه نهضت مشروطیت ساکن نجف بوده است؛ بنابراین، مهم‌ترین علت اتخاذ موضع منفعل و مخالفت ایشان با مشروطه که به واسطه احساس انحراف، عدم انطباق و حتی ضدیت مسیر و اهداف نهضت مشروطه با موازین شرع مقدس اسلام بوده است-در نوع نگاه و درکی ریشه داشته که وی به واسطه شبکه اطلاع‌یابی متشکل از افراد مورد و تشوق و اطمینان خود، نسبت به شرایط ایران، به دست آورده است؛ چرا که سید یزدی و حتی مراجع ثلاث مشروطه، آن امکان مشاهده مستقیم و بی‌واسطه حوادث ایران که برای امثال شیخ فضل‌الله نوری مهیا بوده برای مراجع نجفی میسر نبوده است. منابع در دفتر نشریه موجود است.

سیطره واتساپ و اینستاگرام

۷۰ درصد پهنای باند اینترنت کشور در اختیار زاکربرگ!

محمد صالح نادری

دبیر گروه رسانه

آمارها همیشه حقایقی را به دنبال دارند که با کمی توجه بیشتر، به آنها پی خواهیم برد. حقایقی که هشداردهنده خواهند بود و در برخی موارد ترسناک! پنج سال پیش وقتی مسئولان شورای عالی فضای مجازی از پهنای باند ایران را اعلام کردند، بسیار عجیب به نظر رسید. در آن زمان اعلام شد، ۶۰ درصد پهنای باند کشور در اختیار تلگرام قرار دارد، این عدد رقم بالایی بود و وقتی چنین پهنای باندی در اختیار تلگرام قرار می‌گیرد، باید توجه مسئولان به این عرصه بیشتر شود.

کمی بعد امیر خوراکیان، معاون محتوایی وقت مرکز ملی فضای مجازی کشور جزئیات بیشتری اعلام کرد و گفت: «۶۰ درصد پهنای باند کشور را تلگرام اشغال کرده است. این شبکه پیام‌رسان در حال حاضر نزدیک به ۴۰ میلیون کاربر دارد که ساعت ۲۲ تا یک شب بیشترین ساعت ترافیکی آن است.»

اما آیا در آن زمان که آماری مبنی بر در اختیار گرفتن ۶۰ درصد پهنای باند اینترنت

کشور به وسیله تلگرام منتشر شد، تلاش کردیم که به حقایق و تأثیرات جانبی این آمار پی ببریم؟ در اختیار داشتن بیش از نیمی از پهنای باند یک کشور به وسیله یک نرم‌افزار، یعنی امکان پایش و دانستن مو به موی تفکرات، پیش، سبک‌زندگی، علائق، اخلاق، ضعف، قوت و... بسیاری موارد دیگر! در آن زمان تلگرام از بسیاری از نهادهای کشور، شاید مردم ما را بهتر شناخته است!

پس از مسدود شدن تلگرام به دلیل مسائل امنیتی، جایگاه پرمخاطب‌ترین شبکه اجتماعی به واتساپ رسید. بر اساس گزارش مرکز پژوهشی بنا از تعداد کاربران شبکه‌های اجتماعی مختلف در ایران، واتساپ با حدود ۵۰ میلیون تلگرام با ۴۹ میلیون مخاطب و اینستاگرام با ۴۷ میلیون مخاطب، پرمخاطب‌ترین شبکه‌های اجتماعی و پیام‌رسان‌ها در ایران هستند.

در تازه‌ترین اطلاعات، امیر محمدزاده لاجوردی، عضو هیئت‌مدیره شرکت ارتباطات زیرساخت سهم ترافیک داخلی از پهنای باند کشور را ۲۰ درصد و سهم ترافیک خارجی در پهنای باند را ۸۰ درصد اعلام کرده و گفته است: «از ۸۰ درصد ترافیک ایران که به پهنای باند خارجی اختصاص دارد، حدود

۷۰ درصد مربوط به محتوای واتساپ و اینستاگرام است.» این آمار یعنی در سال ۱۴۰۰ حدود ۵۶ درصد از کل پهنای باند کشور فقط به دو پیام‌رسان و شبکه اجتماعی واتساپ و اینستاگرام تعلق دارد و پنج سال پیش هم ۶۰ درصد پهنای باند کشور فقط در اختیار پیام‌رسان تلگرام قرار داشت.

این آمار به این معناست که پس از حدود پنج سال، دوباره بیش از نیمی از پهنای باند کشور در اختیار یک نرم‌افزار خارجی قرار گرفته است و از دوره گذار از تلگرام به نرم‌افزارهای دیگر که کاربران برای انتخاب نرم‌افزار جایگزین به سراغ، نمونه‌های ایرانی هم رفته بودند، به خوبی استفاده نکرده و در نهایت مجدد یک نرم‌افزار خارجی جایگزین تلگرام شده است!

در اختیار داشتن بیش از نیمی از پهنای باند کشور، به شرکت متا که مالک دو نرم‌افزار واتساپ و اینستاگرام است، این امکان را می‌دهد که با استفاده از کلان‌داده‌ها و پایش آنها، اطلاعاتی به دست آورده و با فروش آنها به دلالات اطلاعاتی در دنیا، هویت کاربران ایرانی در سراسر دنیا از این دست به آن دست شده و در اختیار نهادهای مجرمانه قرار گیرد و علیه نظام جمهوری اسلامی از آنها استفاده شود. تصور اینکه متا اطلاعات را فقط

به دولت آمریکا می‌فروشد، غلط است و این شرکت و مالک آن، زاکربرگ، تاجری هستند که برای پول هر دلالی از هر جای دنیا را سر میز خودشان راه می‌دهند.

طبق هدف‌گذاری‌های شبکه ملی اطلاعات، باید به ۷۰ درصد ترافیک داخلی و ۳۰ درصد ترافیک خارجی برسیم. به نظر می‌رسد در سال‌هایی که سپری شده، نه تنها این هدف محقق نشده و سهم ترافیک داخلی به جای ۷۰ درصد فقط ۲۰ درصد است؛ بلکه فقط شاهد جابه‌جایی جایگاه پلتفرم‌های خارجی از سهم پهنای باند کشور بوده‌ایم! اما آیا دوازدهمین سالگرد این طرح صیانت است؟ یا باید با سرمایه‌گذاری بیشتر در فناوری و جذب نخبگان، شرایط را برای ارائه جایگزین‌های بومی برای تلگرام، واتساپ، اینستاگرام و... مهیا کرد؟ کاربر ایرانی از سخت‌پسندترین و باهوش‌ترین کاربرهای دنیاست، فرق نرم‌افزاری را که برایش سال‌ها زحمت کشیده شده و حاصل تلاش نخبگان است و نرم‌افزاری را که یک ماه به مرحله انتشار رسیده است، می‌داند. به امید اینکه، به زودی شاهد موفقیت نرم‌افزارهای ایرانی در میان کاربران باشیم تا در آمار بعدی، ۷۰ درصد پهنای باند کشور، در اختیار خودمان باشد و نه بیگانگان.

نکته‌گرام

جواد تاجیک، کاربر فضای مجازی: فوتبال سیاسی، یعنی یوفا و فیفا روسیه رو به خاطر حمله به اوکراین از حضور در تمام رقابت‌های فوتبال محروم می‌کنند، اما میزبانی‌های بین‌المللی عربستان رو بعد از تجاوز به یمن، بیشتر می‌کنند.

سیدهدانی هاشمی، کاربر فضای مجازی: وزیر دفاع اوکراین در حالی که ارتش روسیه چهار روزه به پایتخت اوکراین رسیده، حرف از مقاومت می‌زند. چیزی که مشخصه اینه که غربی‌ها حتی تصویری هم از مفهوم مقاومت ندارند و وسط جنگ هم استدباب کم‌مدی می‌کنند. مقاومت یعنی مردم یمن که هفت سال است با دست خالی جلوی ۲۰ کشور دنیا ایستادند.

مهدی جهان‌تبی، کاربر فضای مجازی: قهرمان نشان دادن غربگرایان داخلی از رئیس‌جمهوری که دشمنش طرف چند روز تا نزدیکی پایتختش آمده و سریع رفته پای میز مذاکره، خنده‌دار است. الان زلنسکی در علن به بایدن التماس می‌کند و در خفا به پوتین. اوکراین اگر به سیاست نه شرقی نه غربی عمل می‌کرد، حتماً عزتمندتر از الان بود.

امین سرمدی، کاربر فضای مجازی: هر چند دقیقه یک بار یک کودک یمنی بر اثر قحطی و جنگ‌زدگی می‌میرد اولی‌آه از نهاد غرب و غرب‌زدگان بیرون نمی‌آید، پس چگونه دین خود را انسانیت معرفی می‌کنند!؟

علی بهادری جهرمی، سخنگوی دولت:

پس از سفر اخیر رئیس‌جمهور به قطر، ایشان به معاون اول دستور داد، کارگروه ویژه‌ای برای هم‌افزایی و هماهنگی بیشتر دستگاه‌های دولتی به منظور استفاده بیشتر از ظرفیت‌های گردشگری و اقتصادی برگزاری جسام جهانی فوتبال در قطر تشکیل شود.

محمد خلف، کاربر فضای مجازی: تراژدی! کم‌مدی یعنی کلیپ بمباران غزه توسط اسرائیل رو به اسم اوکراین پخش می‌کنن، گریه هم می‌کنن و دختر فلسطینی که تو روی سرباز اسرائیل ایستاده و چند میلیون نفر هم مشاهده کردن رو هم به اسم اوکراین منتشر می‌کنند!

محمد عیوضی، کاربر فضای مجازی: آگه اوکراینی‌ها برای مقابله با متجاوزان به کشورشون کوکتل مولوتف بسازن می‌شن قهرمان! ولی آگه همین کار رو فلسطینی‌ها انجام بدن می‌شن تروریست! تو جهانی که شما رو نسبت به موقعیت جغرافیایی و رنگ چشم و موقضاوت می‌کنه، این همه کشتار عادی!

حسن محمدزاده، کاربر فضای مجازی: علی رضافیروز جا به خاطر اینکه اجازه ندادن با رقیب اسرائیلی بازی کنه، گفت ورزش تو ایران سیاسیبه و رفت به تیم ملی فرانسه پیوست؛ حالا فرانسه بازی با تیم روسیه رو ممنوع کرده و اجازه نمیدن با حریفش بازی کنه! فکر کنم فتنگ فهمید سیاست یعنی چی!

سامان ماهور، کاربر فضای مجازی: خیلی از ایرانی‌ها به دلیل آنچه رفاه و امنیت می‌گفتند از ایران رفتند پاسپورت اوکراینی گرفتن و همین پاسپورت اوکراینی باعث شده دولت اوکراین نزاره از کشور خارج بشن و امروز باید از خاکی دفاع کنند که نه برایشان رفاه به از مغان آورد و نه امنیت!

انتقال به جهان دوم

مهم سخت‌افزاری و نرم‌افزاری تأکید کرده و تصریح می‌کنند: «پیش‌بینی‌ها حکایت از این می‌کند که تا سال ۱۴۰۴ کسب‌وکارها متاورس به ۸۰۰ هزار میلیارد دلار رسیده و فراجهان صنعتی تشکیل خواهد شد که یک غلبه تصویری و زندگی سه بعدی و دارایی‌های مجازی احراز شده را به صورت انفجاری افزایش خواهد داد.»

دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی در ادامه با طرح این سؤال که چرا باید در مورد پدیده‌های جدید، مانند متاورس سخن گفت و فکر کرد و برنامه‌ریزی‌های نظام‌مند داشت، بیان کرد: «ما نمی‌توانیم بدون توجه به گذشته در حال و آینده زندگی کنیم، گاهی وقتی به پدیده‌های جدید توجه نمی‌کنیم، این پدیده‌ها برای ما یک نظام استبداد و جبر فناوری ایجاد می‌کنند. هنگامی که در جبر فناوری و زندان فسنآوری گیر می‌کنیم، نمی‌توانیم برون‌رفتی برای خود به‌عنوان فرهنگ ایرانی و

فرهنگی با اشاره به اینکه ابزارهای متاورس شامل «واقعیت مجازی»، «واقعیت افزوده»، «واقعیت ترکیبی»، «صنعت شبیه‌سازی»، «آواتارها»، «ابلاک چین» و «اینترنت اشیا» است، می‌گوید: «هنگامی که ساختار ابزارهای متاورس را بررسی می‌کنیم، متوجه می‌شویم فناوری متاورس یک زیست‌بوم دارد.»

وی بیان می‌کنند: «متاورس یک حوزه بین‌رشته‌ای است و موضوعات مختلفی به این حوزه مرتبط هستند و این حوزه‌ها در دو جنبه کلیدی اکوسیستم و فناوری قابل بررسی است، لذا فناوری‌های کلیدی، از اینترنت واقعیت گسترده شروع می‌شود و به متاورس می‌رسد و از اکوسیستم متاورس پشتیبانی می‌کند.»

عاملی بر شناخت و درک هرچه بیشتر ابعاد مختلف روند جدید فضای مجازی بر بستر متاورس از سوی جمهوری اسلامی برای ظرفیت‌سازی‌های

امیر مهدی صالحی

کارشناس فناوری اطلاعات

در شماره‌های پیش در این صفحه با مفهوم «متاورس» و دنیای دیجیتالی آشنا شدیم. گفتیم که متاورس محیطی است که تعاملات دنیای فیزیکی، در دنیای مجازی قابل انجام خواهد شد. در متاورس، خانه خرید، خودرو فروخته، جلسات کاری برگزار کرده و بسیاری مثال‌های دیگر. اگر شماره هفته پیش را خوانده باشید، با مفهوم مالکیت مجازی به کمک NFTها آشنا شده‌اید که در دنیای متاورس به کار خواهند آمد. در همین راستا، دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی حرف‌هایی را درباره متاورس به تازگی بیان کرده است که با هم بررسی می‌کنیم. خواندن این حرف‌ها به دانستن موضع کشورمان در قبال متاورس کمک می‌کند. سعیدرضا عاملی، دبیر شورای عالی انقلاب

پژواک

یک قدمی هک

یک بار مصرف و بدون امنیت

به تازگی روشی کشف شده است که می‌توان کارکرد احراز هویت چندعاملی را بی‌اثر کرد. در این روش، مهاجم با ارسال یک لینک به قربانی، وی را به آدرس دلخواه خود هدایت می‌کند و قربانی رمز ثابت و رمز یک بار مصرفش را در آن سایت وارد کرده و مانند حالت عادی به حساب کاربری خود ورود می‌کند؛ اما تفاوت اینجاست که لینک دریافتی، مرورگر او را به طور کامل هک کرده و در واقع کاربر در مرورگر مهاجم در حال کار است! این فرآیند کاملاً مخفی انجام می‌شود، بدون اینکه قربانی متوجه شود.

خبر خوب

ترمیم با فناوری ایرانی

رفع سریع آسیب‌های پوستی

درمان آسیب‌های پوستی و ترمیم آثار به جای مانده از جوش، ضربه، جراحی، تغییر رنگ موضعی پوست ناشی از سوختگی و غیره با استفاده از اسپری ضد باکتری زخم نانوسیلیوری ممکن شد. این اسپری ضدباکتری زخم به عنوان ضد عفونی و ترمیم‌کننده زخم‌های با ضخامت نسبی تا کامل همانند زخم‌های ناشی

از حوادث، زخم‌های دیابتی و... مورد استفاده قرار می‌گیرد و خواص آنتی‌میکروبیالی دارد و از تکثیر و رشد میکروارگانیسم‌ها جلوگیری می‌کند و هیچگونه مشابه داخلی یا خارجی ندارد. این محصول ایرانی به زودی روانه بازار خواهد شد.

نرم افزار

بیزاپ

معرفی خدمات و مشاغل

«بیزآپ» ادعا می‌کند بزرگ‌ترین مرجع معرفی بهترین و نزدیک‌ترین مشاغل خدماتی و کسب‌وکارها در ایران است. برای خیلی از ما اتفاق افتاده که به نیروهای خدماتی مانند تأسیساتی، برق‌کار، لوله‌کش، نش‌یاب، پخت‌غذای خانگی، مکانیکی و... نیاز داشته باشیم؛ اما در پیدا کردنشان به مشکل خورده‌ایم یا خیلی وقت‌ها که دنبال یک رستوران، کافی‌شاپ و... هستیم، اما نمی‌دانیم کدام را انتخاب کنیم؟! بیزآپ به شما بهترین و نزدیک‌ترین کسب‌وکارها را معرفی می‌کند.

نگاه نسل فردا به شبکه کودک

نسیم اسدپور

دبیر گروه فرهنگ

هفته پیش بود که محمدرضا سرشار، مدیر شبکه کودک با انتشار پستی، خبر رفتن از این شبکه را منتشر کرد. او نوشت: «این رفتن، از پس آمدنی در اردیبهشت ۱۳۹۴ بود. ایستگاه آغازین سفر شبکه کودک به سوی الگوی «رسانه مری». البته همه می‌دانستند که دیر یا زود سرشار از شبکه کودک خواهد رفت و دلیلش نیز خبری بود درباره انتصاب او به سمت معاون فرهنگی و اجتماعی معاون اول رئیس‌جمهور.

در هر صورت سرشار رفت، در حالی که می‌توان گفت به نوعی او اولین سکاندار شبکه کودک بود. در این چند سال، نفس تأسیس این شبکه اقدامی ارزنده بود و اینکه به جز پخش انیمیشن‌ها و کارتون‌های خارجی، برنامه‌های ویژه کودک و نوجوان هم ساخته شد و برخی آثار کوتاه نیز با تلاش نسل جوان فیلم‌سازان تولید و از این شبکه پخش شد، یعنی این شبکه توانست گام بلندی در ارتقای تولیدات حوزه کودک بردارد.

تولیدات این شبکه کم کم تنوع بیشتری پیدا کرد و شبکه کودک توانست جای خود را در

بین خانواده‌های ایرانی و فرزندان‌شان پیدا کند. از برنامه‌های ویژه خردسالان تا سنین نزدیک به نوجوانی، برنامه‌هایی بودند که توانستند تا حدی مخاطب را راضی نگه دارند.

از صعود دهه ۶۰ تا افول دهه ۹۰

واقعیت این است که تولید در حوزه کودک، نمی‌تواند به راحتی تولید ویژه جوانان و بزرگسالان باشد؛ چراکه برخلاف دهه‌های ۶۰ و ۷۰ که دوران طلایی در حوزه تولیدات کودک و نوجوان بود، دهه ۸۰ و دهه ۹۰ در زمینه تولیدات ویژه کودکان و نوجوانان در هیچ عرصه‌ای از فیلم و سریال گرفته تا تولید کتاب، دوره درخشانی نبود. این حرف هم یک ادعا یا اغراق نیست؛ زیرا هنوز هم تولیدات قدیمی آن دو دهه است که توانسته کنداکتور شبکه کودک و نیز شبکه نوجوان (امید) را رونق ببخشد. از «قصه‌های مجید» گرفته تا قصه‌های «خونه مادر بزرگه»، حتی «هادی و هدی» و بسیاری تولیدات دیگر. اگر ایسن تولیدات نباشد یا اگر انیمیشن‌های خارجی-جی که بعضاً بی‌ربط با فرهنگ ایرانی-اسلامی نیز هستند نبود، قطعاً دست این دو شبکه نیز خالی می‌ماند.

اما سؤالی که در این دوره و زمانه پیش می‌آید، این است که چرا در روزگاری که امکانات و

تجهیزات فنی تولید مانند امروز نبود و پروژه‌های تولید به راحتی امکان‌پذیر نبود، آثاری به این خوبی و ماندگاری ساخته می‌شد، ولی امروز با این امکانات گسترده تولید و پخش، کنداکتور رسانه ملی به ویژه در شبکه‌های کودک و نوجوان از چنین آثاری خالی است؟! اگر این پرسش را دیروز یا امروز از مدیری، مانند سرشار یا امثال او بپرسیم، پاسخ خواهند داد: کمبود بودجه! آن هم در حالی که تا جایی که دل‌مان بخواد در این حوزه نیروی متخصص و علاقمند وجود دارد و همانطور که گفته شد امکانات تولید هم نسبت به دهه‌های ۶۰ و ۷۰ بسیار بیشتر شده، اما آنطور که باید و شاید کاری ماندگار و شایسته برای کودکان این سرزمین در دهه ۹۰ ساخته نشده است. اگر هم کاری ساخته شده، آنقدر ناچیز و کم بوده که به چشم نمی‌آید، وگرنه تجربه نشان داده است، کودکان و نوجوانان از آثار متفاوت و فاخر استقبال می‌کنند؛ مانند سریال «شش قهرمان و نصفی» و فیلم سینمایی «قهرمانان کوچک» که توانستند با ایرانی را در بین بچه‌ها جا بیندازند.

سنگ‌هایی که نباید از دست برود

ضعف رسانه ملی در تولیدات خاص برای حوزه

کودک و نوجوان در حالی ادامه دارد که فضای مجازی، پلتفرم‌های مختلف و انیمیشن‌های خارجی آنقدر زیاد و در دسترس کودکان و نوجوانان هستند که هر لحظه غفلت، به معنی از دست رفتن یک سنگ‌ر در این نبرد فرهنگی خواهد بود؛ اما مدیران ما از این نبرد فرهنگی غافل هستند و خودشان را به بی‌خبری زده‌اند.

در حالی که اگر به این حوزه حساس و راهبردی به قدر کافی بها می‌دادند، قطعاً کسانی را هم که سعی در تولید آثاری برای کودکان و نوجوانان دارند، مورد حمایت و حتی تشویق قرار می‌دادند، نه اینکه نیروهای جوان و خلاق را با این بهانه که «کمبود بودجه داریم» پشت درب‌های بسته خود نگه دارند و در ازای آن، درب‌های فرهنگی کشور در حوزه کودک و نوجوان را به روی دشمن باز بگذارند.

به نظر می‌رسد، مدیران فرهنگی کشور از جمله مدیران رسانه ملی، به جای کارهای ساختاری و شکلی، مانند تکنیک بخش کودک از شبکه نوجوان و ایجاد یک شبکه مستقل، با صدها نیرو و ساختار داخلی فرسایشی و هزینه‌کرد منابع، کافی است قدری به محتوا و خوراک‌کی که جامعه به آن نیاز دارد فکر کنند و بارش‌هایی وضع موجود، مسیر جدیدی را برای تولیدات فاخر رسانه‌ای برای آینده‌سازان این کشور باز کنند.

یادداشت

تبلیغ شکم‌بارگی هنر صنعت بیمه!

شاهرخ صالحی
روزنامه‌نگار

موضوع بیمه کردن معده یکی از اینفلوئنسرهای اینستاگرامی از سوی یک بیمه دولتی در حالی در روزهای گذشته، واکنش‌های بسیاری را به خود متوجه کرده است که بیمه تعاون به عنوان مجری این حرکت، آن را امری رایج در دنیا می‌داند. اما سؤال اینجاست که بیمه اعضای بدن اشخاص مشهور در دنیا با چه شرایطی انجام می‌شود؟ و آیا این کار، اقدامی فرهنگی به شمار می‌آید یا ضدفرهنگی؟

پنج سال پیش بود که برای اولین بار در ایران، حنجره سالار عقیلی، خواننده فاخر و ملی از سوی یکی از شرکت‌های بیمه به ارزش ۵۰۰ میلیون تومان بیمه شد. البته بیمه کردن حنجره خوانندگان در دنیا امری رایج است؛ زیرا تمامی سرمایه یک خواننده به حنجره‌اش است و اگر حنجره‌اش آسیب ببیند، گویی تمامی سرمایه خود را از دست داده است؛ بنابراین بیمه آن، از سوی شرکت‌های بیمه، در واقع، کاهش ریسک سرمایه انسانی یک هنرمند به شمار می‌آید. این بیمه برای شخصی مانند سالار عقیلی که خواننده ملی بوده و یک چهره فرهنگی به شمار می‌آید، امری پسندیده است و چه بسا، این انتظار وجود داشته باشد که دستان هنرمند یک نوازنده یا نقاش یا مجسمه‌ساز یا ذهن خلاق یک موزیسین یا جوارح سایر هنرمندان نیز مورد حمایت بیمه‌ها قرار گیرد؛ اما آیا بیمه کردن معده یک اینفلوئنسر اینستاگرامی که تنها هنرش شکم‌بارگی و منبع درآمدش تبلیغ و تهنیت مردم به شکم‌پرستی است، با بیمه کردن حنجره توانمند یک هنرمند ارزشمند و ملی قابل مقایسه است؟

هنر یک هنرمند، بخشی از هویت ملی و فرهنگی یک ملت به شمار می‌آید که در طول نسل‌ها و قرن‌ها، از هنرمندی به هنرمند دیگر منتقل شده و امروزه بسیاری از هنرهای اصیل ملی، سابقه‌ای عمیق و طولانی در فرهنگ این مرز و بوم دارند؛ ولی در چنین هنر تبلیغ اینستاگرامی هم می‌تواند چنین ارزشی داشته باشد؟ حتی در فرضی که قائل به ارزش‌های اقتصادی کسب‌وکار یک اینفلوئنسر در تبلیغات فضای مجازی باشیم، باز هم در وضعیت امروز کشور که وضعیت معیشتی روز به روز برای مردم دشوارتر می‌شود و عده‌ای از مردم حسرت یک وعده شام در رستوران را دارند، چرا باید زیر مجموعه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی که یکی از وظایف اصلی آن توجه به محرومانی است که بعضاً گرسنه سر بر بالین می‌گذارند، دست به چنین کج‌سلیقگی بزند و برندینگ خود را دقیقاً در نقطه مقابل این افراد یعنی کسب‌وکاری که به غذاهای لوکس اختصاص دارد، تعریف کند؟

واقعیت این است که امروزه بسیاری از هنرمندان کشور به خصوص در رشته‌های تجسمی و هنرهای دستی با مشکلات جدی معیشتی روبه‌رو هستند و از حداقل بیمه‌های درمانی یا تأمین اجتماعی مستمری نیز محرومند. هر از چند گاهی نیز انتشار تصاویری از وضعیت سخت بازیگران معروف سینما در دوران کهنسالی نیز گواهی بر این مطلب است. در چنین روزگاری، شاید بهترین تبلیغ برای بیمه‌های تجاری، ارائه خدمات پایه به این هنرمندان باشد تا ارزش‌های فرهنگی و هنری کشور نیز بیشتر از گذشته حفظ شود و علاوه بر تکریم این هنرمندان، گامی برای رفع مشکلات اینها برداشته شود.

برداشت

حفره‌هایی که کار دست‌مان می‌دهد

فرهنگی کشور، خانه‌تکانی افراطی شده و تر و خشک را با هم بسوزانیم، اما عقل سلیم حکم می‌کند که راه‌های نفوذ و به قول معروف، باگ‌های موجود در بخش‌های سیاست‌گذاری و اجرایی فرهنگ کشور را هر چه سریع‌تر مسدود کنیم و این هم میسر نمی‌شود، مگر با به کارگیری نیروهای متخصص، متعهد و دغدغه‌مند که هم ظرفیت‌های مدیریت فرهنگی و هنری را می‌شناسند و درک می‌کنند و هم در عین حال، بر اصول بنیادین اسلام و انقلاب با کسی تعارف ندارند و صد البته، اگر خطایی مرتکب شوند، به جای توجیه و فرار رو به جلو، عذرخواهی و جبران می‌کنند.

ماه از آغاز به‌کار دولت سیزدهم، هنوز برخی گلوگاه‌های مدیریتی کشور-در حوزه‌های گوناگون اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی- در دست جریان‌های غیربومی و غیرمعتاد به باورهای بنیادین انقلاب اسلامی است که اگر دیر بجنبیم، زهرشان را به دولتی که امید را تا حد ملموسی در جامعه زنده کرده، خواهند ریخت. این خطر در حوزه فرهنگ و هنر، به مراتب بیشتر و اثراتش به مراتب عمیق‌تر و تلخ‌تر خواهد بود. البته قطعاً کسی این راه و روش را توصیه نمی‌کند که به بهانه کنار گذاشتن افراد نفوذی و غیرمعتاد در مدیریت بخش‌های مختلف

وقتی رسانه‌ها اسناد و شواهد انتساب این فرد به فرقه ضاله بهائیت را در فرقه‌ای که دست‌ساخته استعمار سیاه انگلیس است- منتشر می‌کنند، یعنی مسئله برای متولیان فرهنگی کشورمان، با این همه تشکیلات عریض و طویل اداری و نظارتی، آنقدرها سخت نبوده و نیست که مراقب این باگ‌های عجیب و غریب باشیم. اما این فقط ظاهر ماجراست؛ باطن ماجرا، خلأها و حفره‌های فکری و نظارتی در مدیریت فرهنگی کشور است که اگر فکری برای آنها نشود، هر چند وقت یک بار باید شاهد این قبیل مسائل یا حتی نمونه‌های بدتر از آن باشیم. مسئله اینجاست که با وجود گذشت شش

حسین مهریزی

خبرنگار فرهنگی

چند روز پیش بود که خبر اهدای جایزه بخش موسیقی نمایش چهلمین جشنواره تئاتر فجر به یک فرد بهایی، حاشیه‌ساز شد و حساسی در فضای فرهنگی و هنری کشور پیچید. هر چند دبیرخانه جشنواره تئاتر فجر، در مقابل انتقادات از خودش سلب مسئولیت کرد و در اظهاراتی عجیب، موضوع را به نهادهای امنیتی کشور و مسئولیت آنها در شناسایی این مصادیق حواله داد.

اما این واقعیت را نمی‌توان انکار کرد که

شعر

قبله هر شاعر

روایت زندگی پیامبر اکرم (ص)

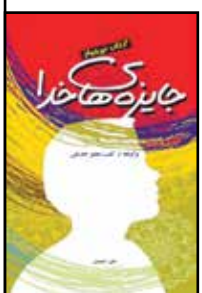

روایت زندگی پیامبر (ص) از سوی انتشارات شهید کاظمی در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفت. کتاب «چهره تو قبله هر شاعر است» به قلم کمال السید و ترجمه حجت‌الاسلام حسین سیدی در قطع رقعی و ۱۳۰ صفحه با همکاری دفتر ادبیات به چاپ رسیده است. کمال السید در کتابش، خواننده را سوار قطار تاریخ اسلام کرده و خواننده، همه صحنه‌ها را با ریتمی تقریباً تند می‌بیند. علاقه‌مندان می‌توانند از طریق پایگاه رسمی انتشارات شهید کاظمی به نشانی «mashreshahidkazemi.ir» یا از طریق ارسال نام کتاب به سامانه پیام کوتاه ۳۰۰۱۴۴۱۴۱ کتاب را دریافت کنند.

کتاب

جایزه‌های خدا

داستان‌هایی از دل احادیث معتبر

کتاب «جایزه‌های خدا»، نوشته علی شعبی، از جمله آثار منتشر شده طی سال‌های اخیر است که تلاش دارد با زبان قصه و با در نظر داشتن نگاهی نو، مباحث دینی را برای نوجوانان شرح دهد. این کتاب که انتشارات قدر ولایت برای گروه سنی نوجوان به چاپ رسانده، توانسته است با استقبال مخاطبان برای

سومین بار بازچاپ شود و در دسترس علاقه‌مندان قرار گیرد. از جمله ویژگی‌های کتاب «جایزه‌های خدا»، نحوه طرح موضوعات است که نویسنده توانسته با انتخاب عناوین مناسب، از پس این کار برآید.

ادبیات

نارنج و ترنج

برنامه نوروزی شبکه دو سیما

برنامه نوروزی «نارنج و ترنج» با نگاهی ویژه به فرهنگ و ادبیات شامل بخش‌های گفت‌وگویی ویژه با هنرمندان، اجرای خوانندگان مختلف، شعرخوانی و... خواهد بود و از حضور مهمانانی در حوزه‌های هنری، فرهنگی، اجتماعی و... بهره می‌برد. منصور ضابطیان از برنامه‌سازان مطرح تلویزیون

پیش از این برنامه‌های رادیو هفت، مردم ایران سلام، صدبرگ، محاکات و... را در تلویزیون داشته است. این برنامه گفت‌وگو محور به تهیه‌کنندگی جواد فرحانی در ۱۴ قسمت هر شب حوالی ساعت ۲۳ از شبکه دو سیما روانه آنتن می‌شود.

یادداشت

دکتر مجیدی

قاسم عباسی

نویسنده و روزنامه‌دفاع مقدس

بلافاصله پس از شهر فاهر، دو جاده اصلی بود؛ یکی از جاده‌ها سمت راست به طرف بصره می‌رفت (جاده فاهر-بصره) و دیگری مستقیم به سمت بندر ام‌القصر عراق (فاهر-ام‌القصر). محور لشکر حضرت رسول(ص) در راستای جاده فاهر-ام‌القصر بود. روی جاده و چپ و راست آن، طرف چپ جاده بیشتر جاه‌آب گرفته و گل و شل بود که در انتهای سمت چپ به خور عبدالله می‌رسید و در پایین به دماغه‌ای که وصل می‌شد به خلیج فارس. ولی سمت راست جاده، بیابان بسیار وسیعی بود که در آن فصل سال، خاک نسبتاً مرطوبی داشت و خیلی جاها روی زمین ذره‌های ریز بلوری نمک به چشم می‌خورد. درگیری‌های اطراف کارخانه نمک نفس‌گیر و سخت بود. در یکی از پاتک‌های سنگین، ترکش درشتی پشت میچ پای محمد محبی را در بالای قوزک پاره کرد. در غوغای پاتک و درگیری که رسیدگی به مجروحان به سختی میسر بود، اردوان مجیدی خود را به محمد محبی رساند. در آن شرایط و اوضاع بعد از درآوردن پوتین در عرض چند دقیقه گوشت و رگ‌های پای محبی را باندپیچی کرد و به کمک چند نفر محبی را با اولین وسیله‌ای که رو به عقب می‌رفت؛ یعنی روی بدنه پی‌امپی سوار کرد تا از خط مقدم به سمت بیمارستان صحرایی در پشت خط راهی و از معرکه خارج کند. کارخانه نمک بیش از سی کیلومتر جلوتر از شهر فاهر بود و برای رسیدن مجروحان به فاهر و انتظار برای قایق و برگشتن از روی اروند و رسیدن به اورژانس و بیمارستان صحرایی ساعت‌ها وقت تلف می‌شد. وقتی محمد محبی را با جراحت شدید به اورژانس صحرایی رساندند، بلافاصله جراح متخصص باندها را باز کرد و با تعجب پرسید چه کسی این زخم را بسته است؟ الان باید پایت قطع می‌شد ولی کسی که در آن شرایط و زیر تیر و ترکش کمک کرده، چه مهارت و دقتی داشته. پایت را مدیون او هستی که تمام رگ‌های قطع شده را به خوبی تشخیص داده و شریان‌ها را کاملاً درست روی هم بسته است. اردلان مجیدی بهیاسر و امدادگر گردان تخریب بود و از قدیم همگی به او دکتر مجیدی می‌گفتیم. همیشه کسی که برای دردی نزدش می‌رفت، دست خالی برنمی‌گشت. برای بیماری و رهایی از انواع دردها، از گزیدگی با عقرب گرفته و تا هزار پار در گوش و آموزش مقابله با حملات شیمیایی و... همه دست به دامن او بودیم. نمی‌دانم کی و کجا آن همه مهارت را یاد گرفته بود. شاید هم حاصل تجربه و حضور طولانی‌اش در جنگ بود. بعد از پایان جنگ برابم عجیب بود که با آن همه تجربه و مهارت به دنبال پزشکی نرفت و در رشته مهندسی کامپیوتر تحصیل کرد. البته مدارس مهارت‌محور و ویژه‌ای را پایه‌گذاری کرد و در زمینه معماری سازمان و مشاوره و طراحی ساختار سازمانی خبره و در این زمینه صاحب تألیفات است. همچنین کتاب‌هایی در حوزه آموزش و تعلیم و تربیت نوشته است. راه‌اندازی دولت الکترونیک از جمله ایده‌های اوست. هنوز هم تمام بچه‌های گردان تخریب به رسم قدیم، او را «دکتر مجیدی» صدا می‌زنند.

میثم

رشیدی مهرآبادی

دبیر گروه دفاع مقدس

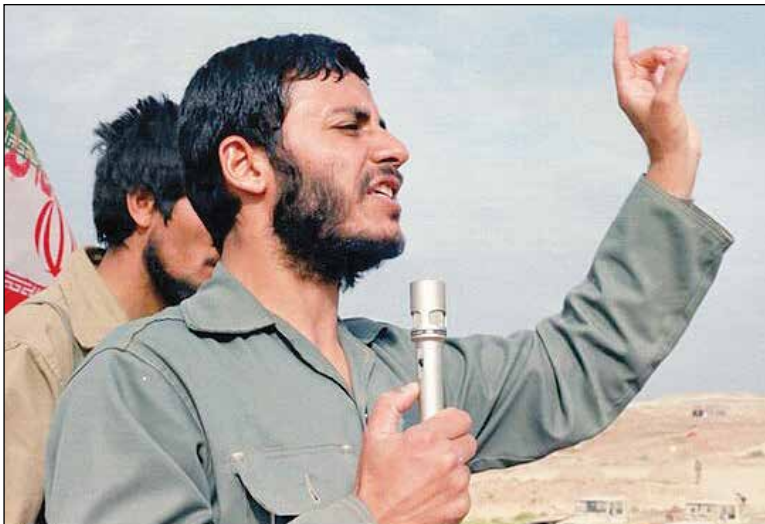
در آستانه ۱۷ اسفندماه که سی‌وهشتمین سالگرد شهادت فرمانده دلیر لشکر ۲۷ محمد رسول‌الله(ص) است، یکی از سخنرانی‌های او را که حدود سه ماه پیش از شهادتش ایراد شده بود، مرور کردیم. «... بسیجی‌ها آن شب طوری جنگیدند که شاید در طول جنگ، این نحوه جنگیدن آنها بی‌سابقه بوده باشد. جنگی که از ساعت ۱۰ شب جمعه بیست‌وهشتم آبان شروع شد و تا ساعت هفت صبح شنبه بیست‌ونهم آبان، به شدت ادامه داشت. بچه‌ها به مدت ۹ ساعت و ۱۵ دقیقه متمادی، یک‌روند و بی‌امان جنگیدند. اغلب گردان‌ها بر اثر شدت درگیری، مهمات‌شان تمام شد. مع‌الوصف برادرها از ادامه جنگ منصرف نمی‌شدند و می‌رفتند مین‌های کار گذاشته شده توسط دشمن را از زمین درمی‌آوردند و آنها را به طرف کماندوهای یعنی پرتاب می‌کردند، تا این مین‌ها منفجر شوند و جلوی پیشروی کماندوهای دشمن به طرف مواضع خودشان را بگیرند. آن شب گردان حبیبین مظاهر در مسیر هجوم خودش، دویال مهم را در پیش رو داشت. یال اولی را به سرعت گرفت و بسیاری از بعضی‌های روی این یال را کشت و تار و مار کرد و در ادامه پیشروی خودش، آمد روی یال دوم. خاطرهم هست در همان لحظات برادرمان امیر چیذری، مسئول گردان حبیب در تماس بی‌سیم خودش به من خبر داد: یال دوم را گرفته‌ایم و الان بچه‌های بسیجی ما، سرازیر شده‌اند به سمت یال سوم کانی مانگا.

حالا مطلب از چه قرار بود؟ ۱۳ نفر از بچه‌های گردان حبیب، داشتند به سمت قله بعدی جلو می‌کشیدند که ناگافل می‌شوند یکی از بالای آن قله‌ها می‌گوید: «الله اکبر، الله اکبر، بچه‌ها بیاید این بالا!» این ۱۳ نفر بسیجی، از شنیدن آن صدا خیلی تعجب می‌کنند و به همدیگر می‌گویند آخر چطور ممکن است کسی از ما حرکت نمی‌کرد. مع‌الوصف هیچ کس جلوتر از ما حرکت نمی‌کرد. مع‌الوصف بین خودشان می‌گویند شاید حواس‌مان جمع نبوده و یکی از خودی‌ها، توانسته خودش را برساند به بالای آن قله. لذا برای رفتن به همان سمت، از سینه ارتفاع بالا می‌کشند، که یک دفعه، از همان بالا، یک قبضه تیربار دوشکا، رگباری از گلوله را به سمت این بچه‌ها سرازیر می‌کند و آنها را می‌زند؛ به طوری که نصف این ۱۳ نفر زخمی می‌شوند و تازه بعد از این قضیه است که بچه‌ها مشکوک می‌شوند و درصدد بر می‌آیند بفهمند واقعا آن بالا چه خبر است؟!

یکی از آرپی‌جی‌زن‌های بسیجی خیلی شجاع و رشید حاضر در آن جمع ۱۳ نفره، به اسم برادر علی هانف؛ که الان جزء زخمی‌های گردان حبیب است، بلافاصله نارنجک می‌کشد و آن را پرتاب می‌کند توی همان سنگر دوشکا و این جوری، آن تیربار را از کار می‌اندازد. بعد این برادر، به همراه مسئول اطلاعات

به بهانه سی‌وهشتمین سالگرد شهادت سردار حاج محمدابراهیم همت

فرمانده هوشیار

معروف‌ترین این موارد که اسناد آن پس از سرنگونی رژیم صدام و دسترسی خبرنگاران رسانه‌های دنیا به آرشیوهای فوق سری سازمان امنیت رژیم بعث افشا شد، مربوط است به لو دادن منطقه عملیاتی فکه جنوبی در اوایل زمستان ۱۳۶۱ که به ناکامی بزرگ ایران در عملیات والفجر مقدماتی در هفدهم بهمن همان سال منجر شد. در حد فاصل تابستان ۱۳۶۰ تا اواخر بهار ۱۳۶۲ مناقبین برای خوش خدمتی به حامیان بعثی‌شان، از شیوه‌های نفوذادان عناصر رده پایین سازمان در یگان‌های رزمی ایران عمدتاً با پوشش سرپاز و طیفه و گاهی با عنوان بسیجی، استفاده می‌کردند. نقش این نیروهای نفوذی به خرابکاری و زدن ضربات کم‌دانه به نیروهای ایرانی مستقر در خط محدود می‌شد؛ نظیر هدایت آتش توپخانه خودی بر سر نیروهای عمل‌کننده (مانند عملیات مسلم بن عقیل) یا جمع‌آوری اطلاعات میدانی و سپس پناهنده شدن به یگان‌های ارتش بعث (قبل از عملیات والفجر مقدماتی) که شهید همت هم به آن اشاره داشته است.

پس از امضای قرارداد صلح سازمان با رژیم صدام از اوایل سال ۱۳۶۲ و با عملیات والفجر ۲، عناصر سازمان رسماً در خطوط مقدم جبهه ارتش بعث حاضر شدند و نقش پیشمرگان افتخاری را برای یگان‌های رزمی صدام ایفا کردند.

شهید همت در زمانی که فرمانده سپاه قدر بود، در جلسه توجیهی مسئولان رده‌های لشکری به فاصله ۴۸ ساعت مانده تا عملیات والفجر مقدماتی، یعنی جمعه ۱۵ بهمن ۱۳۶۱ به نکته مهمی در این زمینه اشاره می‌کند. آنجا که می‌گوید: «خدا شاهد است ما در عملیات مسلم‌بن‌عقیل، کردنی داشتیم که از دستور فرماندهی اطاعت نکرده بود و شبانه از روی ارتقا، پایین آمده بود و تا ساعت ۱۰ صبح، داشت تماس می‌گرفت و ما به می‌گفت: من الان روی ارتقا هستم! و اینجوری داشت به اسلام خیانت می‌کرد.

ما از مرکز پیام تیپ حضرت رسول(ص) با بی‌سیم این گردان تماس می‌گرفتیم و می‌پرسیدیم: گردان، تو الان توی محور خودت مستقر هستی؟ جای آن گردان

عملیات گردان حبیب یعنی برادر اسلام‌لو که او هم زخمی شده و الان تحت درمان قرار دارد، دو تایی بلند می‌شوند و می‌روند به سمت آن موضع دوشکای منهدم شده. ضمن واری جسد دوشکاچی، می‌بینند چهره او بیشتر به ایرانی‌ها شباهت دارد تا به عراقی‌ها. جیب بلوز فرم او را که می‌گردند، از داخل آن، کارت عضویت سازمان منافقین را پیدا می‌کنند. منتها این دو برادر ما، مرتکب اشتباه بزرگی می‌شوند و آن کارت را همراهشان به عقب نمی‌آورند. آن کارت را با عصبانیت می‌زنند توی صورت جسد آن منافق معدوم و یکی دو تا بدو بیراه هم نثار منافقین می‌کنند.

بعد ایسن بچه‌ها، بعضی‌ها را می‌بینند که دارند از سینه‌کش آن قله بالا می‌آیند. اینها دیگر مهماتی نداشتند و می‌بینند نزدیک است که توسط دشمن به اسارت گرفته شوند. توی آن گیر و دار، متوجه شدند یک‌دانه نارنجک برای‌شان باقی مانده. یکی از بچه‌ها ضامن همان نارنجک را می‌کشد و آن را به سمت بعضی‌ها پرتاب می‌کند و با استفاده از همین مجال اندک زمین‌گیر شدن دشمن، سریع از آنجا عقب‌نشینی می‌کنند...»

روند مشارکت مستقیم اعضای گروه تروریستی منافقین در جنگ تحمیلی، از اردیبهشت ۱۳۶۰، مذاکرات فشرده سه نفر از اعضای مرکزیت این فرقه به نام‌های ابراهیم ذاکری، پرویز یعقوبی و مهدی ابریشم‌چی با افسران اطلاعاتی سپاه یکم ارتش بعث و مقامات عالی‌رتبه سازمان امنیت عراق، برای فعال‌سازی پایگاه‌های نظامی منافقین در کردستان عراق و راه‌اندازی ایستگاه فرستنده رادیویی با نام «صدای مجاهد» آغاز شد.

پس از شورش مسلحانه سازمان و فرار بنی‌صدر و رجوعی به پاریس در نهم مردادماه ۱۳۶۰، مجموعه‌ای از اطلاعات نظامی فوق‌العاده حساس نیروهای مسلح ایران در جبهه‌ها از سوی بنی‌صدر با واسطه‌گری عناصر مرکزیت فرقه تروریستی مجاهدین خلق به مأموران اطلاعاتی مستقر در سفارت عراق در کشور بلغارستان تحویل داده شد.

خاطره

اسمش را بگذار محمدابراهیم

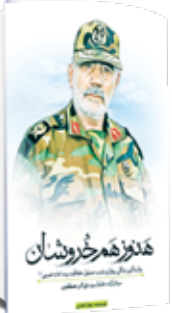
ابراهیم را سه ماهه آبستن بودم. حالم خوب بود؛ یعنی از کاظمین تا کربلا سر حال بودم، به کربلا که رسیدم حالم بد شد. شب شد، گفتند: بیریشم دکتر. بردند، بعد آمدیم. گفتیم: الان می‌روم پیش دکتر واقعی. رفتم حرم، سر گذاشتم روی شبکه‌های ضریح گفتیم: یا امام حسین(ع) من از خودم نمی‌ترسم که بروم. به حرف هیچ‌کس هم گوش نمی‌دهم. فقط می‌ترسم من قاتل این بچه بشوم. نگذار همچنین بلایی سرم بیاید. گریه می‌کردم، زیارت می‌کردم، حرف می‌زدم. برگشتم خانه و شام را خوردم و خوابیدم. خواب دیدم نشسته‌ام پای ضریح دارم به این خانم‌های قدبلندی نگاه می‌کنم که روینده عربی دارند. به خودم می‌گفتم چه باحیا هستند اینها که یکی از آنها آمد پیش من و گفت خانم! گفتیم: بله. دست کرد از زیر چادرش یک بچه قشنگ درآورد داد به من. چادرم را می‌کشید روی صورتش می‌گفت: بچه‌ات که از دست رفت؛ ولی برای اینکه دست خالی برنگردی این را بگیر یا خودت ببر. به کسی هم نشانش نده. فقط یادت باشه اسمش را بگذار محمدابراهیم. او از ماست و پیش ما هم برمی‌گرده. صبح که بیدار شدم رفتم خوابم را برای مادر شوهرم تعریف کردم. گفت: باز یک پسر گبیرت می‌آید. ذوق کردم. گفت: اما نمی‌خواهد به هر کسی بگویی. نگفتم. وقتی به دنیا آمد اسمش را گذاشتیم محمدابراهیم.

راوی: بانو نصرت همت، مادر شهید همت

تازه‌ها

سیدعلی اکبر نیشابوری

سیدعلی اکبر مصطفوی وقتی در حوالی سومار به اسارت نیروهای بعثی در آمد، اگر می‌فهمیدند او از نیروهای گارد حفاظت از فرح پهلوی بوده و در همان حال به انقلابیون پیوسته است؛ به طوری که مسئولیت گروه حفاظت از جان امام خمینی(ره) را به او سپرده‌اند، بی شک جان سالم به در نمی‌برد. او خودش را سیدعلی اکبر نیشابوری معرفی کرد تا همشهری‌هایش او را بشناسند و خیر زنده بودنش را به خانواده برسانند. سید، در کنار مرحوم ابوترابی، هدایت اسرا را بر عهده داشت و به همین دلیل، حدود ۱۰ سال در اردوگاه با شرایط سختی باقی ماند. کتاب «هنوز هم خروشان» درباره او منتشر شده است.

روی ارتفاع «مسلمان کشته» سومار بود. بعد که مسئول محور برای بازدید به سمت آن ارتفاع می‌رفت، دید این بی‌سیم‌چی از کنار ساحل رودخانه چمدان، دارد به ما می‌گوید: من روی ارتفاع سلمان کشته هستم. می‌بینید که ما در طول این سه سال جنگ، این عذاب‌ها را کشیده‌ایم و انواع و اقسام حمله‌ها را دیده‌ایم، لذا از شما خواهش می‌کنم توجیه دقیق بی‌سیم‌چی‌های گردان را جلدی بگیرید.

در جبهه غرب، در یکی از یگان‌های ارتش، بی‌سیم‌چی‌ای حضور داشت که در واقع یک منافق نفوذی بود. بعد همین نفوذی شده بود بی‌سیم‌چی دیده‌بان یگان سلاح سنگین و در عملیات مسلم، گرای غلط را به مسئولان آن توپخانه داد. نتیجه‌اش این شد که کلی از نیروهای تیپ ۳۱ عاشورا، توسط اجرای آتش غلط توپخانه و کاتیوشای خودی، شهید شدند. اگر خودتان این بی‌سیم‌چی‌ها را حتی از حیث حفاظتی چک نکنید، اگر ششخصا بررسی نکنید تا مبادا یک عنصر نفوذی توی اینها باشد، خدا شاهد است چوب این احمال را می‌خوریم. کافی است یک عنصر نفوذی توی این بی‌سیم‌چی‌ها باشد؛ با دادن گرای غلط، چنان آتش پر حجم توپخانه خودمان را هدایت می‌کند روی سر نیروهای خودی که اول از همه داد و بیداد خود شما به آسمان بلند می‌شود که؛ بابا آخر این دیگر چه جور اجرای آتشی است؟! بعد تا باییم و دستور قطع آتش بدهیم، می‌بینید توی خط صد نفر، دوست نفر شهید و زخمی شده‌اند و اصلاً سازمان آن واحدها از هم پاشیده شده است.

یک شش قرار بود یک گردان از تیپ ۲۷ و یک گردان از تیپ ۳۱ از ساحل رودخانه چمدان حرکت کند و بروند برای گرفتن ارتفاع سلمان کشته. تا وقتی این دو تا گردان حرکت نکرده بودند، هیچ آتشی روی بچه‌ها اجرا نمی‌شد. درست در ساعت ۱۰ شب که گردان‌ها حرکت کردند، ده تا گلوله کاتیوشا روی سر این نیروها ریخته شد. من و برادر مهدی باکری مات و متحیر از خودمان می‌پرسیدیم خدایا آخر این گلوله‌ها را کی فرستاده؟ بعد که دقت کردیم، دیدیم گلوله‌ها دارند از سمت خودی اجرا می‌شوند. تا آمدیم دستور قطع آتش بدهیم، کار از کار گذشته بود و تک ما در اینجا، برای دشمن شروع نشده، کشف شده بود. تازه آن موقع بود که متوجه شدیم هفت هشت نفر از دیده‌بان‌ها و بی‌سیم‌چی‌های‌شان نفوذی بوده‌اند که اینها را دستگیر کردند و به دادگاه انقلاب تحویل دادند. در واحدهای ما، عنصر نفوذی هست، کما اینکه دیدید توی اطلاعات عملیات لشکر ۲۷ چنین موردی اخیراً دیده شد...»

فرد مورد اشاره شهید همت، «مهدی سرواھری» از افراد نفوذی منافقین بود که پیش از عملیات والفجر مقدماتی در محور طلوسیه به دشمن پناهنده شد و اطلاعات زیادی را به دشمن لو داد!

واقعیت، چیزی است که شهید همت در جای دیگری از سخنانش می‌گوید: «خوب دقت کنید؛ جنگ بعضاً صحنه‌هایی دارد که شاید نشود آنها را توی کتاب‌ها نوشت...»

خدمت به مردم رسالت سپاه

زهره مغازهای خبرنگار

سردار ضیاءالدین حزنی، معاون هماهنگ کننده قرارگاه مرکزی جهادسازندگی و محرومیت زدایی سپاه در گفت‌وگوی اختصاصی با صبح صادق از مأموریت‌های این قرارگاه و کیف محرومیت زدایی سپاه گفت. در ادامه موجزی از این گفت‌وگوی مفصل را می‌خوانید.

سردار دربارۀ تاریخچه تشکیل و مأموریت محرومیت زدایی در قرارگاه مرکزی جهاد سازندگی و محرومیت زدایی سپاه توضیح بفرمایید.

مأموریت اصلی سپاه برقراری امنیت پایدار و صیانت از انقلاب و دفاع از نظام مقدس جمهوری اسلامی و دستاوردهای انقلاب است. پس از جنگ، سپاه قرارگاه سازندگی را از ظرفیت‌های مهندسی خود که در جنگ شکل گرفته بود، تشکیل داد. این قرارگاه دست راست دولت در آبادانی کشور بود. سپاه به این نتیجه رسید که افزون بر ساختن خود پروژه‌ها، مانند سد و پل و بزرگراه به مردم اطراف پروژه‌ها هم نیم نگاهی داشته باشد؛ برای نمونه اگر آنجا مشکل زیرساختی در جاده، پل، مسجد، مدرسه و... دارند، به آنها هم رسیدگی کند. سال ۱۳۸۰ به این نتیجه رسیدیم که افزون بر قرارگاه‌های تخصصی در حوزه‌های سدسازی، راهسازی، تونل‌سازی و... قرارگاه دیگری هم برای محرومیت زدایی نیاز است؛ بنابراین، قرارگاه محرومیت زدایی «کوثر» شکل گرفت. بحث محرومیت زدایی از مناطق محروم اطراف پروژه‌ها را در این قرارگاه پی گرفتیم. با پشتیبانی مالی قرارگاه خاتم‌الانبیاء، این قرارگاه قوام یافت و بعدها بنا بر این شد که دیگر نیروهای سپاه هم در این قرارگاه همکاری کنند؛ برای نمونه نیروی زمینی سپاه یگان‌های مهندسی فراوانی در سطح کشور دارد که از اینها هم استفاده شد، همچنین نیروی دریایی سپاه در جنوب و مناطق مأموریتی خود یگان‌های مهندسی با تجهیزات خوبی دارد که از این ظرفیت‌ها برای

محرومیت زدایی استفاده شد. همچنین هوافضا، نیروی قدس و بیمارستان‌های سپاه که از همه این ظرفیت‌ها برای محرومیت زدایی می‌توان استفاده کرد. بر اساس این، سپاه قرارگاهی با عنوان قرارگاه مرکزی جهاد سازندگی و محرومیت زدایی سپاه تشکیل داد که کار آن هماهنگ‌سازی و پشتیبانی از همه واحدهایی است که محرومیت زدایی در سپاه انجام می‌دهند. آمایش سرزمینی واحدهای محرومیت زدایی و تعیین مأموریت برای این مجموعه‌ها از دیگر کارهای قرارگاه است.

از ظرفیت‌ها با شما همکاری می‌شود؟ کدام دولت بیشتر همکاری کرد؟

شکر خدا دولت‌ها همکاری کردند و برای این قرارگاه یک ردیف بودجه مستقل محرومیت زدایی باز شد و یک قدم دولت و چند قدم ما برداشتیم و پیش رفتیم. البته آمار فعالیت‌های ما به روز است و مناطق محروم، صعب‌العبور و مناطق مأموریتی سپاه در اولویت فعالیت‌ها قرار دارند.

قرارگاه چه فعالیت‌هایی انجام می‌دهد؟

مجموعه کارها در چهار عرصه است: اول کارهای عمرانی در اولویت ماست؛ چراکه اولویت و خواست مردم هم ابتدا کارهای عمرانی و زیرساختی است؛ از جمله راه، آب، مسجد، خانه عالم، خانه بهداشت، غسلخانه، کتابخانه و در کل هر فعالیت عمرانی که مردم اعلام نیاز می‌کنند. دوم پروژه‌های فرهنگی

و مذهبی است، برای نمونه مردم فضایی در منطقه داشتند که می‌خواستند آن را دارالقرآن کنند و ما برای‌شان تجهیز کردیم. کارهای غیر عمرانی که نیاز مردم است و مردم دنبالش هستند، مانند جهیزیه و رزمایش‌های موسسات و کمک‌های مؤمنانه و سبدهای معیشتی و ورزشی و فرهنگی برای روستاها، سبدهای آموزشی برای مدارس و نوشت‌افزار و... عرصه دوم است. عرصه سوم امنیت غذایی و در بحث فعالیت‌های حمایتی از باغداران، دامداران، چوپانان و فعالیت‌های کشاورزی، مانند دامپزشکی و تولید مواد غذایی و این قبیل امور است. عرصه چهارم اشتغال‌زایی است، مانند ایجاد کارگاه‌ها، دامداری و تولیدی. در کل این فعالیت‌ها در چهار عرصه عمرانی، غیر عمرانی، امنیت غذایی و اشتغال‌زایی تنظیم و اجرا می‌شود.

برای تأمین نیازهای خود در بحث جهیزیه و سبدهای مختلفی که اشاره کردید، از چه ظرفیت‌هایی استفاده می‌کنید؟

حجم و تعداد جهیزیه و سبدهای مختلف خیلی بالاست و ما برای تأمین اقلام نیاز است که یک مرکزیت داشته باشیم؛ بنابراین، در بحث جهیزیه به صورت مستقیم از کارخانه‌های داخلی اقلام تأمین می‌شود، در بحث تأمین جهیزیه و اقلام مورد نیاز در انواع سبدها استفاده از ظرفیت‌های داخلی سبب رونق تولید و اشتغال شده است. الان بعضی

کارخانه‌ها سه شیفت برای تأمین اقلام مورد نیاز ما فعال شده‌اند. ما هم رونق و جهش تولید را داشتیم و هم اشتغال‌زایی که کمک‌شایانی در بحث جمعیت خواهد بود و هم زوج جوان به خانه بخت می‌روند و هم کارخانه‌ها فعال می‌شوند و کارگرها فعالیت می‌کنند.

لطفاً توضیحات بیشتری در زمینه همکاری دولت‌ها بدهید.

در بحث همکاری دولت‌ها در این چند سال و چند دولتی که ما تجربه کردیم، خیلی تفاوتی وجود نداشته است و همه همکاری داشتند؛ اما مشکل اصلی در کم بودن اختیارات فرمانداران و استانداران است و تمرکز اختیارات در مرکزیت که اگر این اختیارات میان فرمانداران و مدیران کف ورده نهایی تقسیم شود، کمک‌شایانی برای بهتر انجام شدن مأموریت‌های ما خواهد بود. بیشتر فرمانداران مادر همه دولت‌ها مردمی و مردم دوست هستند و اگر اختیارات بیشتری داشته باشند، خیلی بیشتر می‌توانند به مردم خدمت کرده و رضایت مردم را جلب کنند. مشکلاتی هم داشته‌ایم. در کل منظورم این است که در قوانین این موضوع لحاظ شود که اگر مسئولی را در جایی می‌گذاریم، باید به او اختیارات کامل بدهیم؛ اما از آن طرف از او کار بخواهیم و خیلی سر سخت هم کار بخواهیم.

نکته نهایی شما را می‌شنویم.

من فقط در انتهای می‌گویم که خدمت به مردم وظیفه ماست و این نعمتی است که خدا به ما داده است، ما بهترین مردم دنیا را داریم و خدمت به این مردم موجب افتخار است؛ مردمی که عزیزان خود را به دفاع مقدس و دفاع از حرم می‌فرستند و همیشه در صحنه حضور دارند. با خدمت باید رضایت مردم را جلب کنیم و این وظیفه همه ماست و به اعتقاد بنده اگر در این مأموریت هم از کار زیاد بپیریم، رواست. حضرت آقا فرمودند که از سپاه راضی هستم و یکی از حامیان اصلی محرومیت زدایی سپاه شخص ایشان است و ایشان فرمودند که سپاه می‌تواند صد برابر این هم کار کند. حاج قاسم سلیمانی یکی از مهم‌ترین حامیان و همراهان ما بود. او خود در راه انجام امر ولایت شب و روز و خواب و خوراک نداشت و در همین مسیر هم شهید شد. با وجود این همه مشغولیت حاج قاسم همواره پیگیر محرومیت زدایی و کمک در این امر به ما بود. باید به مردم عزیزمان خدمت کنیم.

رئیس سازمان ورزش بسیج در گفت‌وگو با صبح صادق خبر داد

راه اندازی ۲۰۰ پایگاه استعدادیابی

سعید قاسمی خبرنگار

سازمان تربیت بدنی بسیج را می‌توان از نهادهای تأثیرگذار در ورزش امروز ایران دانست که در سال‌های گذشته در ورزش کارهای بزرگی انجام داده است؛ از ساخت سالن‌های ورزشی تا راه اندازی پایگاه‌های استعدادیابی و ورزشی فعالیت‌های گسترده در زمینه همگانی و قهرمانی. سرهنگ ابوالفضل قلی‌پور، رئیس سازمان ورزش بسیج در گفت‌وگو با خبرنگار هفته‌نامه «صبح صادق» گفت: «به دنبال تلاش برای تحقق موانیت رهبر معظم انقلاب در حوزه ورزش، به‌ویژه ورزش همگانی هستیم.» رهبر حکیم انقلاب اسلامی جوانان کشور را به سه مسئله مهم رهنمود کرده‌اند؛ تحصیل، تهذیب و ورزش. هدف ما در تربیت بدنی نیروی مقاومت خدمت‌رسانی بیشتر به مردم و بسیجیان در امر ورزش است.

وی با بیان اینکه با بهره‌گیری بیشتر از تجربیات گذشته و ادامه مسیر به دنبال ارتقای ورزش بسیج در سطح کشور هستیم، با تأکید بر نگاه تخصصی در ورزش بسیج گفت: «برای دستیابی به این موضوع به همکاری همه پیشکسوتان و صاحب‌نظران نیاز داریم؛ به همین منظور تشکیل هیئت‌های راهبردی و اندیشه‌ورز، حفظ آمادگی گردان‌ها، سرکشی مرتب به تربیت بدنی نواحی و حفظ و جذب استعدادهای ورزش کشور برای حضور قدرتمند در عرصه ورزش حرفه‌ای و قهرمانی در دستور کارمان قرار دارد. ضمن اینکه در این راه از توجه به ورزش همگانی غفلت نخواهیم کرد.»

رئیس سازمان ورزش بسیج تأکید کرد: «برای فرهنگ‌سازی در ورزش و توسعه ورزش همگانی و نشاط در جامعه ورزش پایگاه‌های بسیج در

مساجد را تقویت می‌کنیم. بدون تردید دستیابی به چنین هدفی می‌تواند نقش بسزایی در توسعه ورزش همگانی داشته باشد. نشاط اجتماعی و تقویت ورزش همگانی فرصتی است برای ما تا با پرورش جوانان متعهد و متخصص در امر ورزش آینده انقلاب اسلامی را بهتر بسازیم و نقش خود را در تحقق جامعه پویا، سالم و پرنشاط به خوبی ایفا کنیم.»

وی با اشاره به خدمات بسیج به مردم خاطر نشان کرد: «یک نمونه روشن دیگر، سازماندهی گروه‌های جهادی و سلامت در حاشیه شهرها و مناطق کم‌بضاعت که از نظر معیشتی و آسیب‌های اجتماعی دچار مشکل هستند، صورت گرفت. پس از شناسایی، افرادی که ناهنجاری‌های اسکلتی دارند با مشاوره‌های ورزشی به دنبال مرتفع کردن درمان و اصلاح حرکتی و اینکه مشکل‌شان حادث نشود به پزشک معرفی شده‌اند.»

یکی از مهم‌ترین برنامه‌های بسیج، راه اندازی پایگاه‌های استعدادیابی و پشتوانه‌سازی برای ورزش کشور است، برنامه‌ریزی کرده‌ایم که پایگاه‌های استعدادیابی را به خانه‌های تخصصی ورزش تبدیل کنیم تا فعالیت‌های آن گسترده‌تر شود. طبق تفاهم‌نامه‌ای که با وزارت و تربیت بدنی آموزش و پرورش بسته شد، قرار است با همکاری مربیان ورزش در مدارس و با انجام غربالگری از زده سنی ۸ تا ۱۲ سال استعدادیابی صورت گیرد و حاصل این همکاری معرفی به پایگاه‌های استعدادیابی باشد. در نهایت خروجی پایگاه‌های استعدادیابی را در باشگاه مقاومت که نماد حضور بسیج در ورزش

حرفه‌ای و لیگ‌های کشوری است، می‌بینیم. قلی‌پور در ادامه گفت: «در سال ۱۴۰۰ با تحقیقات راهبردی که در زمینه ورزش انجام شد و با تغییر رویکرد در عرصه استعدادیابی توانستیم تعداد پایگاه‌ها را از ۲۹۲ به ۷۰۰ پایگاه ارتقا دهیم.»

رئیس سازمان ورزش بسیج کشور درباره اهمیت بخش ورزش بانوان، تصریح کرد: «۵۰ درصد جمعیت کشور را بانوان تشکیل می‌دهند. در بسیج کشور، نیمی از خواهران بسیجی در عرصه ورزش فعال هستند که این نشان از اهمیت و اثرگذاری ورزش بر سلامت افراد و جامعه است. هر برنامه‌ای که برای آقایان داریم، قطعاً در کنار هم برای خواهران هم داریم.»

وی توسعه زیرساخت‌ها را از الزامات مهم ورزش و افزایش رفاه عمومی می‌داند. اتخاذ تصمیمات سازنده فرماندهان محترم و توجه ویژه‌ای به ورزش و امر زیرساخت‌ها در ورزش دارند و حمایت‌های بسیار خوبی داشتند، باید تشکر کنم. برای گسترش ورزش همگانی و عملی کردن توصیه‌های رهبر معظم انقلاب حدود ۲۵۰۰ سالن بسیج برای توسعه ورزش همگانی در اختیار عموم مردم قرار گرفته است.

رئیس سازمان تربیت بدنی بسیج کشور تصریح کرد: «با طرح‌های ورزشی در دست اقدام این سازمان و بهره‌برداری از آنها کمک قابل توجهی به توسعه و تکمیل زیرساخت‌های ورزشی کشور خواهد شد و در آینده می‌تواند به توسعه فرهنگ ورزش‌های ملی و پهلوانی در همه رده‌های سنی در کشور کمک کند.»

جناب آقای مهجد غلامرضا معاون محترم تربیت و آموزش عقیدتی سیاسی سپاه
با تأسف و تأثر فراوان درگذشت پدر گرامی‌تان را به جناب عالی و خانواده محترم تسلیت عرض کرده و از درگاه حضرت حق برای آن عزیز سفر کرده غفران الهی و برای همه بازماندگان صبر و اجر مسئلت می‌کنیم.
معاونت سیاسی و هفته‌نامه صبح صادق

سرهنگ قلی‌پور با اشاره به اهمیت بحث آموزش، گفت: «یکی از ضروریات و نیازهای توسعه تربیت نیروهای انسانی متخصص و وجود زیرساخت ورزشی است و به همین دلیل در هر سازمانی توجه به امر آموزش برای توسعه ضروری است.» وی در پاسخ به این پرسش که به منظور کم کردن هزینه‌های مردم برای آمدن به سمت ورزش چه برنامه‌هایی دارید، خاطر نشان کرد: «در صورتی که همه نهادها، مسئولان جوانان، مانند بسیج، بهزیستی، ستاد مبارزه با مواد مخدر، سپاه، وزارت ورزش و... دست به دست هم بدهند و امکاناتی در تمامی رشته‌های ورزشی با قیمت ارزان ارائه دهند، مردم بیشتری می‌توانند به سمت ورزش گرایش پیدا کنند. اگر این جامعیت را در فراهم کردن امکانات رشته‌های مختلف ورزشی مورد نیاز قشرهای مختلف مورد توجه قرار دهیم و این همدلی به وجود بیاید، می‌توانیم ورزش همگانی را گسترش دهیم. امیدوارم با حمایت‌هایی که هیئت رئیسه سازمان بسیج مستضعفین انجام می‌دهد، بتوانیم تکالیف‌مان را به خوبی انجام دهیم. معتقدم بستر خیلی خوبی در بسیج برای ورزش آماده شده و هنر و مدیریت ماست که از توانمندی‌های خیل عظیم بسیجیان استفاده کرده و برنامه‌های‌مان را عملی کنیم.»

روی خط

اقساط اسفند ماه از فیش کارکنان کسر نشود

۰۹۱۲۰۰۰۸۹۲۹ / مسیبان وضع موجود کشور تا کی همچنان بر کرسی‌های نظام در بخش‌های مختلف تکیه خواهند زد؟! امروز مردم منتظر پاس‌خگو کردن همه کسانی هستند که در دولت قبل هشت سال فشارهای مختلف را بر مردم و کشور تحمیل کردند.

۰۹۱۴۰۰۰۸۹۶۱ / ما پاسداران تا از آمریکای کثیف و ترامپ قمارباز قاتل انتقام نگیریم، آتش خشم‌مان فروکش نمی‌کند.

۰۹۹۲۰۰۰۵۸۷۷ / لطفاً سنوات تحصیلی افسران دانش‌آموخته لحاظ شود.

۰۹۱۴۰۰۰۷۹۳۹ / مسئولان محترم لطفاً طرح تبدیل وضعیت فرزندان ایتارگر را برای نیروهای خرید خدمت سپاه هم اجرا کنید.

۰۹۱۲۰۰۰۸۹۴۹ / بیش از ۲۰ سال است که بخاری‌های گازی با کمترین مصرف و بالاترین بازدهی و بدون آلودگی در کشورهایی، مانند ژاپن استفاده می‌شود که مزیت‌های فوق‌العاده‌ای دارد. وزارتخانه‌های صنایع و نفت و... با همکاری در تولید این نوع بخاری‌ها می‌توانند کاهش چشمگیر مصرف گاز و آلودگی هوا را به ارمغان بیاورند. («موسوند»)

۰۹۱۴۰۰۰۸۹۶۱ / مستدعی است در صورت صلاحدید در هفته پاسدار علاوه بر عضویت‌های مختلفی که تجلیل به عمل می‌آید، از خانواده‌های شهدای مدافعان حرم و بازنشسته‌های شایسته‌ای که معنویت‌های دوران دفاع مقدس را حفظ کرده‌اند، نیز تجلیل شود.

۰۹۱۸۰۰۰۰۴۲۹ / خواهش می‌کنیم به مسئولان سپاه برسائید که در اسفند ماه اقساط را از فیش کم نکنند.

۰۹۱۱۰۰۰۰۴۹۴۴ / چرا مدت کسر خدمت بسیجی مندرج در کارت پایان خدمت پاسداران جزء سنوات مثبت مدت‌ش به حساب نمی‌آید؟ «یزدانی گلودری» از نکا

۰۹۱۵۰۰۰۰۲۱۵۰ / عید بزرگ نیمه شعبان را به همه پاسداران انقلاب اسلامی که امروز در صف اول ایجاد کنندگان زمینه ظهور منجی عالم بشریت هستند تبریک می‌گوییم.

۰۹۱۱۰۰۰۰۷۹۱۴ / تحقّق شعارهای سال که رهبر معظم انقلاب تعیین می‌کنند متأسفانه در دولت گذشته با جدیت دنبال نشد، از مسئولان دولت انقلابی تقاضا داریم در سال پیش رو با همت و جدیت برای تحقّق ایران قوی و اقتصاد متکی بر قدرت داخلی حرکت کند.

صداق

هفته نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی صاحب امتیاز

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیرمسئول: عبدالله جوانی

سرمدیر: علی حیدری

شورای سیاست گذاری:

علی قاسمی، سیامک باقری، سعداللزاعی، فرهاد مهدوی، مهدی سعیدی، فتح الله پریشان، محمدرضا مهدیار اسماعیلی، حسین عبداللہی فر

دبیر تحریریه: سید فخرالدین موسوی مدیر فنی: محمد صالح نادری

نگارش و ویرایش: محبوه حاجی آقایی صفحه‌آرا: علی اکبر هدایتی

عکاس: حامد گوردازی ناظر چاپ: سعید قاسمی

چاپ: مرکز چاپ سپاه: ۰۲۱)۳۸۵۲۲۴۴۶ تلفن: ۰۲۱)۷۷۴۶۰۱۰۰ و ۰۲۱)۷۷۴۶۰۱۰۰

ssweekly.ir @ssweekly info@ssweekly.ir

نمبر: ۷۷۴۸۸۴۶ شماره سامانه پیامک: ۳۰۰۹۹۰۰۳۳

شماره ۱۴۰۰ | دوشنبه ۱۶ اسفند ۱۴۰۰

کتیبه سبز

بیا آقا

خدا را شکر میکنم شهر ما از تو نشان پیداست کمی از پشت بام خانه ما، جیکران پیداست اگر هر جای دنیایم دلم در یک خیابان است همیشه نیمه شعبان دلم در چار مردان است خیابانی که دل سرمست یوسف می شود در آن و با اصرار هی شربت تعارف می شود در آن به پای دل به شوق دیدن دلدار خواهم رفت پیاده از حرم با گریه تا گلزار خواهم رفت حرم... گلزار، احساس صفا تا مروه را دارد و بالای سرم یک کعبه زیبا خدا دارد من بیچاره دنبال تو هستم، چاره من چیست؟ تو هستی در میان ما ولی توفیق دیدن نیست و می دانم مرا که دل به تو بستم تو می بینی اگر چه اهل پایین شهر قم هستم تو می بینی و می دانم که حتما سر به ما هم می زنی آقا تو حتی سر به جشن بچه‌ها هم می زنی آقا چه می شد باز کودک می شدم با شور دلتنگی دوباره کوچه را تزئین کنم با کاغذ رنگی و می خواند تو را حتی نگاه بچه‌ها آقا برای کودکان چشم بر راهت بیا آقا حمیدرضا برقی

مصباح الهدی

آمد به طرب مأذنه و مسجد و منبر فطرس به لبش زمزمه سوره کوثر آفاق پر از عطر شمیم گل زهر است آمد به جهان گل پسر حضرت حیدر همراه حسن (ع) تاج سر عالم و آدم در بین جوانان بهشتی شده سرور خورشید در آغوش پیمبر شده آرام بر فرق و گلویش بزند بوسه سراسر مولود، حسین است که جان‌ها به فدایش مهرش به دل شیعه عجزین کرده خدایش

ای از تو جهان در طلب عشق روانه از نسل تو آیات خدا کرده جوانه تا که برسد دست به دامان ضریحیت (دیوانه رود در طلبت خانه به خانه) هر جاسخن از صحن وضریح و حرمت شد گیرد دل سرگشته بیچاره، بهانه گویند که از داغ تو تا روز قیامت آتش کشد از سینه ی احرار زبانه ای کاش بمانم به ابد عبد و گدایش مهرش به دل شیعه عجزین کرده خدایش

وقتی نشدی در ره او شیعه ی قابل! «کنا معک» آن قدر که گفתי تو، چه حاصل؟ هر ارض مگر در همه جا کرب و بلا نیست؟ دردا که ارادت به زبان است و نه از دل! رهپوی زهش همچو سلیمانی عاشق، تاهست، تو خاموش بمان ای دل غافل شعبان شده یارب به مصاییح هدایت حق را بنما تا بپرد فتنه و باطل! پیچیده ز گودال در افلاک صدایش مهرش به دل شیعه عجزین کرده خدایش

معصومه حکمتی

صبحانه

پیام بهار

هر مر حله جدید از زندگی، قابلیت‌های جدیدی می‌خواهد، پس استعداد تازه‌ای را شکوفا می‌کند. بهار که از راه می‌رسد، دیگر آن درخت خشک و بی‌بار و بر را نیاز ندارد، پس درخت شکوفه می‌زند، رود جریان می‌گیرد و پرندگان نغمه سر می‌دهند. در شروع هر مرحله از زندگی باید تغییر را از درون آغاز کرد، باید خودسازی را شروع کرد و اوج گرفت. ساختن خود، ساختن زندگی است، پیام بهار شاید همین باشد.

داستان

بوی بهار

کن بیا بالا قسمت خودتو تموم کن، زودباش ظهر شد... تلفن خانه چند باری زنگ می‌خورد، اما هیچ یک از دخترها حوصله جواب دادن ندارند. بهار نقشه می‌خواند و گلی در سکوت خفت می‌زند. در ذهن‌شان اندوه و خشم شعله می‌کشد. اندوه کشت و کار بی نتیجه بابا و خشم از شرایطی که روز به روز بدتر می‌شود. بهار از پشت دار قالی بلند می‌شود و آهی از سر درد می‌کشد. عضلات خشکش را ورزش می‌دهد، سری به غذای ظهر می‌زند و با یک سینی چای برمی‌گردد. بعد طوری که اندوه چهره‌اش معلوم نباشد، می‌گوید: «تازه خوب شد، اگه خانواده اکبر واقعا منو بخوان الان معلوم می‌شه...» هنوز حرف بهار تمام نشده که صدای باز شدن در و «گل‌بهار» گفتن بابا می‌آید. همیشه دخترها رو اینطور صدا می‌زند.

گل‌بهار بابا! بدوید ببینم، برید کمک مادرتون کنید. مادر با چهره‌ای خندان وارد می‌شود. انگار نه انگار که دیشب با خواستگار دخترشان به توافق نرسیدند و حسابی دمی بودند. خسته و کوفته روی زمین می‌نشیند. دو تا بلوز خوش‌رنگ از توی نایلونی بیرون می‌کشد و به طرف دخترها می‌گیرد.

تلفنو چرا جواب نمی‌دید؟ لابد گوش‌شیمت دست امیره رفته خونه یونس عمو درس بخونه... بهار چایی جلوی بابا می‌گذارد و لیوانی آب به دست مادر می‌دهد. مشتاق است که دلیل این همه

نقیسه محمدی دبیر گروه جوان

بهار روی دار قالی می‌نشیند و شروع می‌کند به نقشه خواندن: «دو تا لاک‌ی جای خودش، سه تاسبیز، ۴ تا نخودی جای دارچینی، آبی کنار می‌شینه...»

گلی کناری ایستاده و با کرک‌هایی که روی زمین ریخته، بازی می‌کند. از صدای پر نشاط بهار لجش می‌گیرد و با لحنی معترض می‌گوید: «الآن تو خوشحالی؟ اصلاً برات مهم نیست چه خبره؟» معلومه که ناراحت! اما چیکار کنم؟ غصه به غصه‌هاشون اضافه کنم؟ اسمال چقدر گندم و ذرت رو به قیمت خریدن؟ بابا به گوشه‌ی نتونست برای امیر بخره که به درساش برسه، حالا من پیام بگم جهاز بده برم سر زندگیم؟ کی گفته وظیفه‌شه؟

گلی با اکراه و زیر لب می‌گوید: «آخه تو و اکبر خیلی وقته همدیگه رو می‌خواین، پسر خوبیه، اگه بره و بشیمونش کنن چی؟» بهار، بغضش را می‌خورد و نخ سفیدی از میان انبوه نخ‌ها بیرون می‌کشد.

بابا حرف بدی نزد، گفت به سال صبر کنید بتونم مختصر جهازی جور کنم، توقع زیاد نداشته باشید! نمی‌دونم چرا بهشون برخورد... این حرفا رو ول

صادقانه

واسطه بین خدا و خلق

امام حسن عسکری (ع): خداوند متعال، خلق را بیپوده نیافریده است؛ بلکه آنان را به قدرتش آفریده و برای آنها گوش و چشم و دل و عقل قرار داده، آن گاه پیامبران را که مژده دهنده و ترساننده هستند، به سوی‌شان برانگیخت تا به طاعتش دستور دهند و از نافرمانی‌اش جلوگیری فرمایند و آنچه از امر خداوند و دین‌شان نمی‌دانند، به آنها بفهمانند و بر آنان کتاب فرستاد و به سوی‌شان فرستگان برانگیخت تا آنها میان خدا و پیامبران به واسطه تفصّلی که بر ایشان روا داشته، واسطه باشند. بحارالانوار ج ۵، ص ۲۲۸

قبیله عشق

اخلاص

دفعه اولی که حسین به سوره یه رفت خیلی به ما سخت گذشت، نه تنها روزشماری می‌کردیم برای بازگشتش؛ بلکه ثانیه‌ها را هم می‌شمریم تا برگرده. یک روز تماس گرفت و گفت سه‌شنبه شب برمی‌گرده، بی‌نهایت خوشحال شدیم. از ساعت ده شب در فرودگاه امام خمینی با یک سید گل بزرگ منتظر برگشت او بودیم که تقریباً برای ساعت سه هواپیمایش روی زمین نشست. تمام مدت پشت شیشه‌های سالن پرواز قرآن می‌خواندیم و ذکر می‌گفتیم تا از روی پله‌ها دیدیمش. شاد و خوشحال به سمتش رفتیم. از گیت بیرون آمد تا ما را با آن سید گل بزرگ دید، با غم بزرگی که در چشم و صدایش نمایان بود، گفت: «تو رو خدا برید اون طرف و گل رو مخفی کنید... ما هم بیرون و از او علت را جویا شدیم، با حال عجیبی گفت: «تو این پرواز چند تا شهید آوردیم، تازه خیلی از شهدا در منطقه جا موند، می‌ترسم پدر و مادر یکی از شهدا این دسته گل ها رو ببینه و آه بکشه!»

به نقل از مادر شهید حسین معزغلامی

حسین معزغلامی، ششم فروردین ماه سال ۱۳۷۲ در امیدیه اهواز (پایگاه پنجم شکاری) متولد شد. وی از مداحان و سینه سوختگان ابعادالله الحسین (ع) بود و همواره برای مصائب اهل بیت (ع) مداحی و نوحه‌خوانی می‌کرد. بعد از دیپلم به دانشگاه امام حسین (ع) راه یافت. معزغلامی که از اعضای فعال پایگاه بسیج قمر بنی هاشم حوزه ۱۱۳ تهران بود، برای دفاع از حریم اهل بیت (ع) و اسلام عازم سوریه شد. حسین روز جمعه ۴ فروردین ماه سال ۱۳۹۶ در منطقه حماء سوریه به شهادت رسید. پیکر پاکش را در هشتم فروردین ماه در قطعه ۵۰ بهشت زهرا (س) به خاک سپردند.

حسن ختام

دیدار یار

بهار از راه می‌رسد، نغمه مرغان سحرگاہی و نسیم نوروز بر دشت و صحرا نقشی نو می‌زند. دل‌ها و جان‌ها پذیرای قدم بهارند. چه انتظار شیرینی و چه وصل جان‌بخشی! اما ای آقای همه خوبی‌ها! ای بهترین حال‌ها و ای آرام‌بخش دل ناآرام! بهار ما آمدن شمامت، آنچه دشت و کویر دل ما را سبز و بهاری می‌کند، مژده آمدن شمامت! نوروز ما شمامید آقا جان! دل ما مدت‌هاست که در زمستان آلودگی‌ها و تیرگی‌ها دست و پا می‌زند. اگر چه لایق نفس‌های بهاری شما نیستیم، اگر چه آفتور که باید در استقبال از شما و ظهورتان، دل را فدا نکردیم و از جان مایه نگذاشتیم، اما بهار کاری به درختان خشک و شورزار ندارد، می‌آید و همه را از نو می‌سازد. جانان ما! تا شماما نباشید، معنای بهار تکمیل نیست، شکفتن کامل نیست و دنیا هنوز یک پای تکاملش می‌لنگد. شما به شورزار دل ما نگاه نکنید، به ساقه‌های شکننده منتظران مخلص‌تان بنگرید. بهار برای ما با شمامت که معنا می‌شود: بهار است و بهار است و بهار است گل سرخ و سفید و لاله‌زار است بهار مردمان عبد است و نوروز بهار عاشقان دیدار یار است

سلامت

کنترل فشار خون بدون دارو

زهرا وحیدی نیا کارشناس علوم تغذیه

مصرف نمک را محدود کنید: سدیم می‌تواند فشار خون را بالا ببرد و سوسیس، کالباس، ماهی‌های کنسرو شده، سس‌ها، سوپ‌ها، قرص‌های گوشت، کنسرو لوبیا، غذاهای آماده، سبزی‌های کنسرو شده در آب نمک، زیتون شور، چیپس و سایر تنقلات شور به علت دارا بودن مقادیر بالای سدیم سبب تشدید بیماری می‌شوند. به میزان کافی منیزیم دریافت کنید: ارتباط معکوسی بین دریافت منیزیم و بروز پرفشاری خون سکنه و پره‌اکلامسی (فشار خون بارداری) وجود دارد. منبع غنی از منیزیم مانند غلات سبوس‌دار، آجیل کم نمک، اسفناج و شیر. از پتاسیم استفاده کنید: طبق توصیه انستیتو تغذیه افراد بزرگسال باید حداقل ۴۷۰۰ میلی‌گرم در روز پتاسیم مصرف کنند و دریافت سدیم هم بیشتر از ۲۳۰۰ میلی‌گرم در روز نباشد. این در حالی است که مصرف نمک ما دو برابر پتاسیم است. بنابر این مصرف مواد غنی از پتاسیم یعنی میوه‌ها (موز، زردآلو، پرتقال، انجیر، گریپ فروت، هلو، انگور و آلو و سبزی‌ها (سسبزمینی، سیر، کلم بروکلی، کدوسبزی، قارچ، گوجه‌نگی و...) می‌تواند نقش مهمی در کنترل پرفشاری خون داشته باشد. شیر را فراموش نکنید: منابع غنی از کلسیم مانند شیر سبب کاهش فشار خون می‌شود. روزانه باید ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ میلی‌گرم کلسیم دریافت کرد. مقداری که در ۲-۳ لیوان شیر وجود دارد. سایر منبع خوب کلسیم عبارتند از:

ماست، پنیر و خانواده کلم. از کرفس به عنوان میان‌وعده لذت ببرید: در کرفس ترکیبی به نام «فتا لید» وجود دارد که عضلات دیواره عروق را اشل می‌کند.

راه نرفته

آینده‌های زندگی

بزند، آن را در خود اصلاح کنید. دستور دادن و امر و نهی کردن، اثر معکوس دارد و شما را به کودک دلخواه‌تان نزدیک نمی‌کند. برای تربیت فرزند چند نکته تربیتی را به خاطر بسپارید. این نکات در آموزش آداب اجتماعی به کودک نقش بسزایی دارد. همیشه به کودک خود سلام کنید و به او احترام بگذارید. پیامبر (ص) در این امر زیاندار خاص و عام بودند. زمانی را با کودک‌تان بسازی کنید، بازی به شناخت و صمیمیت‌تان اضافه می‌کند و این زمان باید وقتی باشد که او مشتاق باشد. از زورگویی پرهیز کنید. بگذارید او نظر بدهد، از او مشورت

محمد مفیدی

مشاور خانواده

کودکان آینده تمام‌نمای والدین هستند، آینده تمام‌نمای مقرر شما هر کار زینبا یا زشتی انجام دهید، کلام خوب یا بدی بر زبان بیاورد یا برداشت‌تان از زندگی، اجتماع، جهان‌بینی، دین و غیره هر چه باشد، کودکان به صورت بزرگ‌تر و مشخص‌تر آن را انجام می‌دهند. پس کودک را به خاطر رفتارش در کودکی و بزرگسالی سرزنش نکنید. اگر دوست ندارید رفتاری از کودک‌تان سر